

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vldékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mal táviratai.

Menekül a román kormány.

Rotterdam. A Havas ügynökség jelenti Bukarestből: A román kormány pár nappal ezelőtt elhagyta Bukarestet és Jassyba költözködött. Az antant diplomaciai testülete vasárnap hagyja el Bukarestet.

Megy az orosz segítség.

Stockholm. Szentpétervárról táviratozták: A helyzet Romániában igen komoly. A németek egyidejűleg északnyugat és délnyugat felől nyomulnak előre Bukarest felé. Az oroszoknak Dobrudzsában még tovább kell előnyomulniok déli irányban, hogy a reájuk váró feladatokat teljesíthessék. Még bizonytalan, hogy a Romániában előnyomuló németek hol fognak ellátással találni. Ugy látszik, hogy az oroszok Románia megvédésében még nagy szerepet akarnak játszani. Erre vall az a körülmény, hogy a bukaresti orosz követet, Poklewszky Kozlelt visszahívták és helyébe Moszkolow tábornokot nevezték ki követté.

Az orosz offenzíva célja.

Genf. A Tempsnek az orosz főhadiszálláson lévő tudósítója jelenti: Az orosz offenzíva egyellen célja a Keleti Kárpátokban az, hogy lekösse Kövess és Arz tábornokok hadseregét.

A francia lapok a román vereségekről és a háború végéről.

Genf. A francia lapok élesen bírálják a román és orosz hadvezetőségeket a Romániában szenvedett vereségek miatt. A „Radical” azt írja, hogy haladék nélkül el kell csapni a vezetőket, akik feladatukra képteleneknek bizonyultak. A háború végéről pedig így ír a lap: A háború még évekig eltarthat, de annak csak a végklimerülés fogja végét vetni.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen harcvonala: A sikeresen előnyomuló dunai hadsereg a folyón való átkelés óta 43 román tisztet, 2421 löny legénységet, két nehéz és 36 tábortágyut, 7 kis ágyut és 7 géplegyvert szállított be.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Falkenhayn tábornok csapatai tegnap elfoglalták Pletstít és Kampilungot. Kampilungban

17 tiszt, 1200 löny legénység, hét ágyú és számos mátha került a bajorok kezére.

Az Uz völgy és a Tatár-szoros között az oroszok keményen szorongatott román szövetségeseik tehermentesítésére szánt támadásukat nagy tömegekkel folytatták.

Arz és Kövess tábornokok hadseregei csaknem az egész arcvonalon éjjel-nappal elkésredetten vlaskodtak a mindig újra előretörő ellenséggel. Sok helyen ember-ember elleni harcok voltak. Az orosz roham összeomlott. Kis helyi előnyök nem változtathatnak azon, hogy az ellenség nagy áldozatai tegnap is hiábavalók voltak. A harc tovább folyik.

Lipót bajor herceg harcvonala: Nincs jelentős esemény.

Olasz hadszíntér: Görzről keletre és a Karszt-fensíkon a tűzérési harc időnként nagyon élénk volt.

Délkeleti hadszíntér: Albániában a helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy.

A bécs—pesti gyors katasztrófája.

67 halott. — Még folyik az agnoszkálás.

Már ma délelőtt elterjedt a városban az a rémes hír, hogy egy gyorsvonat, mely tegnap este indult el Bécsből Budapestre, a veszprémmegyei Herceghalom állomáson összeütközött a budapest—gráci személyvonattal és hogy a két vonatnak közel száz utasa meghalt és közel kétszáz sebesültje van. A borzalmas esetről ezek délutáni telefonjelentéseink:

Budapest. A 3. számú bécsi gyorsvonatnak, mely délután 5 óra 50 perckor indult el az Ostbahnhoftól, este 11 óra 45 perckor kellett volna Budapestre érkeznie. De még éjjel után 1 órakor se volt a vonat a keleti pályaudvaron, az állomásfőnök telefonon érdeklődött az állomásoknál, mi van a vonattal. Azt a feleletet kapta, hogy a vonatnak valami baja történt, azonnali segítséget kérnek. A forgalmi főnök nyomban értesítette a dologról a Máv elnökségét, a forgalmi osztály főnökségét és a Dunabalszéli vasutak üzletvezetőségét. Ezek együttes határozata folytán segélyvonatot küldtek Herceghalomra mentőkkel, mérnökökkel és munkásokkal. A szerencsétlenség a vasúti pályának egy ívben hajló részén történt, ahol a bécsi gyorsvonat beleszaladt az éppen induló pest—gráci 1308. számú személyvonatba. Mindkét vonatnak majdnem valamennyi kocsija összetört.

A halottak pontos száma 67. Ezek között van báró Thallóczy Lajos külügyminiszteri osztálytanácsos, Bosznia és Hercegovina kormányzójának hullája is, aki egy nőrokonával, szalonkocsiban utazott. Kivüle még csak Éltető Dániel, Ferenc József intézeti növendék holttestét agnoszkálták eddig. Annyit azonban már megállapítottak, hogy a királytemetés budapesti résztvevői egyáltalán nem voltak a szerencsétlenül járt vonaton

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi kölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszert kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK.

Gyászistentisztelet öfelségéért az evangélikus templomban. A nagykanizsai evangélikus templomban vasárnap, 1. hó 3 án délelőtt 10 órakor I. Ferenc József király gyászos elhunyt alkalmából ünnepélyes gyászistentiszteletet tart. melyre a hívek figyelmét ez uton felhívja az előjáróság.

Gyászrovat. Közel öt évig tartó nagy szenvedés után tegnap délután 6 órakor elhunyt Nagykanizsán Dobó Mártonné szül. Goldgruber Regina urasszony. Halálával mérhetetlen fájdalom szakadt Dobó Mártonra, Nagykanizsa város fogyasztási adóhivatalának kezelőjére, sőt gyermekeire, Erzsébetre, Józsefere, Istvánra, Gyurikára és Évikére, va'amin a megboldogultnak régi özevetségben álló édesapjára, Goldgruber Salamon pancsoval ízr. főkántorra. De nagy veszteség a mindössze 42 évvel élt nemesszülő urasszony halála a kanizsai szegényekre is, akik egyik legbőkezűbb gyámolítójukat veszítették el benne. Temetése holnapután, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a városházán lévő lakásából.

Negyvenezer métermázs burgonyát követelnek Zalamegyétől. Kellemetlen tartalmu rendelet érkezett ma Zalavármegye alispáni hivatalától Nagykanizsa város tanácsához. Az van abban, hogy a földmívelésügyi miniszter megbízta Arvay Lajos alispánt a burgonyának Zalamegyében való rekvirálásával, hogy

e módon legyen biztosítható elsősorban az a 28.900 métermázsas burgonya, amit a megyebeli lakosság szükséglete gyanánt megállapították, továbbá még 40.000 métermázsas burgonya, amit Zalamegyének kell beszolgáltatnia az Országos burgonyaközvetítő iroda részére. Tekintettel erre a kiszabott órási mennyiségre, az alispán azt rendelt el, hogy úgy Nagykánizsán, mint az egész vármegyében házról-házra járva kell a földes burgonya-készleteket felderíteni és lefoglalni.

A városok és a községek részvényjegyzése a balatoni villamosművekre. Több ízben említést tettünk már a részvénytársasággá átalakulni szándékozó balatoni villamosművek ügyéről. A másfélmillió koronára tervezett alaptőkéből az eredeti jegyzési terminusra csak az egymilliót állg valamivel meghaladó összeg jegyeztetett le. Amde a dolgot intéző Balatoni Szövetség fokozott arányokban való újabb akciója már teljes eredménnyel biztat, aminek igazolására szolgál az alábbi lista, mely a balatoni érdekelt séghez tartozó városok és falvak, valamint néhány nagyobb birtokos és több pénzintézet részvényjegyzéséről szól. És pedig a következőkben: Veszprém 246 100 kor. (Ebből a veszprémi káptalan 200.000 korona, a veszprémi takarékpénztár 30.000 koronát jegyzett.) Lengyeltóti 201.200, Zichy Béla gróf 200.000, Balatonfüred 184 200, Hajdu Tibor dr. 100.000, Balatonfüred község 50.000, Balatonfüred és vidéke takarékpénztár 100 000, Sók 120.600, Sók község 100.000, Balatonalmádi 66.500, Balatonalmádi község 50.000 Kőveskál 17.400, Balatonboglár 28 300, Balatonendréd 15.300, Somogykiliti 16.100, Kőröshegy 12 300, Nagykánizsa 11 200, Zalaegerszeg 12 600, Vörösbereány 1000, Szentkirályszabadja 5.000, Csopak 2.100, Alsóörs 200, Zirc 10.200, Szekesfehérvár 1.000, Győr 1.000, Badacsonytomaj 5.500, Nemeslőrdeinc 900, Tapolca 200, Szepezd 300, Fonyód 6.000, Balatonlelle 3.000, Balatonallga 3.4000, Balatonvilágos 5.400, Tab 2.000, Enying 1.000, Lepsény 500, Nemespécse 2.500, Nagypécse 4.400, Nagyvács 200, Ságvár 6.400, Nyim 2.700, Zamárdi 200, Balatonföldvár 6.000, Balatonszemes 1.000, Máriatelep 2.500, Balatonbénye 200, Kaposvár 1.000. Rinyatamás 5.000, Alsólendva 200, Budapest 3.100, Tihany 5 200, Balatonudvardi 500, Orvényes 1.500, Aszófő 900, Akali 500, Balatonarács 2.200, Marcali 1.900 és Keszthely 300 koronát jegyzett.

Kukoriclisztes kenyér. Az Országos Közéletmeztési Hivatal szigorú intézkedése, hogy a kenyér- és lisztadagok csökkenessenek, sok családnál visszatetszést, sőt elégedetlenséget keltett. Pedig ez az intézkedés nagyon helyes; az a célja, hogy a meglévő lisztkészlettel takarékosan bánjunk, nehogy úgy járjunk, mint Szlavónia. Ott már kukorica-liszttel kell keverni a buzakenyérlisztet. Ezzék város hatósága elrendelte, hogy november hó 25-étől kezdve a kenyérliszt 60 százalék búzalisztból és 40 százalék kukoriclisztből állhat és csakis ilyen vegyülékű lisztből süthető kenyér. További intézkedésig a buza- és a kukoricliszt külön is árusítható; de ha a hatóság tudomására jutna, hogy a kukoriclisztet nem keverik a búzaliszt közé, úgy csak a kész kevert liszt lesz árusítható.

Új pénz, új bélyeg. A kánizsai takarékpénztárakba néhány nap óta feltűnő mennyiségű ezüstpénzt hord be a falusi nép. Sokan nem is betétként hozzák az ezüstöt, hanem becserélni — papírpénzre. Az egyik takarékbába tegnap pár száz koronányi olyan ezüstpénzt hoztak, melynek minden darabja sáros volt. Egész biztos, hogy ezt a csomó egy és kétkoronást gazdája eddig elásva tartotta. A váratlan ezüstvárandorlásnak magyarázata nyilvánvalóan abban rejlik, hogy a nép hitte és meggyőződése szerint a Ferenc József király képével díszített ezüstpénzek hamarosan elvesztik értéküket. Ez a félelem ki fogja kórtorászni mindenütt az elrejtett aprópénzt. Annál tény, hogy a legközelebbi időben új pénzt vernek Károly király képével. A mintázást egy hírneves szobrászra bízták. A régi pénzek rövid ideig még forgalomban maradnak. Ugyancsak új érmekeket fognak a legközelebbi időben készíteni, amelyek figyelembe veszik az uralkodó-változást. Károly király képével legközelebb postai értékjegyeket is forgalomba hoznak.

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN

mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard-kölcsönök engedélyeztetnek.

A Hadsegélyző kérelme. A nagykanizsai Hadsegélyző a harctéren küzdő hős katonáinknak karácsonyra szeretetadománnyal óhajt kedveskedni, s hogy ez a figyelem az őket megillető módon eszközölhessék, a m. t. közönség sokszor tapasztalt nemes áldozatkészségéhez kell ismét fordulnunk. Kérjük, legyenek kegyesek a szeretet-adományokhoz mézeskaláccsal (báb, keksz) és tábori levelezőlappal hozzájárulni. Az adományokat dec. 8-ig kérjük a Hadsegélyző hivatalba Csengery-ut 2. sz. alá küldeni.

Három mázsa hus a hatósági mézár-székben. Dr. Sabján Gyula polgármester nemrég oly értelmű kijelentéseket tett, hogy a tél folyamán gondoskodni fog arról, hogy a hatósági mézár-szék útján minél gyakrabban jusson a kánizsai szegényebb néposztály olcsó hústáplálékhoz. Ugy látszik, ennek az ígéretnek teljesedése már az is, hogy holnap, szombat reggel 6 órától kezdve 300 kiló, igen jó minőségű marhahúst fognak kimérni az Eötvös-téri hatósági husszékben. A hatósági hus áral: eleje 2 K 40 f., hátulja 4 korona.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai tárgyakból magántanulókat előkészítő Rácz Lajos okl. középiskolai és áll. polgári iskolai tanár. Ugyanott gépirástanfolyam. Cim: Csengeri ut 1. sz. II. emelet.

Szerencsés kutbaesés. Majdnem a csodával határos eset történt tegnap az Eötvös-tér 28. számú házban. Az alacsony peremű nyitott kerekcsutból Tiszai Juliska 15 éves takarítónő vizet akart meríteni, miközben megcsuszolt a felázott talajon és fejétre belebukott a közel 20 méter mélységű kutba. Csodák csodájára azonban oly szerencsésen röpült lefelé, hogy sem a vízbe nem fullt bele, sem össze nem zúta magát a rettentő mélységben. A házban dolgozó villanyszerelők vették észre a kutból felhangzó segítségkiáltásokat, mire Czindrics János szerelő a kut csigakötélén létrát eresztett le, amelyen a leányt teljesen ép állapotban felhúzták.

A Nagykánizsai Takarékpénztár r. t. mint az V. magyar hadikölcsön hivatalos aláírási helye, jegyzéseket az eredeti feltételek mellett elfogad.

Betörők egy Teleky-uti hentesboltban. Az éjszaka megint betörtek egy Teleky-uti üzletbe, ezuttal egy hentesboltba. A Teleky-ut 27. számú házban történt a betörés, melynek tettesei a kaput befeszítették és Szabó An-

drásné hentesüzletének udvari ajtaját átkulccsal felnyitva, onnét 308 korona értékű sonkákat és füstölthust és 100 korona készpénzt vittek el. A rendőrség nyomoz, a kutya ugat és a karaván halad.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Hirdetmény.

Alulírott pénzintézetek kölcsönösen megállapodtak abban, hogy a náluk elhelyezett takarékpénztári és folyószámlai betéteket

1917. évi Január hó 1-től kezdődőleg 3 1/2 %-al fogják kamatoztatni.

A betéti kamatadót az intézetek sajátjukból fizetik.

Nagykanizsa, 1916. november hó 29.

Délzalai takarékpénztár r. t.

Nagykánizsai Bankegyesület r. t.

Nagykánizsai takarékpénztár r. t.

Néptakarékpénztár r. t. Nagykánizsán,

Pesti Magyar Keresk. Bank nagykánizsai fiókja
Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár r. t.

Magyar-utca 1. szám alatt

(Keszler bádogosné házában)

megveszek bármily használhatatlan rongyos, mólyos ruhaszövetet, úgy harisnyát és trigót kilogrammonként a legmagasabb árban.

Riebner Mór.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Péntek és szombat, 1916. december 1., 2-án

A szőke kígyó

Izgalmas társadalmi dráma 3 részben.

Öt órai tea humoros.

Sascha Messter Hét aktuális.

Svéd hegyek természeti kép.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3 1/2, 5 1/2, 7 és 9 órakor

Dobó Márton úgy a saját, mint gyermekei és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy szeretett neje, illetőleg anyja, gyermek és testvér

DOBÓ MÁRTONNÉ

született GOLDGRUBER REGINA

november hó 30-án délután 6 órakor, életének 42-ik, boldog házasságának 20. évében hosszas szenvedés után elhunyt.

A megboldogult holt tetemei vasárnap, december 3-án délelőtt 10 1/2 órakor fognak a városházán lévő gyászszobából az izr. sirkeriben örök nyugalomra helyeztetni.

Nagykanizsa, 1916. évi november hó 30.

Goldgruber Salamon apa.

Berta, Józsa, Arthur, Miklós testvérei.

Erzsi, József, István, Gyurika, Évike gyermekei.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhos hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

Magyar Távirati Iroda és Az Est mal táviratai.

Románia bukása.

Eddigi sikereink mérlege.

Sajtóhadiszállás. A központi hatalmaknak Románia elleni offenzívája gyorsan és győze mesen halad előre. Ennek az offenzívának legfőbb eredménye az, hogy az ellenségnek Nyugatromániában egész védelmi rendszere teljesen összeomlott és Nyugatoláhországnak az Ott folyón túl is terjedő egész területe már a központi hatalmak kezére került. További lényeges eredmény az, hogy míg a román hadjárat kezdetén a keleti frontunk terjedelme (a rokltnól mocsaraktól Orsoválg) 1300 kilométer hosszúságú volt, a front a romániai győzelmek folytán 950 kilométerre rövidült. Romániai hődtársunk számadatai a következők: Romániának több mint egy negyedrészt, továbbá Kisoláhországnak és Dobrudzsának majdnem egész területét megszállottuk. Tíz hetl offenzívánk alatt több mint 70,000 román fogoly és 300-nál több román ágyu jutott kezünkre. Mindez eredményeket meg fogja pecsételni Bukarestnek mihamarabb várható eleste.

Fejvesztett menekülés Bukarestből.

Szófia. A főhadiszállásról ideérkezett hiteles jelentések szerint a német-magyar-osztrák és bolgár haderők rohamosan közelednek Bukarest felé, melynek napjal meg vannak számlálva. A román hadsereg a legáltalánosabb demoralizáció képét mutatja. Feltartóztallan előnyomuló katonáink mindenütt szétugrasztott román gyalogoscs patokra

bukkannak, melyek minden ellenállás nélkül tömegesen rakják le a fegyvert. Falkenhayn és Mackensen a lehetőségig kihasználják a román hadsereg kötelelkelnek katasztrófális felbomlását és csapataink erőltetett mereteléssel követik a menekülő ellenséget. Itteni hadműveleteink a megvert ellenség üldözésének ideális példáját mutatják. Bukarest kiürítése kétségbeesetten folyik. Repülőink jelentései szerint a Bukarestből Moldova felé vezető utak feketéllenek a rajtuk hemzsegő rengeteg embertömegektől és a legkülömbözőbb járművek sokadalmától. Az egész a kapkodva menekülés legrettenetesebb képét mutatja.

Jellemző egyébként a romániai helyzetre a kalafatul eset. Mikor Mackensen csapatai átlépték a Dunát és Kalafatuból elmenekült a román helyőrség, a kalafatul polgármester csónakba ült és átevezett a szemközti bulgárial Vidinbe, ahol arra kérte a bolgár katonai parancsnokot, hogy foglaltassa el katonáival Kalafatul, hogy ezek megmentsek a várost a román csőcseléktől, mely megfellehetetlenül rabol és fosztogat.

Elkészt az orosz segítség.

Rotterdam. A Rotterdamsche Courant oroszországi haditudósítója jelenti lapjának:

Az orosz hadsereg ellenoffenzívája a Kárpátokban későn jött ahhoz, hogy segíthessen Románia helyzetén, mely már menthetetlen.

A király öccse a herceghalomi katasztrófa sebesültjénél.

Budapest. Miksa főherceg, Károly király öccse, öfelségének megbízásából Budapestre érkezett, ahol a kórházakban meglátogatta a herceghalomi vasuti katasztrófa sebesültjelt és koszorut tett a szörnyethalt báró Thallóczy ravatalára.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi-kölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK.

Változások a kanizsai Iparlajstromban. Nagykanizsa város tanácsának tegnapi délután tartott tanácsülésében Iparigazolványt ádítak ki Glasgow Vilmosnak konzerv és tésztaárugyártás üzésére és Aitner Sándornak kereskedelmi ügynökség folytatására. — Ugyanekkor tudomásul vette a tanács Kun Ferencnek sertéskereskedői Iparigazolványáról való lemondását és őt az Iparlajstromból törölte.

Nagykanizsa város felruházza a szegény iskolásgyermekeket. Ellsmerésünk minden kifejezésével köszöntjük. Nagykanizsa város tanácsát azon nemes ölettelől sugallt szép elhatározásáért, hogy az idén karácsonyra az arra szoruló szegénysorsu elemi iskolás gyermekeket fölruházza. A tanács a nagykanizsai állami elemi iskolák igazgatóit kérte meg azon tanulók névsorának közlésére, akiknek szüleiről megállapítható, hogy a városnok erre a nemes ajándékára valóban reá vannak szorulva. A tanács a maga emberel utján hivatalos uton fogja megállapítani, hogy az illetők tényleg megfelelnek-e a nincstelenség e szomorú feltételenek, s karácsony után egyetlen kanizsai iskolás fiucska, vagy leánya nem fog felsőkabát, vagy jó meleg kendő nélkül vacogni, hacsak lelketlen szülőinek kapzsisága folytán nem. Az Iskolai igazgatóknak az összeírásokat f. bó 6-ig kell elvégezni és a névsorokat a tanácshoz beterjeszteni.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

Jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

Az összes erdélyi menekültek hazautazhatnak. Zalaegerszegről jelentti tudósítónk: A belügyminiszter távirati intézkedése folytán most már majdnem az összes, még Zalamegyében lévő erdélyi menekültek visszatérhetnek lutva elhagyott otthonaikba. A minap az a rendelkezés jött, hogy a petrozsény- és vulkánbellek hazatérhetnek, most pedig azt közli a miniszter, hogy a hadseregi parancsnokság engedélye alapján a Fogaras, Brassó, Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Maroshevíz és Ralsnya vasuti vonalig és a vonal mentén lévő síkságon fekvő községek elmenekült lakói is mind hazatérhetnek. A Nagykanizsán és Zalamegyében elhelyezett erdélyi menekültek legnagyobb része tudvalevőleg petrozsényi, vulkáni, továbbá csik és háromszékmezei, szóval a fent megjelölt területekről való. Ezek a szerencsétlenek tehát, akikkel a megélhetés gondjaival küzdő helybeliek most már mind kevesebbet tudnak törődni, utazhatnak ismét vissza oda, ahol talán egyelőre még kevesebb jut nekik, mint itt Zalamegyében és Nagykanizsán, de egy pótolhatatlan valami mégis mindenért kárpótolja őket. És pedig az a varázslatos valami, amit úgy hívnak, hogy: otthon.

Halálos koczikatasztrófa a Magyar utca végén. Halállal végződő szerencsétlenséget idéztek elő tegnap délután a Magyar utca végén egy magyarszerdahelyi házaspárnak meghokrosodott loval. Kócza Sándor és felesége magyarszerdahelyi jómódu birtokos emberek tegnap reggel kocsijukon sok mindenféle értékes terményt hoztak be Nagykanizsára eladni. Az így szerzett pénzen sok mindent vásároltak mindjárt a jól megrakott kocsival délután 4 órakor indultak a Magyar utcán keresztül haza, Magyarszerdahelyre. Alig hagyták azonban el a Magyar-utca utolsó házát, a lovak egy szembejövő urasági kocsiól megijedve meghokrosodtak és a parasztszekérrel úgy röpültek, mint a szélvész. Az őrült vágatásban a lovak nekivitték a szekert egy utszéli telefcipőznának, amelyhez ütődve az egyik ló hámfája eldőlt és a ló elszabadult köteleiből. Kócza Sándor és felesége most szerencsésen leugrottak a kocsiól, s miközben Kócza a még befogva lévő lovat igyekezett megfékezni, az asszony a másik ló után iramodott, mely rettentő vágatással Lazsának felé tartott. Amint így loholt Kóczáné a ló után, anélkül, hogy előzőleg a legkisebb sérülést szenvedte volna, futás közben egyszer csak összeesett, s mire férje odaért hozzá, ott az ut szélén ki-zenvedett. A kétségbeesett embernek a lazsnakí gróf személyzete jött a segítségére, mely az elszabadult lovat megfogta, de a holt asszonyon segíteni már nem lehetett. Végre is a hatóságot értesítették, s egy óra múlva már a nagykanizsai főszolgabíróóság intézkedett a helyszínen. Dr. Prack István szolgabíró és dr. Ország Lajos h. járásorvos jelentek meg ott, s a hullát a nagykanizsai köztemető halottsházába szállították. Az orvos megállapítása szerint az asszony halálát szívszélhűdés okozta, amit kétségtelenül a lovakkal való életveszélyes kaland idézett elő.

A háztartási készletek bejelentése Nagykanizsán. Részletes tájékoztatást közöltünk már az országos közéletmezési diktáornak arról a radikális intézkedéséről, mellyel az egész ország területén bárhol, termelőknél, kereskedőknél vagy magánháztartásokban létező mindenféle élelmiszerkészletek bejelentését rendelte el, hogy számot lehessen vetni arról, mi az ország teljes erőtartéka. Ma megjelent dr. Sabján Gyula polgármesternek erről szóló hirdetménye, mely az országos rendeletnek Nagykanizsán való végrehajtásáról szól. A hirdetmény tartalma eddigi közléseinkből már ismeretes, s ahhoz csak annyit fűzünk hozzá, hogy tegnap megkezdték a városi szolgák és rendőrök a bejelentő lapok kihordását, amelyeket f. hó 5-én (kedden) délután 5 óráig kell a városház I. emeletén lévő tanácssteremben pontosan és lelkiismeretesen kitöltve leadni. A bejelentések után a pénzügyőrök számos helyen „slíchpróbat” csinálnak, s ezért ajánlatos a kilátásba helyezett 2 havú elzárás és 600 korona pénzbüntetésre való tekintettel az összes spejzok liszt, bab, horszó, lencse, zsír, cukor, kávé és burgonyakészleteket a legnagyobb pontossággal bejelenteni.

Ötven régi katonaköpeny a Nagykanizsán elhelyezett erdélyi menekülteknek. A Nagykanizsán elhelyezett erdélyi menekülteknek a hiányzó téli ruhákkal való ellátása végett több ízben gyűjtést rendeztek a városban, de a gyűjtés eredménye jelentékenyen alatta maradt az otthonaikból ugyszólván egy szál pendelyben eliramodott szegény menekültek rettentő ruhahányának. Tudomására jutván ez a belügyminiszternek, ez a hadügyminiszterhez fordult, hogy a pozsonyi katonai parancsnokságnál utaljon ki a vacogva fázó kanizsai menekülteknek a hadsereg által már nem használható katonaköpenyeket. A hadügyminiszter eleget tett a kívánságnak és a pozsonyi katonai parancsnokságnál 50 darab avult katonaköpenyt utalt ki a Nagykanizsán elhelyezett erdélyi menekülteknek azzal, hogy a köpenyekről előbb a katonai jelvényeket lekelet szedni Zalavármegye alispánja értesítette erről Nagykanizsa város polgármesterét, akit egyszerűen arra hív fel az alispán, hogy a nagykanizsai hőgybizottságokat kéri meg a kiutalt katonaköpenyeknek megfelelő átalakítására. Az átalakítás alatt természetesen nemcsak a katonai jelvényeknek a köpenyekről való leszedése értendő, hanem főképpen az, hogy a köpenyek leendő tulajdonosaik testmértékéhez idomítottassanak.

A
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN

mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az U-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések
elősegítése céljából, a legolcsóbb
kamatláb mellett lombard-kölcsönök
engedélyeztetnek.

Holnapután nagyvásár. Holnapután, hétfőn, azaz december 5-ikén lesz a híres kanizsai Miklós vásár. Jobb időkben, amikor elég portéka is volt, meg vásárló kedv is a tömegekben, óriási forgalmat produkált mindig Nagykanizsán ez a nagyvásár, de most ki mer ilyet remélni.

A munkáspénztári választások és a háború. A miniszterelnöknek egy érdekes rendeletét közölte a hivatalos lap egyik legutóbbi száma. A rendelet értelmében mindaddig, míg a háborús viszonyok következtében az országos munkásbetegségélyző és balesetbiztosító pénztár, valamint a kerületi munkásbiztosító pénztárak közgyűlése összehívható nem lesz, a munkásbiztosítási hivatal bírói osztályának nem állandó tagjai és pótagjai, ugyszintén a munkásbiztosítási választott bíróságok elnökei és helyettes elnökei az állami munkásbiztosítási hivatal nevével ki az illetékes kerületi munkásbiztosító pénztár elnökségének, vagy igazgatóságának meghallgatása alapján.

Fényképmuzeum. Már szó volt e lap hasábjain arról, hogy ez a világháború ezrekre menő embert indított arra, hogy a háborúra vonatkozó fényképeket gyűjtse. Bátran állítjuk, hogy érdekesebb és értékesebb képgyűjteményt alig képzelhetünk el, mint amilyet ez a világháború produkál. Tolnai Világlapja, melynek több fényképező és rajzolója működik a különböző harcatereken — egész muzeumra való ilyen fényképet és eredeti rajzot közöl lapjában.

A „Tungram-lámpa”
gazdaságos, mert hosszú élettartamu.
A minőségért a gyár szavatol.
Kérje mindenütt a „Tungram” védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az
Egyesült Izzólámpa és Villamosság R.-T.
UJPEST 4. Hazai gyártmány!

Doberdó címmel jelenik meg december közepén Szabó István új háborús könyve, melynek művészi címlapján úgy proszlik ez a kénköves szó, ahogy a magyar anyák bűzgyászában él a görzi csaták poklának a Monte Sant Michéle sötét kavernáinak és a Salóne völgy nagy magyar temetőinek emléke. Szabó István, akinek tavalyi könyve, a Kárpáti hó most jelent meg harmadik kiadásban, újra a honvédekről ír, az élet és halál forgatagába került magyarokról olyan színekkel, olyan közérrel és az átélésnek akkori erejével, mint még kevesen. A Doberdó, melyet Benkó Grill udvari könyvkereskedése ad ki, nemcsak tartalmában, de külső köntösében is művészi meglepetése lesz a karácsonyi könyvpiacnak. Négy koronáért már most megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Mosónő ajánlkozlik

házakhoz napi 3 korona munkabér és ellátás fejében

Cim: Simon János bádósos
Király-utca 33.

Urania MOZGOKÉP-PALOTA
Rozsgonyi-ut 4. Telefon 29

Péntek és szombat, 1916. december 1., 2-án

A szőke kígyó

Izgalmas társadalmi dráma 3 részben.

Öt órai tea humoros.

Sascha Messter Hét aktuális.

Svéd hegyek természeti kép.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vásár- és ünnepnapon 2, 3 1/2, 5 1/2, 7 és 9 órakor

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
véde.

REITTER OSZKÁR

nagybecskereki ny. főkapitány
és fajbaromli-tenyésztőnek nagyzerű találmánya

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más irtószert.
1 doboz ára 3 K., mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használendő, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41.   Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Bukarest tarthatatlan.

Sajtóhadiszállás. Az Argesu folyót (amely Nagyszebenről délre a kárpáti háláron ered és Bukaresttől délre Tutrakanánál ömlik a Dunába) csapataink több ponton átlépték, s ezzel túl vannak a Bukarestet védő utolsó akadályon, mely után már közvetlenül a román főváros váróve következik. Nehéz ágyunk már megérkeztek Bukarest alá és megkezdtek a váróv erődjeinek lövetését. Bukarestet egyébként a katonai szakértők tarthatatlannak mondják és valószínű, hogy a román hadvezetőség elrendeli annak katonai kiürítését is.

A meghódított Románia.

Sajtóhadiszállás. A meghódított Románia kormányzására egy német tábornokot neveztek ki. Az ország gazdasági erőforrásainak kihasználását már megkezdették. A román magtárakban talált óriási terménykészletekből elsősorban az oltani lakosság szükségletéről gondoskodtak, a többit pedig a központi hatalmak ellátására fordítják. A román gabonakészletek elszállításának nagy munkája már megkezdődött.

Tüntetés a dumában az új orosz miniszterelnök ellen

Stockholm. Szentpétervárról táviratozzák: Az új orosz miniszterelnököt, Trepowot szombat délelőtt a dumában való bemutatkozásakor óriási ellentüntetéssel fogadták. A rettenetes zajban és lármában Trepow háromnegyed óráig nem juthatott szóhoz és csak akkor kezdhetette meg expozéjának előterjesztését, amikor mintegy 12 duma-képviselőt kivezetek az ülésteremből.

Trepow ezután nagy beszédet tartott, melyben előadta, hogy programja a háború győzelmes befejezése. Ami Lengyelország önállóságának visszaállítását illeti, — ugymond, — abban nem csak Oroszlengyelországot, hanem az ellenség államaihoz tartozó lengyel területeket (Posent és Galiciát) is részesíték a központi hatalmak. Az orosz háború céljait illetőleg pedig megismételte Trepow azt, hogy az antant garantálta Oroszország részére Konstantinápoly és a Dardanellák birtokát.

Görögország és az antant ellenségeskedése.

Amsterdam. Athénből táviratozzák: Az antantseregek tegnap ellenállás nélkül megszállták Piraeust (Athén kikötőjét). December 1-én a görög és francia csapatok között történt összeütközésnek oka az volt, hogy a franciák egyik athéni utász kaszárnyába akartak hatolni, hogy onnét a fegyvereket elkobozzák.

Görögország blokád alatt.

Genf. A párisi Matin jelenti: Marselleben és a többi francia kikötőkben horgonyzó összes görög hajókat lefoglalták. Görögország blokádja megkezdődött.

Az angol kormányválság.

Rotterdam. Londonból jelentik: Az angol kabinetben Lloyd George hadügyminiszter lemondásával megindult bomlási folyamat megszüntetése végett és a háború folytatása érdekében Asquith angol miniszterelnök javaslatot tett a királynak az angol kormány újjáalakítására.

Höfer jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Keleti harcér: Mackensen hadcsapata: Bukaresttől délnyugatra megkísérelte az ellenség, hogy gyorsan összeszedett nagyobb erőknek előretörésével fordulatot idézzon elő. Az ellenséges támadó csoportot délről és nyugatról közrefogtuk és a Niaslowon át vetettük. Német csapatok egyidejűleg Bukaresttől nyugatra átkeltek az Argesun.

Falkenhayn tábornok hadseregének más oszlopai a Dambovila-völgyben előrenyomulnak. Román területen tegnap több mint 2800 foglyot szállítottunk be és 15 ágyút zsákmányoltunk.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Az ellenség kárpáti offenzívája tovább tart. Az ellenséget épügy, mint az előző napokon, súlyos veszteségeivel mindenütt visszavertük.

Olasz hadsziatér: A tengerparti arcvonal déli szárnyain a tüzéségi harc éjjel-nappal szakadatlanul tartott.

Délkeleti hadsziatér: Jelentős esemény nem volt.

HÖFER altábornagy.

Tető alatt az új villamos szerződés.

Nagykanizsa város rendkívüli közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A nagy tengeri kígyó ki van végezve. Még meglévő utolsó fejét szombat délután sikerült levágnia Nagykanizsa város képviselőtestületének. Szinte hihetetlen: kész és meg van szavazva Nagykanizsa városának a Franz Lajos és Fial részvénytársasággal való új villamosszerződése. Eszerint most egy egészen új korszak következik, mely tart 1934. évi július 3-ikáig, amikor a Franz r. t. privilégiuma lejár, s a villanygyár egész üzeme az ezzel összefüggő összes technikai berendezésekkel és felszerelésekkel együtt Nagykanizsa rendezett tanácsu város tulajdonába megy át. Így volt ez már megállapítva a Franz r. t.-nek közel husz éves első szerződésében is, de hogy miért kellett most új szerződést csinálni, s hogy minő újabb előnyök vannak a város és annak egyes lakói részére az új szerződésben biztosítva, arról az alábbi szűkreszabott magyarázat szól:

Az új villamos-szerződés.

A régi szerződés szerint a Franz r. t. csak egyenáramú villamosságot állíthatott elő. A technika fejlődésével azonban a forgódrum célszerűbbnek bizonyult, nemcsak azért, mert ennek előállítására sokkal olcsóbb, mint amazé, hanem mert nagyobb távolságokra (például a Nagykanizsát környező vidékre) csak a forgóáramot lehet elvezetni. Így tehát a forgóáramra való áttérés a Franz r. t. villamos vállalat fejlődésének egyik életfeltétele lett. A lényeges technikai átalakításokkal (a gépek és az összes vezetékek kicserélése stb.) járó nagy változás azonban a szerződés megváltoztatása nélkül nem lett volna lehetséges. Midőn a Franz r. t. a szerződés megfelelő módosítása végett a városhoz fordult, ez magától értetődően részesedést kívánt a villamos vállalat jelentékenyen növekedő jövődelméből. Az új szerződés feltételei körül folyó alku hosszabb-rövidebb megszakításokkal közel négy éven át folyt, mignem az sok hercehurca után tegnapelőtt perfkité vált.

A Franz r. t. tehát immár akadálytalanul berendezkedhet a forgóáramra, de ezzel szemben Nagykanizsa város, illetőleg annak lakossága részére az alábbi új előnyöket biztosítja a 14 nyomtatott oldalra terjedő új villamos-szerződés:

A város az utcák és terek világításáért eddig sem fizetett semmit. Ezután is így lesz, azonkívül pedig a város közvilágítás céljaira kap még évi 10,000 kilowattórányi díjmentes áramot és négy évenként még további 2500—2500 kilowattórát, ami végeredményben több száz új utca lámpáinak felel meg.

A város főbb utcáin csak földalatti vezetékek lesznek.

A város a villamosüzem bruttóbevételéből 5—7% részesedést kap.

Mint hogy a forgóáramhoz más izzólámpák, izzólámpák, motorok, vasalók, melegítők stb. kellene, mint a jelenlegi egyenáramhoz, ezeket, valamint a jelenlegi vezetékek nagy részét is ki kell cserélni, vagy legalább is lényegesen átalakítani. A kicserélés vagy átalakítás költségei mind a Franz részvénytársaságot terhelik.

A magánfogyasztók nagy előnyét biztosítja a szerződés 30-ik pontja, mely arról szól, hogy a fogyasztók, ha legalább 350 hektowattórát világítottak egy évben, vagy legalább 800 hektowattórányi ipari áramot fogyasztottak, befizetett díjaik 15—30 százalékát a Franz r. t. nekik az év végén visszatéríteni köteles.

A városi közgyűlés.

A szombat délutáni városi közgyűlésről, mely a nagyjelentőségű szerződést megszavazta, az alábbi, rövidre szabott tudósításunk szól:

Elnök: dr. *Sabján Gyula* polgármester.

Kirdly Sándor v. főmérnök ismerteti az új szerződéstervezetet, amelyet a tanács elfogadására ajánl.

Ujváry Géza kritizálja a Franz r. t.-nek azon szándékát, hogy a háborus anya drágaság miatt az áramfogyasztási díjakat emelni szándékozik. A szerződéstervezetet elfogadja, de olyan villamos ellenőrző bizottság megválasztását kívánja, mely az új szerződés pontjainak betartására szigorúan őrködni fog.

Dr. Villányi Henrik, *Armuth Nánán* és *Löwy Arnold* a szerződés egyes pontjaira tesznek észrevételeket.

Kirdly Sándor főmérnök a felszólalásokra szakszerű felvilágosításokat adva közli, hogy főleg a Gyár- és Hajcsár-utcákban, továbbá Kiskanizsán logják a közvilágítást lényegesen javítani.

Dr. Sabján Gyula polgármester kifejti mindazokat az előnyöket, amik a városra és annak lakóira az új villamos szerződésből háramlanak és konstataálja, hogy sehol sem olcsóbb (sőt legtöbb helyütt drágább) a villanyvilágítás, mint Nagykanizsán.

Az új villamos szerződést a közgyűlés névszerűn egyhangú 31 (!) szavazattal elfogadta.

A főjegyző felmentését kéri.

Annak kapcsán, hogy a városi házipénztár 1913. évi zárószámadását még csak most terjesztették be a közgyűlésnek,

Ujváry Géza rámutat a városházi munkásoknak tarthatatlanul minimális létszámára és azt indítványozza, hogy a hadbavonult kiváló munkabírásu és agilis főjegyzőnek, dr. *Krátky Istvánnak* felmentése iránt a képviselőtestület sürgős kérvénnyel forduljon a honvédelmi miniszterhez.

Barta Lajos rövid hozzászólása után

dr. *Sabján Gyula* polgármester közli, hogy a főjegyző felmentését ismétellen kérelmezte, de kívánatos, hogy azt a képviselőtestület is szorgalmazza, mert *Nagykanizsa város közigazgatása valóságos csőd előtt áll.* A tanácsban jelenleg csak két közigazgatási referens működik, Ács tanácsos és Benedek jegyző, akik bármily megfeszítve dolgoznak, mindent elvégezni nem tudnak, mert két ember csak két ember.

Ujváry indítványát egyhangúlag elfogadták.

A cukormizériák és egyebek.

Egy jelentéktelen kis ügyel (*Kiss Lajos* rendőrkapitány államsegély különbözetének megtérítése) kapcsolatban

Ujváry Géza hangot adott azoknak a panaszoknak, amik a kanizsai fűszerkereskedésekben folyó csereszleltrendszer miatt az egész városban visszhangzanak. A legnagyobb elismerését fejezte ki *Kiss kapitány* iránt eddigi működését illetőleg és arra kérte, nyuljon bele ebbe a daráz. fészekbe és kényszerítse a kanizsai kiskereskedőket, hogy üzleteik ne csak azok magánérdekeit szolgálják. De a publikumot is meg kell figyelmeztetni, mert csak így juthat mindenki életveszélyek nélkül az ől megillető élelmiszerekhez.

Dr. Sabján Gyula polgármester a közelmúlt tapasztalataira mutatva rá, kifejtette, hogy pl. a cukrot nem szabad az összes kereskedők között szétosztani, mert akkor annak legnagyobb része a faustak kezére jut, hanem csak néhány központi üzletben célszerű azt jegyek ellenében forgalomba hozni, ahol a dolgot könnyű ellenőrizni.

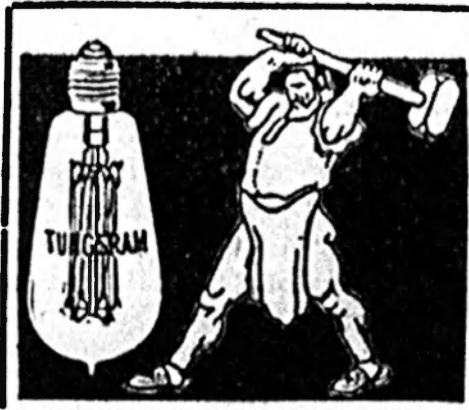
A közgyűlés 6 órakor ért véget.

HIREK.

Szepteknek gyásza a király halála fölött. Szepteknek község lakossága is mély gyászba öltözött. I. Ferenc József király halálának hírére és sereggestül sietett november 30-án az istenházába, hogy a dícsült uralkodó iránt lerója az alattvalói kegyelet adóját. Az izléses gyászpompával felékesített lödoltárnál és katalaknál az ünnepélyes gyászmisét és abszoluóiót *Berkovich József* plébános végezte *Tóth György* és *Tóke Péter* káplánok segítségével. A gyászmisén résztvevett az egész község, valamint megjelent azon a Szepteknek állomásozó 12. Landvehrezred zászlóaljának tisztikara és legénysége is. A gyászmise után az iskolában gyászünnepély volt óriási közönség jelenlétében, melyen a bucsuziató beszédet *Tóth Albert* kántor-tanító tartotta.

Gyászrovat. Mély részvétellel és megilletődéssel értesülünk, hogy dr. *Pickl Ferenc* budapesti főgimnáziumi tanár, *Pickl Ferenc* nagykanizsai nyug. posta és távirtda felügyelő fia Budapesten a szent János kórházban tüdőgyulladás következtében tegnap meghalt. Holttestét hazaszállítják Nagykanizsára és itt a családi sírban helyezik örök nyugalomra. A város egész intelligenciájának őszinte részvéte fordul a vigasztalhatatlan szülő felé, akik dr. *Pickl Ferenc*ben egyetlen gyermeküket veszítették el.

A mai nagyvásár. Végre a kanizsai nagyvásáron is kezd meglátszani a háboru képe, úgy ahogy azt annak idején, a nagy világegés kezdetén elképzeltük. A marhavásár a megszokott forgalomnak alig a felét produkálta, olyan gyenge volt a felhajtás. Ezzel szemben a kereslet minden eddiginél nagyobb mértékben mutatkozott, ami a mult hetek alacsony élömarha-árainak növekedését eredményezte. A kirakodóvásár szintén alig a fele volt a rendesnek, amit a piaci árusok a portékahiánnyal indokoltak meg. Egyedül a vásári tolvajok fejtettek ki ma is rendes arányu működést,

A „Tungsram-lámpa“

gazdaságos, mert hosszú élettartamu.

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindenütt a „Tungsram“ védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az

Egyesült Izzólámpa és Villamosság R.-T. UJPEST 4. Hazai gyártmány!

de többet közülük sikerült a rendőrségnek letten érni és beszállítani a hűvösre, amit most bátran lehet „fagyos“-nak is nevezni.

Feloldó szerkesztő: *Görtler István*.

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN

mint hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket

az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard-kölcsönök engedélyeztetnek.

Árverési hirdetemény.

Mely szerint alulírott ezennel közlir teszem, hogy

1. évi december hó 6. napján d. e. 9 órakor az esedékessé vált zálogtárgyak eladása céljából a „Szarvas“ szállodában árverést fogok tartani. Az árverés alá kerülő tárgyak jegyzéke a szobapincér irodájában megtekinthető.

Kiváltások az árverést előző napján délután 10—12-ig, délután 2—3-ig eszközölhetnek.

Nagykanizsa, 1916. évi október hó.

Weiler Gyula

zálogintézet-tulajdonos.

Uránia MOZDOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Hétfő és kedd, 1916. december 4., 5-én

Homunkulus

Tragédia 5 részben.

ÉS EGY TERMÉSZETKÉP

Őfelsége I. Ferenc József király temetése és gyászünnepségekről felvételek

bemutatása, mely szerdán és csütörtökön is műsoron marad.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3 1/2, 5 1/2, 7 és 9 órakor

Magyar-utca 1. szám alatt

(Keszler bádogosné házában)

megveszek bármily használhatatlan rongyos, molyos ruhaszövetet, úgy harisnyát, és trigót kilogrammonként a legmagasabb árban.

Riebner Mór.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
HAJDU GYULA

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőszék 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

Magyar Távirati Iroda és Az Est mal táviratai

Bukarest körülzárás előtt.

Sajtóhadiszállítás. Ma, 5-ikén reggel 9 óra 15 perckor Bukaresttől délkeletre átvetettük a románokat az Argesu folyón és a román fővárostól északkeletre kibővítettük sikerünket. — A Kárpátokban egyes helyeken fellobbant harc lefolyása reánk nézve kedvezően alakul.

(Ebből a jelentésből nyilvánvaló, hogy Bukarestet hadvezetői úton az ostrom megkezdése előtt körül akarják zárni, kétségtelenül azon célból, hogy a fővárost védő ellenséges seregek visszavonulási útjait elvágják. A kelet felől előretörő német—osztrák-magyar és bolgár seregek Bukarestet keleti oldalról már napokkal ezelőtt elérték és az ostromágyuk még mindig nem kezdték meg munkájukat. Ennek oka nyilvánvalóan a fent nevezetes híradás ilyen értelmezésében keresendő.)

Egy orosz tábornok a román háborúról és az orosz segítség elmaradásáról.

Sockholm. Az orosz-román határon lévő Malmöből táviratozza egy svéd lap tudósítója, hogy Alexejev orosz vezénylő tábornok a következő kijelentéseket tette előtte:

— A moldoval orosz támadások célja betörni Erdélybe, hogy ezáltal a román hadsereg helyzetét megváltoztassák. Amde az ellenség itt igen nagy tüzettségű és igen sok gyalogos csapatot koncentrált, ami az orosz akció sikerét igen kétségessé teszi. — Bukarest körül a helyzet még nem tekinthető át. A Romániának ígért orosz segítség elmaradásának magyarázata a vasúti vonalak elégtelensé-

gében és a nagy vagonhlányban rejlik, amik az idejében való segítséget lehet. lenné tették.

Az angol kabinetválság.

Nem változik Anglia háborús politikája.

Rotterdam. Londonból kábelelek: Az angol alsóház tegnapi ülésén a külügyi miniszterelnök kijelentette, hogy György angol királlyal hosszas tanácskozott a kormányválságról, de az angol kormány átalakítása nem jelenti azt, mintha Angliának a háború eleje óta követett politikájától eltérni szándékoznának.

Görögország tragédiája.

Az athéni összeütközés hiteles története.

Rotterdam. A londoni Daily Telegraphnak táviratozza tudósítója Athénből:

Az antantflotta december elsején horgonyt vetett Athén kikötője előtt és a partraszálló antantsapatokat a görög helyőrség megtámadta. Ekkor az antantkövetek megjelentek Konstantin király előtt és mérsékelt követeléseket terjesztettek eléje, majd vonakodására azzal fenyegették meg, hogy a nehéz hajóágyukkal bombáznai fogják Athént. A görög kormány, hogy Athén műkinccseit megmentsse a pusztulástól, elfogadta a követeléseket és nyolc üteget kladtak.

A Ház és a koronázás.

Budapest. A képviselőház ma ülést tartott, amelyen Tisza István gróf indítványára elhatározták, hogy a koronázási hitlevél megszerkesztésére regnikoláris bizottságot küldenek ki. A bizottság tagjait a holnapi ülésen választják meg.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi-
kölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes
járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses
kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK.

A másik fronton.

A másik fronton, túl a föld határán,
Áll peckesen magyar huszár a várán.
S mert sose látta a magyar királyt,
Eléje harsányan „halt!”-ot kiált.

Pisszegnek rája a kapun belül,
Hol sok nagyur rend seregbe gyűl,
Császárok, princek és más llyesek
Odafönt egy csöppet se kényesek.

Ruh! — rájuk mordul zordul a huszár,
S a jövevénytől feleletre vár:
Adj! e'ő kiféle, s mit keres,
Szállásra ott fönt hogy, s mint érdemes.

A Lélek elfogódva néz körül,
Soha se járt még ilyen egyedül,
Se hadsegéd, se udvarnok vele —
Halk mélabuval tekint lefele.

Oh, nagy ur is litten mily szegény!
Két koronából egy sincs a fején,
S patyolat-leplén érdemcsillagok
Gyémánt-tejutja már nem kanyarog.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

Jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

S fény, pompa volna ugyis hasztalan —
Hisz itt kiadva hadparancsba van,
Hogy az nem jut a nagy Hadur elé,
Ki ezt örökiöl így rendelé.

Egy az, ami mindennél többet ér:
Hogy leple olyan foltalan fehér;
S lám, rajta sűrű gyöngy is rengedez:
Fiam, mind a magyar nép könnye ez!

Szellő mosolylyal néz föl a kir-ly.
A vén huszár keményen szalutál,
S míg könnye lobogós bajszába fut,
Sarokra nyitja az aranykaput.

Személyi hlt. Dr. Csák Károly, Zalavár-
megye tisztii főügyésze megyei hivatalos kör-
utjában Nagykanizsára érkezett, hogy itt és a
kanizsai járásban revíziót tartson a múlt évi
termésnek 1916. január—március hónapjaiban
végzett rekvirálási munkálatai fölött. Ezt a
revíziót most országsszerűen végzik, s annak
alapja a földművelésügyi miniszter által esz-
közölt azon megállapítás, hogy a múlt évi
felderített fölős készletekből a hatóságok fel-
tűnően keveset koboztak el. Tudomásunk
szerint Nagykanizsán a rendőrkapitányság ez
ügyben is a szokott erélyességgel járt el és
a megyei tisztii főügyésznek több napra ter-
vezett vizsgálata itt a legkedvezőbb eredm-
ménnyel fog járni.

Alapítvány Alsólenyván I. Ferenc Jó-
zsef emlékeztére. Az alsólenyvai izr. nő-
egylet, mely úgy a hadijótékonyság, mint a
hadikölcsönjegyzés terén igen tiszteletreméltó
tevékenységet fejtett ki, megboldogult nagy
királyunk halálával kapcsolatban is példa
gyanánt szolgáló hazafias áldozatkészséget
produkált. Előnködjének, dr. Wollák Adolf-
nének indítványára ugyanis elhatározta, hogy
I. Ferenc József király emlékére 200 koronás
alapítványt létesít, melynek kamatát a király
halálának minden évfordulóján egy szegény-
sorsu árva gyermek, vagy egy szegénysorsu
özvegy asszony fogja megkapni.

Hiz izr. hitközség közgyűlése. Vasárnap,
f. hó 10-én délelőlt 11 órakor tartja a nagy-
kanizsai izr. hitközség ezévi rendes közgyű-
lését a hitközségi épület tanácsstermében. A
közgyűlésnek mindössze csak két tárgysoro-
zati pontja van és pedig: 1) az 1917. évi
költségvetés megállapítása, 2) esetleges indít-
ványok. A közgyűlési meghívó azzal a meg-
jegyzéssel zárul, hogy a költségvetést a hit-
községi tagok a hitközségi irodában megte-
kinthetik, továbbá, hogy csak azokat az indít-
ványokat lehet a közgyűlésen tárgyalni, me-
lyek legalább három nappal előbb beadatnak.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leány-
iskolai tárgyakból *magántanulókat* előkészít
Rácz Lajos oki. középiskolai és áll. polgári
iskolai tanár. Ugyanott *géprástanfolyam*. Cim:
Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Holnapután kezdődik Nagykanizsán az
új rekvirálás. Közismert az a legújabb or-
szágos intézkedés, mely napyszabásu újabb
élelmiszerrekvirálásról szól, olylormán, hogy
a magánháztartások élelmiszerkamaráit is igen
szigoru revízió alá veszik. Még be sem feje-
ződött az élelmiszerkészletek legújabbán el-
rendelt bejelentési művelete, s már ma dél-
előlt megérkezett Nagykanizsa városához az
alispán távirata, mely szerint holnapután, f.
hó 7-ikén meg kell kezdeni Nagykanizsán a
„háznál-házra” jelszó alatt loganatosítandó
rekvirálást. Egyelőre ugyan csak *gabondát*,
tengerit, *hívelyeseket (bab, borsó és lencse)*,
kölest és hajdint fogják rekvirálni, mert
Árvas alispán értesítése szerint Zalamegyére

a felsorolt terményekből az eddig rekvirált
tengerin felül még 1000 waggont kltető kon-
tingenst vetett ki a kormány. Ezt a mennyiséget
Zalamegyében december 20-ig kell össze-
hozni és pedig a rendelet szerint akár az
igények (a fejenkénti adagok) redukálásá-
val is.

Utrakészen Nagykanizsán az erdélyi
menekültek. A minap közölük a belügymi-
niszter azon értesítését, hogy most már Erd-
élynek majdnem minden zugába visszatérhet
az onnét emenekült köcség. A Nagykaniz-
sán elhelyezett erdélyi menekültek kilenc-
tizedrésze az újabban felszabadult erdélyi ha-
térterületekről való, s így a belügyminiszter
távirati értesítése ezek körében érthető örö-
met keltett. E szerencsétlen emberek haza-
utazásainak egyedüli akadályá most már csak
az, hogy egyelőre nem tudnak megfelelő vo-
nalot rendelkezésükre bocsátani. A Déli vasut-
társaság azonban a jövő hétre kilátásba he-
lyezett részükre egy csupa személyvonallal ko-
csikból álló különvonatot. A szegény mene-
kültek azonban már mind összepakolták a
menekülés lázában összenyalábolt kis holmi-
jukat és mindnyájan utrakészen várják azt a
boldog pillanatot, amikor ilthagyhatják Kani-
zsát. Az utrakész menekültcsereg tagjai most
sorra bucsuzkodnak azon kanizsai ismerőseik-
ről, akik szomorú sorsukat jóléteményekkel
enyhítették, s akiknek köszönhetjük mi is,
hogy a messze Erdély nagy városaiban és
kis falvaiban egyaránt hosszú éveken keresz-
tül Nagykanizsát úgy fogják emlegetni, mint
az arany szívű és galamblelkű emberek szép
városát.

A

NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

NAGYKANIZSÁN

mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket

az U-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések
elősegítése céljából, a legolcsóbb
kamatláb mellett lombard-kölcsönök
engedélyeztetnek.

Hat hordó petróleum Nagykanizsának.
Így is irhattuk volna e közlemény címét: Egy
csepp víz a tengerbe. Körülbelül úgy arány-
lik ugyanis az alispán által Nagykanizsának
kiutalt hat hordó petróleum Nagykanizsa vá-
ros lakosságának ezirányu szükségletéhez,
mint egy csepp víz az óceán sima tükrehez
képest. Egyébként arról van szó, hogy a
Vacuum kőolajipari-omító részvénytársaság Zala-
megye részére 30 hordó petróleumot szállít,
s ezt Árvay Lajos alispán akként osztotta el,
hogy a megye minden járása kap 1—2 hor-
dónyt belőle, Zalaegerszeg városa pedig 5
és Nagykanizsa 6 hordót, végül a kanizsai
járás 1 hordót. Egyelőre azonban a 6 hordó
petróleum még csak papíron van itt. Remélni
merjük, hogy ez az egész vármegyének kiutalt
30 hordó petróleum nem azonos azzal a 30
hordó petróleummal, amiről hivatalos forrás
nyomán a minap közölük, hogy azt Nagy-
kanizsa teljes egészében kapni fogja.

A hadiadó kivetése körül. Zalaegerszegen,
a vármegyeházán most folyik a zalamegyei
20,000 koronánál nagyobb jövedelműek hadi-
adójának tárgyalása. A hadiadókiivető bizott-
ság egyes tagjai csodálkozással eltelve emli-
tik, hogy a hadiadóval terhettek milyen elke-
seregetlen ágálnak a kivetés ellen, mintha

egyikük se tudná, hogy a háboru milyen
rendkívül, milyen rettenetes terheket rótt az
államra. És ki viselje ezeket a milliárdokat,
ha nem az adózó polgárság, s az igazság és
méltányosság szerint progresszive, vagyis lo-
kozottabb mértékben azok, akiknek a háboru
nagyobb üzleti hasznot eredményezett, akik
évenként huszezer koronán felül álló jövedel-
met biztosítottak maguknak. A hadiadó a leg-
igazságosabb, a legméltányosabb valami. A
mikor az ország polgárai közül százezrek
mindenüket, még az életüket is föláldozták a
hazáért, akkor huszezer koronás hadijövedel-
mén fölül az egész jövedelmét szó nélkül
föláldozhatná mindenki. Az államnak most
tengernyi pénzre van szüksége. Minden jó és
igaz hazafi odaadja mindazt, amivel rendel-
kezik, amivel bír s amire az államnak a had-
viselés és államháztartás céljaira szüksége
van. A fölszólalásnak most csak olyan esetek-
ben van helye, amikor a szerelem nyilvánvaló
s amikor ez hitelesen bizonyítható. De hogy
egyoldalú pusztá állításra, üres lamentálásra
leszállítsák valakinek az adóját, ez lehetetlen.
Nap nap után tömegesen érkeznek az eger-
szegi vármegyeházába a lamentálók, ezek so-
rában olyanok, akik éppen csak szerencsét
próbálnak, hátha sikerül az adójukat lejobb
szállítatni s ez a kö-ülmény rendkívül hát-
ráitatja a bizottság munkáját s nagyon hosz-
szadalmassá teszi az eljárást.

A Nagykanizsai Takarékpénztár r. t.
mint az V. magyar hadikölcsön hivatalos
aláírási helye, jegyzéseket az eredeti fel-
tételek mellett elfogad.

Beszüntették a balatoni hajózást. A Ba-
latontavi Gözhajózási Részvénytársaság arról
értesít lapunkat, hogy november hó 30-án a
Balatonon a személyszállítási járatokat az
összes vonalokon beszüntette.

felelős szerkesztő **Görtler István.**

Magyar-utca 1. szám alatt

(Keszler bádogné házában)

**megveszek bármily használhatatlan
rongyos, molyos ruhaszövetet, úgy
harisnyát és trigtót kilogrammonként
a legmagasabb árban.**

Riebner Mór.

Ufánia MOZGOKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Hétfő és kedd, 1916. december 4., 5-én

Homunkulus

Tragédia 5 részben.

ÉS EGY TERMÉSZETKÉP

**Őfelsége I. Ferenc József
király temetése és gyász-
ünnepségekről felvételek
bemutatása, mely szerdán és
csütörtökön is műsoron marad.**

Előadások hétköznapokon 8 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3 1/2, 5 1/2, 7 és 9 órakor

Mosonő ajánkozik
házakhoz napi 3 korona
munkabér és ellátás fejében
Cim: **Simon János bádogné**
Király-utca 33.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Függő szám: 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 150 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Görögország velünk

Elrendelték

az általános mozgósítást.

Rotterdam. Londonból jelenik: A Daily Telegraph jelentí Athénből:

A görög kormány vasárnap, f. hó 3-án elrendelte az egész görög hadsereg általános mozgósítását. Görögország nyíltan készülődik az antant elleni hadjáratra. Duzmanisz görög vezérkarifőnök már megkezdte ezirányú működését.

(A gorillákkal dal óta nem volt ránk nézve örvenjesebb eseménye a világháborúnak, mint amiről a fenti hír szól. Nem kisebb jelentősége van ennek, mint az, hogy a görög állásfoglalással az antant utolsó útókártyáját ejtette ki a kezéből. Az utolsó előtti adout-ja az antantnak Románia volt, mely immár végsőket vonaglik. Az utolsó adout, Görögország azonban nemcsak hogy idegen érdekekért kijátszani nem hagyta magát, hanem a házard kártyások ellen fog fegyvert, akik most már minden új segítség reménye nélkül állanak, sőt ehelyett azt kell látniok, hogy ellenségeik száma szaporodott meg egy nemzettel és egy 300,000 fős friss hadsereggel. Most már igazán igen gyorsan be kell látnia az antantnak, hogy elveszítette a háborút, melynek folytatása már csak a rájuk zudult katasztrófa nagyságát növelheti.)

Az angol kormány bukása.

Asquith is lemondott.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Asquith miniszterelnök és külügyminiszter beadta lemondását. György király Bonar Law-t magához hívatta.

Hága. A Reuter-ügynökség jelentí: Az angol király elfogadta Asquith miniszterelnök lemondását.

Rotterdam. A Manchester Guardian értesülése szerint az angol király a külügyi tárca vezetésével Lloyd George-ot, a minap lemondott angol hadügyminisztert bizta meg.

Bukarest sorsa.

Az angolok már feladták.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: A Daily Telegraph a bukaresti csatáról szóló jelentésében azt írja, hogy Bukarest elestét mint kikerülhetetlen tény kell tekinteni. A Bukarest előtti nagy csata az ellenség javára dőlt el és a román hadseregnek Bukaresttől délre való ellentállása céltalan, mert Dobrudza felől nagy ellenséges haderők keltek át a Dunán, amelyek a román védősereget hátba támadnák.

Bukarestet a végsőkig fogják védeni.

Genf. A francia sajtó értesülése szerint az orosz-román hadvezetőség Bukarestet a végsőkig fogja védeni. Bukarestet 75 kilométer hosszúságú erődgyűrű, azonkívül pedig 100 kilométer hosszú kör-sáncok veszik körül, melyek között 8 nagy erőd és 70 páncélos torony van igen sok nagykaliberű és gyorslövő ágyúval felszerelten. Ezekon kívül 400 tartalék ágyú és 120,000 fős sereg alkotják Bukarest védelmi apparátusát.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezérlábornagy harcvonala: Az utóbbi napokban kivívott sikereket tovább fejlesztették. A dunai hadsereg jobbszárnya orosz támadásokat visszavert és Bukaresttől délnyugatról az Argesun túl nyomult előre. A román fővárostól északnyugatra előrenyomuló osztrák-magyar és német erők a Bukarest—Turgovist vasutvonalon túl nyomultak előre. Az ellenséges utóvédeket ott, ahol szembeszállottak velünk, visszavetítettük. A december 3-án beszállított foglyok száma több, mint 12,000.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Arz tábornok osztrák magyar és német csapatai az Oknálól nyugatra és északnyugatra fekvő határterületen ellentámadással visszacserezte az oroszoktól mindazokat a helyi előnyöket, amelyeket az oroszok az utóbbi napokban egyes helyeken kivívtak.

Lipót bajor herceg harcvonala: Augusztowkánál történt gyorsan visszavert előretörésen kívül Kelet-Galiciában nincs fontos esemény.

Olasz hadszíntér: Az eső és köd dacára a Karszt-fensíkon az ágyutűz változatosan erős volt.

HÖFER altábornagy.

Az új rekvirálás.

Ezer waggon terményt követelnek Zalamegyétől.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap röviden jeleztük már, hogy Zalamegyére újabb 1000 waggon terménynek (gabona, tengeri, bab, borsó, lencse, köles és hajdinának) beszoállítását rólla ki az Országos Közélelmezési Hivatal, amit újabb országos rekvirálás keretében fognak összegyűjteni, ha ugyan Zalamegyében ekkora fölös kvantum (az, adagoknak bár mégoly nagyarányú leszállítása mellett is) egyáltalán előteremthető. Az újabb rekvirálásról az alábbi részleteket van módunkban közölni:

A másodszori rekvirálást azt tette szükségessé, hogy az október hónapban megtartott rekvirálás nem járt a kellő eredménnyel, s midőn most Kürthy báró közlelmezési diktátor új rekvirálást rendelt el, figyelembe vette az egyes vármegyék speciális viszonyait, s így azokat bizonyos előre megállapított kontingens beszoállítására kötelezte. Így jutott Zalamegyére kerek 1000 waggont kitevő kontingens, amibe azonban nemcsak gabona értendő, hanem a fentebb felsorolt egyéb termények is.

Az új rekvirálás a Közlelmezési Hivatal elnöke a vármegyék alispánjaira bizta, s ez alapon rendelte el tegnap táviratlag Árvay Lajos alispán az új rekvirálásnak Zalamegyében a *holnapi nappal való megkezdését*. Ma délelőtt Zalaegerszegen az alispáni hivatalban Zalavármegye rendezett tanácsu városainak polgármesterei és a járások főszolgabírói értekezletre gyűltek egybe, amelyen részletesen megállapították, hogy a megye egyes járásaira és városaira az 1000 waggonból mennyi fog esni. Az értekezlet eredménye ezideig még ismeretlen előttünk. Ellenben a holnap megkezdődő új rekvirálás foganatosításának összes részleteit az alábbiakban közöljük:

Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok polgármesterei és a járások főszolgabírói kötelesek most a rekvirálást az előző rendeletekben megállapított módon azonnal megismételni és a legnagyobb szigorúsággal és erélylyel eljárni a rekvirálás körül s gondoskodniok kell arról, hogy járásunk területéről az egész kivett kontingens beszállíttassék. Hogy a kontingens beszállítható legyen, elsősorban az ellátott és be nem szállított készletek veendő figyelembe. Azután a *fejkvóta úgy a termelők, mint a vásárlást igazolvány alapján beszerzett készletekre nézve leszállítandó*, és pedig az őstermelők által visszalartott, vagy beszerzett fejenkénti és havonkénti 18 kgr. 12 kgr.-ra, ugyanezek 15 éven aluli családtagjainak járó 14 kgr. 10 kgr.-ra, végül a nem termelők által beszerzett fejenkénti és havonkénti 10 kgr. 9 kgr.-ra.

Ezen leszállított fejkvóta szerinti készletekből a folyó hó 15-étől augusztus 15-ig, tehát 8 hónapra járó mennyiség veendő számításba,

tehát egy öt tagu nem termelő család által beszerzett havi 50 kgr. készletből havonként 5 kilogramm, a 8 hónapra összesen 40 kgr. szolgálható be, azonban mint már említettük, ezen beszállítandó 40 kgr. mennyiségnek nem kell kizárólag búzának vagy lisztnek lenni, hanem ezen rendeletem II. pontja szerinti egyéb készletekből is fedezhető.

Az egyenlő elbánás elvével fogva az újabb rekvirálás kivétel nélkül mindenkre kiterjesztendő és okvontlenül házról-házra járva teljesítendő.

A visszatérhető gabona, illetve lisztmennyiség megállapításánál a készlet birtokos hűvelyes, tengeri, köles, burgonya, tatárka, (hajjina, pohánka) stb. készleteit is figyelembe kell venni, a gazdasági cselédekre és munkásokra nézve a részükre szerződésileg megállapított termény mennyiségekkel szemben a fejkvóta szerint járó mennyiségeket számbavevé a többletet a konvenció kimérés napján mindenütt azonnal és szigorúan igénybe kell venni, az ellátandó bejelentett családtagoknak időközben katonai szolgálatra (vagy hadiszolgáltatások teljesítésére) történt bevonulása folytán utólag előállított többleteket hatóságilag mindenütt igénybe kell venni, a rekvirálást a magánháztartásokra és termelőre és nem termelőre egyaránt ki kell terjeszteni. A nem termelők közül különös súly helyezendő a malmok és egyéb iparvállalatok, kereskedők stb. készleteire.

A rekvirálást december hó 20-ikáig okvontlenül be kell fejezni.

A rekvirálást házról-házra járva kell teljesíteni, az előjáróság egy vagy két tagja, a haditermény r. t. helyi megbízottja és a kirendelendő katonai karhatalomból álló bizottság állat.

A rekvirálás elleni mindennemű felszólalás csakis az illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságokhoz (főszolgabíró, polgármester) nyújtható be és csak az azok által elsőfokulag szabályszerűen (de egyben a dolog természetéhez képest soronkívül) elbírált és a szükséges adatokkal, mellékletekkel, igazoló iratokkal kellőképpen felszerelt kérvények terjeszthetők fel közvetlenül az országos közlélemezési hivatalhoz. Az ilyen felszólalásoknak nincs halasztó hatályuk.

HIREK.

Az erdélyi menekültek hazautazása Zalamegyéből. Jeleztük, hogy a Nagykanizsán elhelyezett erdélyi menekültek utakészen várják azt az órát, amikor hazafelé indulhatnak felszabadult otthonaikba. Ma Árvay Lajos alispán azon távirali értesítést küldte Nagykanizsa város tanácsához, hogy a Zalamegyében elhelyezett összes erdélyi menekültek egyszerre fognak elutazni és pedig a kereskedelmi miniszter által rendelkezésükre bocsátandó külön vonaton. A Nagykanizsán lakó menekültek sem külön fognak tehát hazautazni, mint az eddigi terv szólott, hanem az egész megyebellekkel együtt. A különvonal indulásának idejét legközelebb közli az alispán.

Gyászrovat. Holnap, csütörtök délután 3 órakor helyezik a nagykanizsai temetőben örök nyugalomra a f. hó 3-án Budapesten rövid szenvedés után elhunyt dr. Pickel Ferenc főgimnáziumi tanárt. A holttestet a nagygyásztól sujtott család tegnap hozta haza Nagykanizsára, s azt a temető halottas házában ravatalozták fel, ahol dr. Pickel Ferenc kihűlt tetemét ismerőseinek és barátainak sokadalmá kereste fel.

A
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az V-ik hadikölcsönre
eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamattal mellett lombard-kölcsönök engedélyeztetnek.

Ötezer koronás zsebtolvajlás a kanizsai vásárban. Hatalmas zsákmányt szerzett a tegnapi Nagykanizsán tartott országos vásárban egy mindeddig (s valószínűleg ezután is) ismeretlen zsebtolvaj. Mihóczy György belznai gazdag pógár két órától hozott be a kanizsai nagyvásárra, s azokat 5228 koronáért adta el. A jól sikerült üzlet után nagy önelélességgel sétálgatott kis unokája oldalán a Kazinczy-utcában. Egyszerre csak megszólította egy „alacsony, barnahaju, nyírott hajszu, középkorú” ember és barátságos beszélgetésbe elegyedett vele. A bájos ismeretlen kikerdezte az öreg civist, hogy sikerült a vásár, mit adott el és mennyiért. Ez pedig készséggel megadott minden felvilágosítást az ismeretlennek, aki a pógár kíséretének, a 14 éves Mihóczy Jósának egy koronát nyomott a markába, hogy hozzon azért a közeli trafikból szivart. Az ismeretlen azonban be sem várta a szivarokat, hanem meleg ölelések között csakhamar elbucszott az öreg paraszttól, aki a gyerekekkel együtt csakhamar hazafelé indult. Otthon az öreg ragyogó arccal kezdte kigombolni a prémbekocsát, előre készülve a nagy hatásra, amit a rengeteg pénzzel előidézni fog. De leírható-e az a változás, amit az öreg pillanatok alatt érte, midőn a lajbizsebébe nyulva, a pénzt tartalmazó nagy bugyellárisnak nyomát sem találta. Rögtön eszébe jutott a kanizsai találkozás a barátságos ismeretlennel és a meleg ölelés, mikor elbucszott. Két álmatlan éjszaka után ma reggel aztán beküldte hadbavonul fiának feleségét és unokáját, hogy legyenek jelentést a dologról a rendőrkapitányságnak. Itt a kis Mihóczy gyerek a zsebtolvajok országos albumában felismerni vélte öregapjának kilostóját, aki után a rendőrkapitányság széleskörű nyomozást indított.

Ötnapos hulla egy kiskanizsai lakásban. Kiskanizsán a Kismező utca 5. számú ház lakóinak fejtűnt, hogy a háznak egyik szobájában egyedül lakó Török György szombat óta nem mutatkozott. Ma délelőtt tehát betörték szobájának ablakát és a családtalan öregembert ágyában halva találták. A penetráns szagú fölfedezésről azonnal ért sítették a rendőrkapitányságot, ahonnan Pollermann János rendőrtiszt és dr. Goda Lipót rendőrorvos mentek ki annak megállapítása végett, természetes halállal múlt-e ki az elhagyatott öregember.

Egy díszes társaság. A tegnapi kanizsai nagyvásárról közölt tudósításunkban említettük, milyen nagyarányú garázdálkodást fejtettek ki ott ezúttal a vásári tolvajok, akik közül hetet sikerült a rendőrségnek tetten érni. Érdekes, hogy a hurokra került vásári tolvajok egytől egyig a női nem tagjai, akik azóta mind benn csücsülnek a „telves”-nek nevezett rendőrségi fülkékben. Külön feljegyzést érdemlő nevezetessége e társaságnak, hogy annak tagjai közül hatan a csáktornyai járásból valók. Miúta a lopási hajlamnak a

fertőző bacillus terjedtek volna el a csáktornyai járásban. A díszes női tolvajbandának valóban a nyilvánosságra tartozó névsora a következő: Jambrovics Ferencné szül. Zsuzecz Teréz szentmártoni, Janosics Mária belcaji, Sostorics Ferencné szül. Bukovecz Teréz szentmártoni, Tenics Péterné szül. Horváth Mária és Topicsanecz Ferencné szül. Horváth Mária tótfalu, Verbovecz Frigyesné szül. Horváth Matilda felsőpusztafalu lakosok (ezek mind csáktornyai járásbeliek) és Szűjkó Sándorné szül. Kovács Mária egyedurali (letenyl járás) lakos. A legidősebb köztük 65 éves, a legfiatalabb 23 éves. A díszes társaság holnap sétál át a városházáról a kir. ügyészség fogházába.

Hogyan büntetik Németországban az árdragitákat? A Berliner Tageblatt egyik legutóbbi száma közli az alábbi hírt: A kölni esküdőtörzsök 8000 márka pénzbüntetésre ítélte Geldern Paulát, Köln egyik legelső cipőüzletének a tulajdonosját, mert a vevőtől túlságosan magas árakat követelt. A tárgyaláson, melyre 24 tanu volt beidézve, kitűnt, hogy a vádlott cipőket, amelyeken az árjegyzés 18.50 márka volt, 40 márkáért, vagyis 120%-os nyereséggel adott el. Megállapították azt is, hogy az üzlettulajdonos alkalmazottainak azt az utasítást adta, hogy a vevőtől ezeknek a „kínézése” szerint különböző árakat követeljenek. A hatósági ármegállapító bizottság azt is konstata, hogy a saját beszerzési árak a cipőkön magasabb árakra (15 márka helyett 30 és 18.50 helyett 25 márka) voltak kiárválva. Erre a hatóság az üzletet azonnal bezáratta.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen nőm, illetve édesanyám elhunytakor megnyilatkozott részvétükkel, valamint a temetésen való megjelenésükkel mértelenül mély fájdalomukat könnyítették, — hálás köszönetünket fejezzük ki.

Nagykanizsa, 1916. december 6.

Dobó Márton
és gyermekei.

Magyar-utca 1. szám alatt

(Keszler bádogosné házában)

megveszek bármily használhatatlan rongyos, molyos **ruhaszövetet**, úgy **harisnyát** és **trigót** kilogrammonként a legmagasabb árban.

Riebner Mór.

Uránia MOZIKOKEP-PALOTA
Rozsnyol-ut 4. Telefon 259

Szerdán, 1916. december 6-án

Homunkulus

Tragédia 5 részben.

ÉS EGY TERMÉSZETKÉP

Ófelsége I. Ferenc József király temetése és gyász-ünnepségekről felvételek bemutatása, mely szerdán és csütörtökön is műsoron marad.

Előadások hétköznapokon 6 és 8 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3/4, 5/6, 7 és 9 órakor

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41.   Kiadóhivatal 41.

A világháború.

— H Magyar Távirati Iroda és H Est mai táviratai. —

Bukarest elfoglalása.

Mackensen jelentése.

Megmenekültek

a bukaresti internáltak.

Tegnap este a városnak több pontján kifüggesztett híradásunk nyomán terjedt el az örvendetes hír egész Nagykanizsán, hogy az áruló bocskoros nemzetnek, Romániának fővárosa, Bukarest, diadalmas csapataink kezére jutott. Bukarest elestének részleteiről ma délután az alábbiakat jelentette telefonon fővárosi tudósítónk:

Szófia. Mackensen tegnap délután sürgönyileg közölte a bolgár királlyal, hogy a szövetséges csapatok bevonultak Bukarestbe és hogy Mackensen a román királyi palotában ütötte fel székhelyét. Azt közli továbbá Mackensen, hogy a Bukarestben internált németek, magyarok, osztrákok és bolgárok, akiket már nem volt ideje az ellenségnek onnét továbbszállítani, óriási örömjongással fogadták a bevonuló szövetséges csapatokat. Ezek most mind felszabadultak. De Bukarestben rekedt a román lakosság egy része is. Bukarestben az élet normális, az üzletek nyitva vannak. A város körül erdők teljesen sértetlen állapotban vannak s az azokban volt összes ágyuk és az erődítmények teljes felszerelés: mindenestül kezünkre jutott. A rengeteg zsákmány még nem volt áttekinthető. A bukaresti védőseregnek a menekülésre csak egyetlenegy országot nyújt lehetőséget, de ezt is lovasságunk fenyegeti.

A bevonulás.

Szófia. Bukarest sorsa a diadalmos argesi csapatban dőlt el. Bukarest alá érkezett társaságunk az erődötől nyugatra, délre és délkeletre félkörben helyezkedett el, s löni kezdték az erődöket. Ezek azonban, nagy meglepetésre, nem viszonozták az ágyazást. Erre több német magyar és osztrák csapat betört egyik erődbe, amelyet azonban védők nélkül találtak. Ekkor lovas parlamentárit küldtünk a városba, aki felszólította annak parancsnokát, hogy adja meg Bukarestet, mert különben összebombázzuk azt. A felszólításnak a román parancsnok minden ellenkezés nélkül eleget tett, mire megkezdődött csapataink bevonulása a román fővárosba.

Merre és meddig menekülnek a románok?

Lugano. A Stampa jelenti: A Bukarestből menekülő román hadseregek a Csernavoda-vonal áll rendelkezésére, mely azonban rossz és igen hosszú. Remélik azonban az olasz katonai körök, hogy a bukarest—csernavodai vonalról az országotakon keresztül sikerülni fog a további visszavonulás egészen a Szereth folyóig, amely mögött szilárd védelmi állásokban helyezkedhetnek el.

Jassy az új főváros.

Genf. Párisból jelentik: Románia fővárosa Bukarest elestével az orosz határ mellett Jassy lett, ahol legközelebb a román parlament is ülészní fog.

Lloyd Georg — miniszterelnök.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Az angol király Lloyd Georget megbízta a kabinetalakítással, aki a megbízást vállalta.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi-kölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses

kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezértábornagy harcvonala: A dunai hadsereg az Argesul torkolatától nyugatra visszavert orosz támadásokat és Bukaresttől délnyugatra a folyó jobbparján fekvő helyiségeket megtisztította az ellenségtől.

Falkenhayn tábornok győzelmesen előnyomuló osztrák-magyar és német haderői közelednek a Bukaresttől Ploestin át Kampinába vezető vasutvonalhoz. Osztrák-magyar csapatok északi irányból előrenyomulva, Sinajánál visszavetették az ellenséget és megszállták a helyiséget.

József főherceg vezérezredes harcvonala: A Baszka völgyében és Sósmezőtől északnyugatra a románoktól fontos támaszpontokat ragadtunk el. A Ludowa-területen és a Tatárszorostól északnyugatra meghiusultak orosz támadások.

Lipóti bajor herceg harcvonala: Nincs különös esemény.

Délikeleti és olasz hadszíntér: Nincs fontos esemény.

HÖFER altábornagy.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megkönnyítésére a banklók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

HIREK.

Katonai kitüntetés. Öfelsége — mint a honvédség Rendelti Közlönyének legutóbbi száma jelenti, — elrendelte, hogy **Vadász István** 20-as honvéd főhadnagynak az ellenség elől tanúsított vitéz magatartása elismerésül a legelső dicséret elismerés újólag tudtul adassék. **Vadász** főhadnagynak az újabb signum laudis már a harmadik vitézségi kitüntetése.

A megyéspüspök hadikölcsönjegyzése. Megyéspüspökünk, báró **Hornig Károly** veszprémi bíboros, az ötödik hadikölcsönből egymillió koronát jegyezt. A veszprémi káptalan ugyancsak egymillió koronával szerepel a jegyzések listájában.

Az V. hadikölcsön és a Kereskedelmi Bank. Tegnap, december 6 án járt le az V. hadikölcsönjegyzés egyhavi terminusának **első időszaka**, amikor 97 korona 50 fillérért lehetett egy 100 korona értékű hadikölcsönkötvényt vásárolni. (A mai naptól fogva ez az ár az időközi kamatokra való tekintettel 98 koronára emelkedett.) Az összes nagykanizsai pénzügyintézeteket illetően igen öröndetes eredmények jegyezhetők fel a közbeeső határnap elmúlásával az V. hadikölcsön eddigi sikeréről, de pontos számadatokkal csak a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjára** vonatkozólag rendelkezőnk. A nagykanizsai bankfiókai ugyanis, — nem számítván az annak körzetéhez tartozó vidéki pénzügyintézeteknél eszközölt, s mindaddig ismeretlen összegű jegyzéseket, — csupán Nagykanizsán, iparvállalatok, egyesületek, testületek, alapok, kereskedők és magánfelek összesen 1 millió és 676 ezer korona összegű hadikölcsönt jegyeztek az ötödik hadikölcsönből.

Nagykanizsa város „Ferenc József alapítványa”. Méltóbb és szebb emléket nem emelhetett volna Nagykanizsa városa megboldogult nagy királyunk, I. Ferenc József emlékezetének, mint amit azon képviselőtestületi határozattal elfektuált, hogy I. Ferenc József nevére alapítványt létesít. A közgyűlési határozat nyitva hagyta azonban a kérdésnek legfontosabb részét, i. e. annak meghatározását, hogy mily összegű legyen az alapítvány és mily célt szolgáljon az. Vannak, akik ezt alaki hibának tartják és kifogásolják az alapítványnak ilyen meghatározatlan keretek között való létesítését. Ezeknek a kritikásoknak azonban nincs igazuk. Még pedig elsősorban azért nem, mert a gyűlésből és közadakozásból létesítendő alapítvány nagysága előre egyáltalán nem volt megállapítható, ami pedig annak rendeltetését illeti, azt esetleg vita tárgyává kell tenni, ily vitát folytatni pedig a gyászünnepségszámba menő városi közgyűlésen, amelyen a Ferenc József alapítvány létesítését kimondották, egyáltalán nem lett volna helyén való. Ezt egy külön, hétköznapi jellegű városi közgyűlésre kellett és kellett halasztani. Mindazonáltal módokban áll az ügynek erről a függőben hagyott két pontjáról már most tájékoztatást nyújtanunk abban a formában, ahogyan a Ferenc József-alapítvány összegét és rendeltetését dr. **Sabján Gyula** polgármester tervezi. Miként a képviselőtestületi határozat szól, a városi tanácsnak módot kell nyújtania arra, hogy az alapítvány létesítéséhez minden nagykanizsai lakos és intézmény hozzájárulhasson. Evégből már a legközelebb felhívást bucsát ki a tanács általánosságban a város közönségéhez és külön-külön az összes nagykanizsai pénzügyintézetekhez és vállalatokhoz, arra kérve ezeket, hogy minél nagyobb összegű adományokkal járuljanak hozzá

az alapítványhoz. Ennek legalább 25,000 korona összegűnek kell lennie, hogy tervezett nagyszerű rendeltetésének megfelelőhessen. Ez a rendeltetés az lenne ugyanis, hogy a 25,000 korona kamatait (tehát évi 1000 korona körüli összeget) egy, a középiskola utolsó évfolyamára járó szorgalmas és kiváló előmenetelű, szegénysorsu nagykanizsai tanulónak adják, aki a következő négy évben e stipendium segítségével főiskolai tanulmányokat folytathatna és diplomát szerezne. Ilyenformán Nagykanizsa város **Ferenc József-alapítványa** révén minden öt esztendőben születne egy orvosi, ügyvédi, bírói, tanári vagy mérnöki diplomista, melynek boldog tulajdonosa Nagykanizsának egy olyan érdemes szülöttje lesz, akinek bár mégoly kiváló tehetsége a megfelelő anyagi eszközök híján nem érvényesülhetne. Oly szép és nemes ötlet ez a terv, hogy kötelességünk azt a legnagyobb pártfogással és áldozatkészséggel megvalósulásához juttatni.

A
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az V-ik hadikölcsönre
eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard-kölcsönök engedélyeztetnek.

Egyórási harangszó Bukarestért. Ma délelőtt dr. **Sipeki Balás Béla** főispán telefonon szökött dr. **Sabján Gyula** polgármestert, közölvén vele a kormányának azon rendelkezését, hogy ma déli 12 órától délután 1 óráig, vagyis egy teljes órán át az ország minden harangjának szólni kell, hogy hálafelelet e módon is kifejezést adjon az ország népe a Mindenhatónak azért a boldogságért, amit leggazabb ellenségünk, Románia fővárosának, Bukarestnek hős seregeink által való elfoglalása fölött mindnyájan érzünk. E rendelet folytán mi délből az összes nagykanizsai templomokban és a kórházban az összes még meglévő harangok megszólaltak és zengő-bongó hangokon hallelujáztak az igazság Istenének.

Megindult a teherforgalom. Öröndetes meglepetés érte ma a kanizsai kereskedőket, sőt a város egész lakosságát. Ma délelőtt ugyanis beállított hozzájuk a Déli vasuti kanizsai állomásának kézbesítője és megkezdte váravárt munkáját, a vasuti fuvarlevelek kézbesítését. Két hónapnál hosszabb időn át szünetelt egész Magyarországon mindennemű vasuti szállítást, mely a tegnapi nappal úgy a Déli vasut, mint a Máv vonalain minden korlátozás nélkül ismét megindult. Most már lesz szén, lesz portéka, lesz minden, ami a leg nélkülözhetetlenebb kelleke az életnek, melyet hihetetlen mértékben keserűvé tett a vasutak-

nak ez a hosszú pauzája, aminőre még a háboru kitörésének nagy zűrzavarában sem volt példa.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai tárgyakból magántanulókat előkészít **Rdcz Lajos** okl. középiskolai és áll. polgári iskolai tanár. Ugyanott **géptástanfolyam**. Cím: Csengeri ut 1. sz. II. emelet.

A Principálisvölgyi lecsapoló társulat közgyűlése. A „Principálisvölgyi lecsapoló társulat Nagykanizsán” I. évi december hó 22-én d. e. 11 órakor Nagykanizsán, a városházának tanácstermében közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Jelentés az 1916. évben teljesített munkálatokról, 3. Az 1916. évi számadások betérjesztése a számvizsgálók jelentésével. 4. Az 1917. évi munkaprogram megállapítása. 5. Indítványok.

Az 1899-beli Ifjak összeírása. Hiteles helyről származó értesülésünk szerint a közel napokban hivatalos hírdmény fog megjelenni, mely azt rendeli el, hogy az 1899. évben született és pár hét múlva, január 1-én népfőlkörelő korba lépő Ifjak I. évi december 15-ig összeírassanak.

A városok aszaltszilva és szilvaliz szükséglete. A belügyminisztérium nemrégiben értesítette a vidéki városokat és a hatóságokat (közülük Nagykanizsát is), hogy a régebben kilátásba helyezett szilvaliz, a készletek aránytalan csekélységénél fogva, nem folyósítható, azonban Zimonyban még rendelkezésre áll nagyobb mennyiségű aszaltszilva, amelyből kaphatnak a községek és városok. A szállítási költség a vevőt terheli, míg a zsákáru ára 230 K, a ládaárué 250 K q-ként Zimonyban átvéve.

Felelős szerkesztő: **Görtler István.**

Magyar-utca 1. szám alatt

(Keszler bádogosné házában)

megveszek bármily használhatatlan rongyos, molyos **ruhaszövetet**, úgy **harisnyát** és **trigót** kilogrammonként a legmagasabb árrban.

Riebner Mór.

Uránia MOZOOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 229

Csütörtökön, 1916. december hó 7-án

Hegedü lelke

Művész-dráma 3 felvonásban.

GORDONIBELL humoros.
ÁLLATOK VILÁGA látkép.

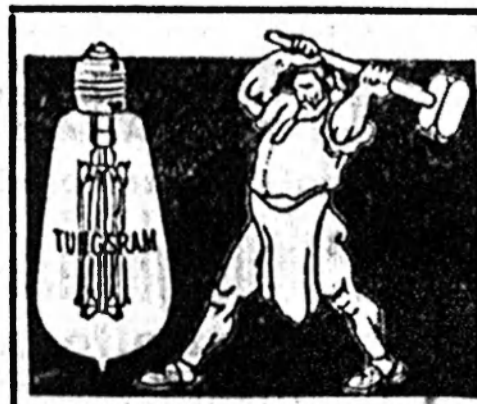
Pénteken, 1916. december hó 8-án

Trón és szerelem

Dráma 3 felvonásban.

MODERN HERKULES vígj. **A FENSÉG**
vígj. PRÁGA VÁROSA II. látkép.

Előadások hétköznapiokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3 1/2, 5 1/2, 7 és 9 órakor

A „Tungsrám-lámpa”

gazdaságos, mert hosszú élettartamu.

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindenütt a „Tungsrám” védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az

Egyesült Izzólámpa és Villamosság R.-T.

UJPEST 4. Hazai gyártmány!

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Irodán és Az Est mal táviratán.

Pánik Bukarest eleste miatt. Anglia részket.

Amsterdam. Egy Londonból visszatért kereskedő beszéli, hogy ott Bukarest elestének hírére leírhatatlan pánik keletkezett. Attól tartanak, hogy a még be nem hívott, de besorozott férfiakat egyszerre mind fegyverbe fogják szállítani.

Az antant kábult.

Genf. Az ideérkezett francia lapok a legellentétebben kommentálják Bukarest elestét. Az Information azon aggódik, hogy Bukarest után a vert román sereg nem tud úgy felállni, hogy a központiak előrenyomulását feltarthassa. Az Echo de Paris meg abban reménykedik, hogy sikerül a visszavonuló románoknak az oroszokkal egyesülve erős, zárt frontot alkotni.

Lugano. A Corriere della Sera katonai szakértője fejtegeti, hogy Bukarest eleste miatt az egész Dobrudzsát ki kell az oroszoknak románoknak üríteni és végig a Duna mögé visszahuzódni.

Briand is megy?

Genf. Ideérkezett jelentések szerint a francia kamara ülésén zajos jelenetekben követelték Briand lemondását. A kamara többsége őt teszi felelőssé a romániai és görögországi események miatt. Briand csak úgy tudta pozícióját megtartani, hogy a kamarával kompromisszumot kötött, mely szerint minden a háborúval összefüggő ügyet egy szűkebb tanács fog Joffre elnöklése alatt vezetni.

Görögország sorsdöntő órái Örzi szuverenitását.

Szófia. A görög követ megjelent a bolgár külügyminiszternél és közölte vele, hogy Görögország szigorúan megtartja semlegességét, nem hajlandó tovább tűrni szuverenitásának megsértését s minden ilyen irányú kísérletet a legérellyesebben meg fog torolni. Görögországnak a többi központi hatalmaknál akkreditált követei hasonló közléseket fognak tenni.

Az antant puccsra készül.

Konstantinápoly. Az antant hatalmak megegyeztek, hogy amennyiben a görögországi viszonyok trónváltást tennének szükségessé, György herceget ültetik a trónra és ennek kiskorusága alatt Venizelos lesz a régens.

A macedón arcvonalon is támadunk.

Rotterdam. A Havas-ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a német tüzérség erősen lövi a Monasztir körül felállított szövetséges csapatokat.

Ujra a Mőve!?

Rotterdam. Az angol admirális jelenti, hogy az Atlanti oceánon egy német kereskedelmi hajónak látszó felfegyverzett gőzös cirkál. Valószínűnek tartják, hogy újra a Mővéről, vagy valamelyik hasonló vakmerő segédcirkálóról van szó.

A koronázási ajándék.

Budapest. Az országgyűlés elhatározta, hogy IV. Károly királynak és Zita királynénak a szokásos koronázási ajándékkul 50—50,000 darab huszkoronás aranyat fognak felajánlani.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi-kölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszertől kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezérlőbörnagy harcvonala; A románok üldözése a Bukarest—Ploesti vonalon túl gyorsan halad előre. A Predeali- és Ósánc-szoros felől hátráló ellenség visszavonulási útját már osztrák-magyar és német csapatok által elzárva találta és legnagyobb részben fogságunkba esett.

A XI-ik hadsereg tegnap mintegy 10.000 embert fogott el.

Az Olt-folyónál Szivó ezredes csoportja a Nyugat-Romániában elvágott román erőket ismét megtámadta és megadásra kényszerítette. 10 zászlóalj, 1 lovasszázad és 6 üteg tette le a fegyvert, összesen 8000 ember és 26 ágyú jutott a kezünkbe.

Olasz hadszíntér: Tegnap korán reggel a Karszt-szakaszon az ellenség erős tüzérségi tüzel indított, amely Konstanjevica környéke ellen a legnagyobb hevességre fokozódott, de délelőtt, amikor az idő kedvezőtenre fordult, ismét alábbhagyott.

Délkeleti hadszíntér: A Vojusánál erős ellenséges tüzérségi löz.

HÖFER altábornagy.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos
aláírási hely
Jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

HIREK.

Az erdélyi püspök kiküldöttjének látogatása Zalamegyében a menekülteknek. Árvay Lajos alispán arról értesítette Nagykanizsa város polgármesterét, hogy a közeli napokban megérkezik dr. Balázs András gyulafehérvári kanonok, aki gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök a Zalamegyében elhelyezett erdélyi menekülteket jön meglátogatni. A látogatás célja egyrészt az, hogy az erdélyi püspök megbiztítja gondoskodják hível lelki-szükségletének kielégítéséről, másrészt pedig, hogy az Erdélyből menekült lelkészek és felekezeti iskolákbeli tanítók fizetési és javadalmi ügyekben a netán szükségesnek mutatkozó intézkedéseket tegyék. Az alispán mindezekről szóló hivatalos felhívásában felhívja dr. Sabján Gyula polgármestert, hogy dr. Balázs András kanonokot, akinek természetesen Nagykanizsán is sok dolga lesz, ezen hivatalos küldetésében támogassa.

Betiltják-e Nagykanizsán az uzsonnakávét? Ez a kérdés még mindig függőben van, mert fölötte még mindig nem döntött a dönteni hivatott alispán. A késelemnek oka abban rejlik, hogy Árvay Lajos alispán nem érte be azzal a véleményadással, amit a tárgyban dr. Sabján Gyula polgármester közölt, s amit annak idején a hasábokon ismertettünk, hanem tegnap érkezett újabb leiratában az alispán az eddiginél sokkal bővebb és részletesebb adatok közlését kívánja. Az újabb alispáni leirat annak hangsúlyozásával, hogy Nagykanizsán nincs elég tej a csecsemők, szoptató anyák, betegek és aggok részére, arra hívja fel a polgármestert, hogy először is állapítsa meg és jelelje, hogy mekkora tejmennyiség lenne szükséges a városban uralkodó tejhiány megszüntetésére. Továbbá annak részletes megállapítását kívánja Árvay Lajos alispán, hogy minden egyes nagykanizsai kávéház és cukrászda honnan szerzi be az általa forgalomba hozott tejet. Végül minden egyes nagykanizsai kávéháza és cukrászdára vonatkozólag külön-külön kívánja annak megindokolását az alispán, hogy miért nem tartja ott a polgármester a tej- és tejeskávé délutáni kiszolgálását tiltani valónak. — Mindezekből azt a következtetést kell levonnunk, hogy Árvay Lajos alispán mindenáron be akarja Nagykanizsán is hozni az uzsonnakávétiltalmat, mert ha dr. Sabján Gyula polgármester első véleményes jelentésében nem talált elég indokot arra, hogy azok alapján ne rendelje el a tilalmat, úgy most már olyan indokokra vár, amelyekre rávághatja majd, hogy azok nem elég alaposak. Ugy látszik, már készen van az alispán határozata, melylyel be fogja tiltani Kanizsán az uzsonnakávét, csupán még indoklása nincs hozzá, s azt várja most — Nagykanizsától.

Készül már a kanizsai új villamoshálózat. Alig egy hete annak, hogy közel fél évtizednyi rengeteg herce-hurca után végre létrejött Nagykanizsa város és a Franz Lajos és Fial részvénytársaság között az új villamos-szerződés, s már nagy serényen folyik a forgóáramra való átalakulás hatalmas munkája úgy a villamos telepen, mint azon kívül, vagyis a vezetékhalozaton. A villanygyárba már több alkatrésze megjött a forgóáram szolgáltatásához szükséges új gépeknek, s rövidesen hozzáfoghatnak már ez új gépek felállításához is. Sokkal szemmel láthatóbb azonban a külső munka eddigi eredménye. A Franz-gyártól egészen a kiskanizsai vasúti átjáróig (vagyis a sorompóig) már teljesen kész le van fektetve a földbe a földalatti ká-

belvezeték, s holnap már a sorompón innen folytatják ezt az állandóan száz és száz érdeklődő által figyelemmel kísért érdekes munkát. A gyárból a városba futó egész fővezetékét ugyanis a föld alá rejtik, s eltűnnek a költésvastagságu éktelen villamosdrótok nemcsak a Király-utcából, hanem a Főtérről, az Erzsébetkirályné- és a Deákterről, továbbá a Kazinczy, Csengery és Sugár utcáknak a Főtér melletti első szakaszából is. Mintegy három hónap múlva pedig már ott tart majd a munka, hogy az egyik vonalon (mintegy 4—5 utcában) már meg is kezdődhet a forgóáram üzem.

A Néptakarékpenztár részvénytársaságánál Nagykanizsán az V ik hadikölesén első jegyzési időszaka alatt összesen 507.200 K névértékű kötvény jegyezletelt, mely összegből az Intézet saját tárcája részére 100.000 K n. é. 5 1/2%-os törlesztéses kötvényt jegyzett.

Élelmiszercsempésző kanizsai iparos. Tudvalevőleg a legújabb kormányrendeletek értelmében az ország területén belől sem szabad egyik városból a másikba elsőrendű közszükségletet képező élelmiszert szállítani, sőt ilyen még csak utipodgyásként vinni is tilos. Evégből az összes utasok podgyászeit állandóan vizsgálgatják a vasúton, ahol az indiszkrét fináncnak, csendőrnök és rendőrnök, valamint egyes vasúti állomásokon, (aminő a kanizsai pályaudvar is) az erre kirendelt vasutasoknak joguk van minden darab közpodgyászt, vagy személypodgyászt átvizsgálni. Egy közismert kanizsai iparos, M. J. a minap rokonlátogatóba Szombathelyre utazott, ahonét az éjszaka jött vissza. Egy ládikát is hozott azonban magával, amit a vonatról leszállva, diadalmas arccal vitt az „itt a kimenet” felé. A kimenetből azonban reá nézve bemenet lett, amennyiben csakhamar mellette termelt egy szálas vasúti álliszt és barátságos szavakkal az állomás egyik hivatali helyiségébe invitálta M. J.-t, aki a ládával együtt kénytelen volt a meghívást elfogadni. A hivatalban felhottották a ládát, s abból tekintélyes mennyiségű liszt, tengeri, burgonya és mák került elő, összesen 43 kiló súlyban. A hivatalnok leoglaltta a láda egész tartalmát, s azt tegnap délelőtt Kiss Lajos rendőrkapitány az állomáson megjelenve elkobozta. Az értékes holmit a hatósági üzletben fogják közfogyasztásra bocsátani, M. J. ellen pedig nagy kárán felül még kihágás eljárást is indítanak.

Hirtelen halál. Tegnap reggel 7 órakor azzal az értesítéssel hívták a Vörösmarty-utca 47. számú házba dr. Rácz Kálmán városi tisztiorvost, hogy oltani lakásán hirtelen meghalt Sipos György 67 éves földműves. Az orvos megállapította, hogy az öreg ember évtizedek óta epileptikus szívbajban szenved és ma reggel ágyában is ilyen roham érte, mely pár perc alatt végzett elaggott testével. Miután minden bűnügy lehetősége ki van zárva az eselnél, a királyi ügyész a boncolás mellőzésével megadta a temetési engedélyt.

Lövésárokról lövésárookra. A háborus könyvek közül azok lesznek a legnagyobb értékűek, melyek nem az íróasztal mellett készültek, hanem a harctéren. Négy háborus kötet jelent meg, melynek írói két év óta a harctéren vannak, átélték a világháború minden izgalmát és változatát, s így az olvasó a szó szoros értelmében a harctéren íródott művet kap. A négy háborus kötet szerzői: Ural Dezső, Berkes Imre, Fehéri Armand és Adorján Andor. E-y-egy kötet 2 korona 50 fillérért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

Ötven korona pénzbüntetés a 32 filléres repáért. Tegnap reggel a piacon inspektorok egyik rendőr azt vette észre, hogy Pánder Józsefné szül. Dolmányos Anna, kiskanizsai asszony a kerekrepa darabját 32 fillérért árulja, holott annak ára darabonként 6—8 fillérben van megállapítva. A rendőr, dicséretre méltó erélyességgel nyomban bekísérte a repaüzorsós menyecskét a rendőrségre, ahol Kiss Lajos rendőrkapitány ugyancsak statáriáliter elgázította a dolgát. A rendőrkapitány 50 korona pénzbüntetésre ítélte Pánder Józsefnét, aki nagy meglepetésre beletnyugodott az ítéletbe, sőt a 50 koronából 25-öt nyomban le is fizetett, holott a büntetéspénz csak két hét múlva lenne esedékes.

A szigetvári fölmentettek és untauglilchok önkéntes ajánlkozása polgári hadiszolgálatra. A nagyszerű somogyi liuk ugy látszik, nemcsak a harctéren a legkiválóbbak, hanem itthon is meg akarják mutatni, hogy elsőik tudnak lenni. Mint Szigetvárról jelentik ugyanis, az ottani fölmentettek és katonai szolgálatra alkalmatlanok önként felajánlották szolgálataikat a nagyközségnek, hogy az élelmezési hivatal vezetésére, irodai teendőkre és a rekvirálásnak elvégzésére, fölállva rendelkezésre állanak a hatóságoknak. A járási főszolgabíró, a községi főjegyző és bíró örömmel fogadták a hazafias ajánlkozást, mert ezeket elvetették annak gondját, mivel végeztesenek el, — községi intelligens munkaerő hiányában, — ezen közéletmezési szempontból fontos munkák. Szigetvár nagyközsége az önkéntes hadiszolgálatot vállaló közel 40 főnyi segítő erővel most már akadálytalanul fogja lebonyolítani az élelmi és háztartási cikkekre kladaró jegyutalványok szétosztását és a rekvirálási munkálatokat, melyeknek elvégzésére máskülönben most nehezen szerezhetek volna munkaerőt.

Élelmezési szolgabíró Görtler István.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

REITTER OSZKÁR

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmúl minden más **1 doboz ára 3 K.** Irószert.

mely legendó körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárulója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 229

Szombat és vasárnap, december 9., 10-én

Rejtélyes gyilkosság
Detektív dráma 4 részben.

A falu bolondja

Szenzációs vigjáték 3 felvonásban.

Clyde folyó Festői tájfelvétel

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3 1/2, 5 1/2, 7 és 9 órakor

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Itelyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és az Est napi táviratai.

A románok új védelmi vonala.

Genf. A Petit Parisienne romániai haditudósítója jelenti: A román csapatok nem állnak meg a Buzeu folyó vonalánál, mint azt eredetileg tervezték, hanem egészen a Szerethig vonulnak vissza, ahol Galactól az erdélyi határszélig hatalmas védelmi vonal várja a visszavonulókat. Itt, a Szereth folyó mögött fogják a menekülésben összekeveredett román és orosz csapatokat rendezni és azokat újra harcképekké tenni.

(Galac a Dobruzsai Dunakönyöknél fekszik, ott, ahol a Szereth a Dunába ömlik, a térségen körülbelül Brassóval egy magasságban. Az erdélyi határ Galactól 130 kilométernyi távolságban húzódik.)

Az orosz segítőcsapatok gyülekezése.

Lugano. A Corriere della Sera jelenti: Buzeu környékén (Bukaresttől 80 kilométernyire, északkeletre) nagy orosz segítőcsapatok gyülekeznek, melyek azonban itt nem veszik fel a harcot a megvert román sereget üldöző ellenséggel, hanem szintén a Szereth-vonalra vonulnak az együttes új hadállásokba.

Áruhát kérnek az oroszok.

Stockholm. Az orosz hadvezetőség felhívást intézett Románia lakosságához, hogy adjanak polgári ruhát a visszavonuló orosz katonáknak, hogy civilbe öltözködve megmenekedhessenek az elfogatástól.

Görögország velünk.

A görög mozgósítás.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: A Daily Chronicle jelenti Athénből: A görög hadsereg mozgósítása gyorsan halad előre. A napról-napra szaporodó görög hadsereg Larissza környékén (Északgörögországban, Macedónia szomszédságában) gyülekezik. Az Athén körüli magaslatokat a görög csapatok megszállták, ott lövészárkokat ás-

nak és a magaslatokra ágyukat vontatnak fel. A görög nép elhatározta, hogy a végső kig kitar királya mellett.

Az antant új ultimátumot intéz Görögországhoz.

Lugano. Athénből táviratozzák: Szombaton Konstantin görög király az angol és orosz követeket fogadta kihallgatáson, majd az amerikai követ volt nála audencián. Athénben hire jár, hogy az antant ma új ultimátumot intéz Görögországhoz.

Konstantin nyilatkozata.

Rotterdam. A Daily Chronicle jelenti Athénből: Konstantin görög király kijelentette, hogy ha Anglia megszakítja a diplomáciai viszonyt Görögországgal, úgy utóbbi azonnal Németországhoz csatlakozik.

(Egy másik londoni lapnak, a Lloyds New.-nak ezzel teljesen azonos értesülést közölt a mai reggeli lapokban a Magyar Távirati Iroda. A szenzációs hír, mely immár második helyről is megerősítést nyer, úgy látszik, a legkomolyabb valószínűségnek felel meg.)

A francia bomlás.

Egy francia képviselő beszéde a háború ellen.

Genf. A francia kamarának szombat délelőtti tartott titkos ülésén Castellan képviselő kikelt a háború ellen, melynek folytatásával, — úgy mond, — Franciaország a biztos elpusztulásba rohan, csupán azért, mert egyesek mások életével jó üzleteket csinálnak. Beszédje további során hevesen támadta Angliát, mire az elnök megvonta tőle a szót.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Szilisztrja és Csernavoda között a bolgárok átjutottak a Duna balpartjára. Bukaresttől és Ploestitől keletre üldözések történtek.

Arz tábornok csapatai az Oknától nyugatra és északnyugatra húzódó határterületen heves orosz támadásokat visszavertek. Az ellenségnek csak Siliától délnyugatra sikerült egy magaslatot fölünk elragadni.

Kövess vezérezredes hadseregének körzetében az ellenség több elkeseredett támadást

intézett a Fundul-Moldovától nyugatra fekvő állások ellen, melyekért hetek óta heves vétkedés folyt. A derék védők mindannyiszor visszaverték a támadást. Tovább északra semmi lényeges nem történt.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Változatlan.

HÖFER altábornagy.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi kölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses

kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszereint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK.

Koronázás előtt.

A trónváltással kapcsolatos események gyors egymásutánban zajlanak le. Néhai öreg királyunk már örök álmát alussza ősei körében, ahol magyar barátok, kapucinusok örököznek csendes pihenése fölött.

Még benne vagyunk a mély gyászban és máris folynak a koronázás előkészületei. Daliás viléz királyunk, IV. Károly alkotmányos érzelme nem volna összeegyeztethető a koronázás elodázásával, mert vannak olyan felségjogok is, amelyeket csak a megkoronázott király gyakorolhat.

Ósi magyar szokás, hogy a nemzet koronázási ajándékot ad királyának. Most fokozottan van alkalma a nemzelenk arra, hogy királyát megajándékozza. A harcban álló magyarok ajándéka a vilétség, amely most közvetlenül a koronázás előtt egyre több győzelmet arat ellenségeink fölött. Az itthon levők manapság szintén csak úgy rólhatják le legméltóbban a szeretet adóját a királylyal szemben, ha a maguk módja szerint elősegítik végleges győzelmünket. Ehhez pedig a fokozott polgári munka mellett a legjobb frontmögötti eszköz a hadikölcsön.

Most tehát a hazafias és a célszerűségi szempontokon kívül még a kipróbált magyar királyhűség is kötelességévé teszi minden ma-

gyar embernek a hadikölcsön jegyzést. Ez különben a mai tökéletesség és kevés kedvező győzelemmel valószínűség mellett valósággal önmagával szemben tartozó kötelessége mindeképpen.

Az ötödik hadikölcsönnek tehát még az eddigi hadikölcsön kibocsátások eredményeit is felül kell múlni. Hogy ez így is lesz, annak biztosítéka a tántoríthatatlan magyar hazafiság és királyhűség.

Az untauglich volt tisztek helyi szolgálata. Zalaegerszegről írja tudósítónk: A honvédelmi miniszter hosszabb leíratot küldött a törvényhatóságokhoz, amelyben közli, hogy a megfelelő katonai ismeretekkel bíró, de csapatszolgálatra alkalmatlan egyéneknek is tér nyílik a király és a haza szolgálatában való részvételre. Arról van szó, hogy azok a volt tényleges vagy tartalékos tisztek (és tiszthelyettesek), akik 1873—1866-ban születtek (vagyis a 43—50 évesek) s az eddig megtartott szemléken alkalmatlannak nyilvánítottak vagy szolgálaton kívüli viszonyban voltak, szolgálathelyettesítésük folytán a hadsereg kötelékéből elbocsáttattak, avagy rangjukról lemondtak — a harcéri szolgálatra bevont csapat tisztek helyett teljesítsenek szolgálatot. A harcvonalon innen elhelyezett parancsnokságok, csapatok, hatóságok, intézetknél katonai igazgatási és helyi szolgálatról van szó, tehát sem ör., sem csapatszolgálatról. A behívás előtt természetesen a fenti igazgatási és helyi szolgálatra való alkalmasság szempontjából megvizsgálják az illetőket.

A kanizsai járdák és a tél. Valamikor így télviz idején nem volt nagyobb gondja a kanizsai rendőrkapitányságnak, mint a kanizsai járdák elfogadható állapotba való hozása, illetőleg az ezt célzó kényszereszközök alkalmazása. Most már a harmadik háborús telet éljük, amióta a kanizsai járdák a közműveseknek csak a cipője talpát látták (t. i. mikor a közműves sétálni indult a járdákon). Három teljes esztendő azonban éppen elegendő volt ahhoz, hogy a város járdái (az aszfaltjárdák kivételével) a leghetetlenebb állapotba jussanak. Különösen a mellékutakban nemcsak feneketlen sárözön árasztotta el a járdákat, hanem azok most már a legkomolyabb testi veszedelmekkel is fenyegetik a járó-kelő közönséget. Tudjuk (de mennyire tudjuk), hogy háború van, de az is bizonyos, hogy a végletekig a járdák rendbehozása sem prolongálható. Végre is ma már minden köz- és magánintézmény a háborúval, mint egy állandósult állapottal számolt és többé nem halaszt el mindent (a leghalaszthatlanabb dolgokat is) a háború végére. A nagykanizsai rendőrkapitányság az utóbbi időben oly sok jelét adta a közügyek szolgálatára való igazi hivatottságának, — fog találni megoldási módot és lehetőséget a kanizsai járdák rendbehozására is. Mert ha ezt tényleg a háború végére akarják halasztani, addigra már egyáltalán nem is lesznek járdák Nagykanizsán, s akkor mit fognak rendbehozni?

Bezártak a kanizsai cukrászok. Ma reggel az a meglepetés érte a Deákter táján járó kanizsalakat, hogy sem a Makoviczky, sem a Vári-féle cukrászdát nem nyitották ki. Mindkét kanizsai cukrászda vasrollól le vannak huzva. Az egyik cukrász magyarító cédulát tett ki az üzletajtót eltorlaszoló vasredőnyre, mely szerint a váratlan intézkedésnek oka a cukorhiány és hogy mindaddig így lesz ez, amíg kellő anyagot nem sikerül kapniok. Értesülésünk szerint a kanizsai cukrászoknak ez a kényszerű munkaszünetük nem sokáig fog

tartani, mert Árvay Lajos altspán, annak belátásával, hogy egy súlyos adókkal terhelt iparágban egyszerre len a pusztulásba való zuhanását nem lehet engedni, — minden intézkedést megtett, hogy a kanizsai cukrászok az üzletük folytatásához szükséges cukorhoz jussanak. A Makoviczky cukrászda egyébként nem is szünetelt be teljesen minden üzleti életét, amennyiben ozsonnakévé továbbra is kiszolgálják ott, s az ozsonnavendégek a kapu felől bejáraton át juthatnak az üzletbe.

Megtalálták a Teleky-utl boltbetörések tetteseit. Közöltük annak idején azt a háromnégy betörést, amit ismeretlen tettesek Bölcsföldy János Teleky-utl Vászerkereskedésében, továbbá Szabó András ugyanottani hentesüzletében, majd Niti Norbert kórházi lelkész lakásán követtek el. Hosszas keresés után tegnap sikerült a tetteseket megtalálni. A rendőrkapitányság úgy jött a helyes nyomra, hogy a Teleky-utl kaszárnyaépítésnek egyik munkása észrevette, hogy Szabó András hentesnek télikabátja, melyre ő már napok óta alkudott, az egyik baraképlő munkáson van. Azonnal közölte a dolgot Szabó Andrással, akinek üzletéből a betöréskor a kabát is eltűnt. A hentes pedig rögtön a rkapitányságot értesítette, s a nyomozást vezető Pollermann János rendőrtiszt most már hamarosan megállapította a betörők kilétét. Mindkét Teleky-utl betörést Sniderics Ferenc baraképlő lakatos követte el, akinek lakásán rengeteg holmit megtaláltak, amik a betörésekből származtak. Kivüle még Floriánsz Antal szobafestő is bűnösnek látszik. Mindkét embert fogvatartják a rendőrségen, ahonnan holnap kísérik át őket a kir. ügyészség fogházába. A jelek szerint a legutóbb Nagykanizsán elkövetett többi betörések tetteseit is bennük kell keresni.

A
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az V-ik hadikölcsönre
eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard-kölcsönök engedélyeztetnek.

Ezerkétszáz koronás betörés egy kanizsai fűszerüzletben. Egy másik hírünk arról szól, hogy sikerült kinyomozni és elfogni a multkorai kanizsai betörések tetteseit, s ma megint egy nagyarányú betörésről kell megemlékeznünk. Az éjszaka ugyanis betörték Rechlitz Mórnak az Erzsébet téren levő üzletébe, ahonnan 1200 korona készpénzt és kisebb mennyiségű árut vittek el. A betörők az udvar felől ajtón jutottak be az üzletbe.

Szélhámos jegyzői irnok. Zala megye területén néhány hónap óta egy 25 év körüli lialalembor szélhámoskodik. Különböző neven irnoknak jelentkezik a körjegyzőknél és a legelső alkalommal sikkaszt, csa', vagy lop, aztán megszökik, hogy másutt fusse f l sátorláját. Legutóbb Szabó Dezső néven a túskevári jegyzőnél „dolgozott”, akitől 350 koronát lopott el. Most körözik a csendőrök.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai tárgyakból magántanulókat előkészít Rdcz Lajos okl. középiskolai és áll. polgári iskolai-tanár. Ugyanott gépúdstanfolyam. Cim: Csengeri ut 1. sz. II. emelet.

A rekvirálás és a pénzügyőrség. Úgy látszik, hogy az Országos Középcimezési Hivatal azt a rendeletét, mely szerint az érvényben levő kormányrendeletek értelmében zár alá vett élelmiszerek még a magánháztartásokban is rekviráltassanak és a rekviráló munkálatokhoz a pénzügyőrség közreműködése igénybe véssék, enyhíteni szándékszik. Erre enged következtetni a pénzügyminiszternek tegnap a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatósághoz intézett o'y értelmű rendelete, hogy a termény- és élelmiszerfeltárásoknál a pénzügyőri legénységnek nem kell közreműködni.

Baromfilopás — nagyban. Alsólendváról írják: Radamos, Göntérháza, Kámaháza és Bánuta zala megyei községekben az utóbbi hetekben egymást érték a baromfilopások. A lendvavásárhelyi csendőrök e héten kinyomozta a tetteseket Völgyi Mária, Völgyi Anna és Völgyi Juli radamosi lakások személyében. A nevezettek 14 helyről mintegy kétszáz darab baromfit loptak s ezek nagyrészt a lyukászoknak eladták, a többjét pedig maguk megették. A tetteseket az alsólendvai járásbíróshoz feljelentették.

Felelős szerkesztő Görtler István.

Karácsonyi és újévi árjegyzék!

Szobaleány kötény	2,50, 3,50 K feljebb
Gyermeklúster és cloth kötények	6, 7, 8
Lúster és cloth kötények	15, 18, 20
Lúster és cloth alsók	15, 20, 25
Nimzett vászon ingek	10, 12, 15
Flom háló ingek	15, 18, 20
Bugyik	7, 7,50, 8,50, 9,50
Azsur törökösök	4,50, 5
Selyem bluzok	15, 20, 25, 35
Höl kabátok	60, 70, 80, 90
Gyermek kabátok	30, 35, 45, 55
Szörme garattarék	60, 70, 90
Mullok	20, 25, 35, 45
Selyem alsók	30, 35
Egy 6 személyes damasz k teríték	15
Rumburgi vásznak és asztalneműk gyári áron.	

Ezek az árak december 31-éig maradnak érvényben.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék

BARTA ÉS FÜRST

divatárungykereskedő
Nagykanizsán.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Hétfőn és kedden,
1916. december hó 11. és 2-én

Bródy Sándor regénye

Az
ezüst kecske

Filmregény előjátékkal 4 részben.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3¹/₂, 5¹/₂ 7 és 9 órakor

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyenlő száma 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilatkozat és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41.   Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és az Est mai távirataival.

Békeajánlatot tettünk az ellenségnek.

Ausztria—Magyarország, Németország, Törökország és Bulgária hivatalos jegyzéke a semleges követekhez.

Bécs. Hivatalos Ausztria-Magyarország, Németország, Törökország és Bulgária kormányai, tekintettel arra, hogy a reájuk kényszerített háborút védelmi háborúnak tekintik és mert az antant háborús célja, a kiéheztetés megvalósult, a győztes háború gyors befejezésére elérkezettnek látják az időt és evégbőlők, Ausztria—Magyarország és szövetségeseknek kormányai a fővárosaikban levő és az ellenséges államokat is képviselő semleges diplomáciai megbízottakhoz egyenlő szövegű jegyzéket intéztek, amelyben kifejezik hajlandóságukat a béketárgyalások kezdésére és kérik, hogy kormányaik útján ezt a nyilatkozatot az ellenséggel is közöljék és értésére adják, hogy Ausztria—Magyarország és szövetségesek tanujelét adják békés hajlandóságuknak és a háború továbbfolytatásáért minden felelősséget az antantra hárítanak. Erőnknek, katonai és gazdasági felkészültségünknek tudatában tesszük ezt az ajánlatot, amit ha az antant el nem fogad, készek vagyunk a háborút a végsőkig folytatni.

A következő ajánlatot tesszük:

1. Abéketárgyalások mielőbb megkezdődjenek.

2. Azok a javaslatok, amelyek a háborús felek a béketárgyalásokra magukkal

visznek, s amelyeknek célja, hogy népelknek a fejlődés nyugodt menetét és a szabadságot biztosítsák, meggyőződésük szerint alapul szolgáljanak a tartós béke biztosítékainak.

Ha azonban az antant feltételeinket el nem fogadná, ő lesz az oka, hogy a háborút a végsőkig fogjuk folytatni.

A románok különbékéről tárgyalnak.

Stockholm. Ferdinánd román király Jassyban tanácskozást folytatott a román kamara tagjaival és a pártok vezetésével. A pártvezérek egy része a sürgős békekötést, másik része pedig a háború folytatását javasolja. A király még nem döntött.

Carp Péter Bukarestben.

Stockholm. Odesszából táviratozzák: Carp Péter volt román miniszterelnök, a központi hatalmak b.rátja visszatért Bukarestbe.

A király Budapesten.

Budapest. Károly király ma reggel 7 órakor különvonatán Budapestre érkezett. A pályaudvaron a Máv elnöke Tolnay Kornél, Bárczy István Budapest polgármestere és Boda Dezső rendőr-lőkapitány ünnepélyesen fogadták, majd a király a Varba hajtatott. Fél nyolckor kihallgatáson fogadta gróf Tisza miniszterelnököt, utána Balog Jenő igazságügyminisztert, majd együttesen az egész kormányt. Később megjelentek külön kihallgatáson Károly király előtt a főrendiház és a képviselőház elnökei, a Kuria és a közigazgatási bíróság elnökei. Végül Budapest székesfőváros küldöttségét fogadta a király.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezérlőbörnagy harcvonala: A szövetséges haderők a kedvezőtlen időjárás, rossz utak és helyenként újra feléledő ellenséges ellenállás dacára tovább nyomulnak előre. Osztrák-magyar és német csapatok Bukaresttől északkeletre, Receánunál kivívták az átkelést a Jalomitán.

József főherceg vezérezredes harcvonala: A Kárpátokban az oroszok véres veszteségeik dacára, amelyeket az utóbbi hetekben alacsony becsléssel legalább 30 000 emberre tehetőek, újra és újra eredménytelenül rohanják meg állásainkat.

Kövess tábornokhadserégénél a Valeputna—Jakobeni műút két oldalán és a Tatár-szorosától északra fekvő területen elkeseredett harc folyt. Az oroszok minden áldozata hiábavaló volt.

Lipót bajor herceg harcvonala: Nincs jelenteni való.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Változatlan. **HÖFER** altábornagy.

HIREK.

Nagykanizsa város és az ötödik hadikölcsön. Dr. Sabján Gyula polgármester ma délután 6 órára ülésre hívta össze a városi képviselőtestület pénzügyi bizottságát. A bizottsági ülés főtárgya annak megbeszélése lesz, hogy mennyit jegyezzen Nagykanizsa r. t. város az ötödik hadikölcsönből. A javaslat valószínűleg úgy fog szólni, hogy „semmit”, mert az első négy hadikölcsön jegyzéseinek során Nagykanizsa város pénzügyi teljesítőképességének határáig elment. Mert ki gondolja, hogy még az ötödik hadikölcsönre is sor fog kerülni.

Kanizsai kereskedők értekezlete a rendőrkapitányságon. Árvay Lajos alispán nemrég rendeletet adott ki arról, hogy a megfelelő belügyminiszteri intézkedés értelmében Nagykanizsán is minden kereskedésben az összes élelmickek és a közlogasztási tárgyak hatóságilag megállapított árak a kirakatokba, vagy az üzletbejáratnál feltűnő helyen kifüggesztessenek. E tárgyban Kiss Lajos rendőrkapitány holnap, szerdán délután 5 órára értekezletre hívta össze a kanizsai kereskedőket, kiknek hozzászólásával szándékozik az 56 tételből álló lista ártételeit megállapítani.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megőrzésére a bankfők magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

pitani. Az értekezletre a rendőrkapitány az idő rövidsége miatt névszerint ugyan csak tizenkét kereskedőt hívott meg, de ott bármelyik nagykanizsai kereskedő megjelenhet és észrevételit is megteheti.

Nagykanizsa közegészségügye novemberben. Tegnap terjesztette be a városi tanácshoz dr. Rdcz Kálmán tisztelt orvos Nagykanizsa város november havi közegészségi állapotairól szóló havi jelentését. A jelentés mindenkor szokás szerinti az időjárás viszonyok feljegyzésével kezdődik, megállapítván, hogy november hónapban Nagykanizsán hűvös, nedves, esős, ködös időjárás uralkodott. Ami a közegészségi állapotokat általában illeti, az a múlt évben Nagykanizsán a felnőtteknél kedvező volt, kórjelek nem uralkodtak, a megbetegedések száma csekély volt. A halálzásokat pedig idült szervi betegségek okozták. A kanizsai gyermekek közegészségi állapota novemberben szintén nem volt kedvezőtlen. Ezeknél leginkább a légző szervek hurutos bántalmait észlelték az orvosok, de kedvező lefolyással. Szórványosan fordultak elő diftériusz és vörheny-megbetegedések, mely utóbbiak rendszerint az időszakos katonai bevonulásokkal függnek össze. A vörhenyesetek enyhe lefolyásúak. November hónap folyamán Nagykanizsán a járványoknak és fertőző betegségeknek 30 esete fordult elő és pedig diftériusz 9 esetben, vérhas 2, tifusz 4, kanyaró 1, vörheny 11 és bárányhimlő 3 esetben. A jelentés további részében el van mondva, hogy Zalavármegye allspánjának rendelete folytán a Nagykanizsán tartózkodó menekültek, — közel 600-an, — kik a legutóbbi 5 év alatt nem voltak védhimlővel beoltva, újraoltattak. — Törvényszéki és rendőri boncolás, öngyilkosság, véletlen szerencsétlenség által való kimulás, elmekór, veszettség és gyermekgyilkosságnak egyetlen esete se fordult elő november hónap folyamán Nagykanizsán. — Ami végül a halálzások statisztikáját illeti, november hónapban összesen 26 haláleset fordult elő Nagykanizsán és pedig az alábbi halálokokkal: agyszékhűdés 1 esetben, aggkori végmikéredés 4, tüdőbántalmak 4, ránggörcs 3, tüdőgümőkór 1, orbánc 1, veszületelt gyengeség 1, szervi szívbaj 3, tifusz 1, torokgyík 2, vesetvb 1, agybántalom 2 és vízkór 2 esetben. Halva született egy leánygyermek.

Hatvan hordó petróleum Nagykanizsának. Nem hisszük, hogy a várvavárt békekötés hírének kívül mostanában még egy örvendetes hiradással szolgálhatnánk a kanizsai népek, mint ami e sorokban foglaltatik. Par nap múlva ismét éltető világosság gyúli a kanizsai kültek apró házainak szerényke petróleumlámpáiban és megszűnik az a sok szomorúság, mely a korai esték és a késői hajnalok közé ékelt végtelen éjszakák vigasztalan sötétségében oly dusan tenyészett. Nagykanizsa városa 60, mondja: hatvan hordó petróleumot kap a jövő héten, amivel legalább két hónapra ki lehet elégteleni Nagykanizsa népének szerényen megszabott szükségletét. A széjosztás terve az, hogy majdnem minden nagykanizsai kereskedőnek adnak 100—150 liter petróleumot, amit csak petróleumjegyek ellenében szabad kiszolgáltatni. A széjosztásnak ezt a módját nem tartjuk a legszerencsésebbnek, mert az megint ugyanazokat a visszaságokat eredményezheti, mint amelyek a legutóbbi általános cukorosztásnál számos esetben mutatkoztak. Ha csak négy-öt petróleumkiosztó helyet létesítenének, úgy a petróleumot kereső szegény asszony-nép üres üvegjelvel nem volna kénytelen

napestig egyik boltból vándorolni, miként az a cukorkiosztáskor is történt, amikor a széjosztás második napján ezzel a három rideg szóval küldtek el minden cukorkeresőt: minálunk már elfogyott. Adjanak ki pontosan annyi petróleumjegyet, amennyi petróleum érkezik és ha csak néhány helyen osztják szét a petróleumot, akkor a városban nem lesz lőtás-lútás és az sem fogja a hatóság teljesítőképességét meghaladni, hogy e négy-öt helyen valóban csak jegyek ellenében adják ki a petróleumot. Mert pl. azt még maig sem kérdezte meg senki a kanizsai kereskedőtől, hogy a multkori cukorral mit csináltak és hogy hol vannak azok a cukorjegyek, amiket a cukor ellenében a publikumtól kapni kellett.

A kézipodgyászban szabad élelmiszert vinni. Az Országos Közelelmészeti Hivatal elnökétől tegnap feltűnést keltő rendelet érkezett a nagykanizsai rendőrkapitánysághoz. A rendelet szövegét a következőket tartalmazza: „Értesülésem szerint a podgyász vizsgálattal megbízott közegek a rendeletek hibás értelmezése következtében az élelmiszereknek a városokba való bevitelét több esetben megakadályozták. Ezen a közzelelmészeti felelő hátrányos körülmény megszüntetése és mihez tartás végett közegek, hogy élelmiszereket uttipodgyászban még szállítási igazolvánnyal sem szabad szállítani. Kézipodgyászban ellenben az ország határain belül, szabad élelmiszert vinni. A közzelelmészeti piacára s a lakosság ellátására szánt, élelmiszerek szállításában, ha az kézipodgyászként történik is, a hatóságoknak a városokat akadályozni nem szabad”. — Erre a rendelkezésre nagy szükség volt, mert a legtöbb hatóság túlságosan szigorúan vette az ismert rendeletet s ezáltal a városok piacainak ellátását megnehezítették.

Vagyonos földesgazdák betörőbandája. Alsólendvától közlik velünk: Már évek sora óta, de különösen a folyó évben, egy nagyszámú betörőbanda garázdálkodott az alsólendvái és muraszombati járások határán fekvő zalai és vasi falvakban. Alig mult el olyan hét, hogy itt vagy ott egy betörés, vagy nagyobb lopás ne történt volna, de a tettesek sohasem kerültek kézre. Ez év októberében a környékbéli csendőrök, abban a hitben, hogy cigányok voltak a betörések elkövetői, összefogdoszták az egész vidék cigányait és ezek tagadtak ugyan, de a sok gyanus esetből azt lehetett tulajdonítani, hogy ők a tettesek. A cigányokat letartóztatták, de a betörések nem szűntek meg, sőt a hosszú téli éjszék beállásával Szentgyörgyvölgy, Órszentvid, Lendvavásárhely, Kébele, Bagonya községekben és a környéken a réginél is gyakrabban fordultak elő. Most azután egész véletlenül hurokra kerültek a banda tagjai, kikről kiderült, hogy egytől-egyig tekintélyes, jómódu vasmezei gazdák, kik immár 16 év óta lopást lopásra, betörési betörésre követtek el a lendvái és muraszombati járások területén. Van közöttük községi bíró, kisbíró, esküdt, vendéglős stb. A banda tagjai éjjelenként kocnikon tették ki

rándulásukat s ugyancsak kocnikon szálltak el a betörésből származó holmikat, melyek azután megosztották. Mostanában, november 11. belől 40 betörést követtek el, amiket a csendőrök és nagyrészt a hűnyelek is megakadályoztak. Eddig a következőket tartóztatták: Leposa Sándor rákalkai, Csahók Károly Lengyel Adolf urdombi, Horváth János, Horváth Károly, Lancsák József és Kollai Péter berkeházai lakosokat. A nyomozást a lendvái vásárhelyi, muraszombati, Órszentvidi, tótkeresztúri csendőrök végezték. A tettesek letartóztatásuk után átadták a szombati ügyészségnek.

József főherceg vezérezredes régi vonaláról, a Doberdó kénköves pokoljához a tizenhat hónap óta annyi magyar hajás szál, nem jelent meg még könyv, melyet szerzője kizárólag az ott harcoló katonák és más magyar katonák emlékének szentelt. A karácsonyi könyvpiacon a „Doberdó” lesz az első, amelyet méltán nagy dicsőítéssel várnak katonák és azok hozzátartozói, tehát az egész ország, mert szerzője nem haditudósító, hanem tró és katonai. Széchenyi István honvédnagyunk a cs. kir. seregben a díszállás jóváhagyásával mint szemtanú írta meg az utolsó iszonyó csaták legmegdöbbentőbb fejezeteit. Könyve, mely a karácsonyi könyvpiacon eseményének ígérkezik, máj most rendelhető minden könyvkereskedésben. 4 korona.

A súlyos betegeket elbocsátják a kórházokból. A honvédelmi miniszter, mint „Közlöny-Hadügy” jeleni, úgy intézkedik, hogy a kórházokból levő oly legényeket elbocsátják, akik súlyos bajuk miatt (például tüdőcsucshurut, vese- és cukorbetegség, súlyos neurózis, szívbetegség stb.) könnyű szolgálatra csak nagyon korlátozott mértékben használhatók. Ha betegségük olyan mértékben fejlődött, hogy ezáltal keresetképességük is tartósan akadályozva van, főútvizsgálat alkalmával minden népfőfelvétel szolgálatra alkalmatlannak kell osztályozni. Ehhez képest az ilyen legényeket egyéneket a kórházokból el kell bocsátani. Hogy az illetőknek esetében olyan súlyos a baja, hogy az már munka, illetve keresetképességét is érinti, az a főútvizsgáló bizottságok határozzák meg.

Felolós szerkesztő: Görtler István.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA Rozgonyi-ut 4. Telos 21

Hétfőn és kedden,
1916. december hó 11. és 2-én
Bródy Sándor regénye

Az
ezüst kecske

Filmregény előjékkel 4 részben

Előadások hétköznapokon 8 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapokon 3, 3/4, 5/6 és 8 órakor

A „Tungsrám-lámpa”
gazdaságos, mert hosszú élettartamu.
A minőségért a gyár szavatol.
Kérje mindenütt a „Tungsrám” védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az
Egyesült Izzólámpa és Villamosági Rt. — T.
UJPEST 4. Hazai gyártmány!

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyiltilér és hírdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és az Est mai táviratai.

A közeli béke.

A pápa sikert remél.

Bécs. A pápai nuncius a központi hatalmak békeajánlatát tartalmazó jegyzékre, melyből a pápa részére is áadtak egy példányt, a következő kijelentést tette:

— Az időpontot a békeközvetítésre alkalmasnak tartom. Őszentsége, XVI. Benedek pápa nagy örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy az ezirányban hozzáintézett kérésnek eleget tegyen.

A békeajánlat a szobranjében.

Szófia. A bolgár parlamentnek, a szobranjenak tegnap délután tartott ülésén Radosz'awow miniszterelnök felolvasta a központi hatalmak békeajánlatáról a semlegesekhez intézett jegyzéket. A békeajánlat szövegét az egész bolgár parlament a legnagyobb meglepéssel vette tudomásul.

„A háború végének kezdete“

A semleges sajtó optimizmusa.

Amsterdam. Az egész semleges sajtó a központi hatalmak lépését úgy veszi, mint a háború végének kezdetét. Az egész semleges sajtó kizártnak tartja, hogy a béketárgyalások megkezdésére tett ajánlat Párisban, Londonban, Szentpétervárott és Rómában visszautasításal találkozozzék.

A török békejegyzék.

Konstantinápoly. A központi hatalmak azonos szövegű békejegyzékét a török külügyminiszter, Halil bey az Észak-amerikai Egyesült Államok konstantinápolyi nagykövetének nyújtotta át kormányához leendő továbbítás végett.

A menekülő románok katasztrófája.

Szófia. A kilencedik számú német, osztrák-magyar és bolgár hadsereg a bodzai szorosból román területen előrenyomulva elvágta a Sinaja felől menekülő román csapatok keleti irányú visszavonulásának útját és állépte a Buzeu

folyó felső folyását. A dobrudzsai román menedéket, de itt is erősen lenyegelljük állásukat. Középromániából szakadatlan utóvédharcok közben Moldova felé vonul vissza az ellenség.

Enver pasa Bukarestben.

Bukarest. Enver pasa, a török hadügyminiszter ma kíséretével ideérkezett.

A bolgár hivatalos.

Szófia Hivatalos. *Macedóniai front:* A Cserna-hajlásban az összes ellenséges támadásokat véresen visszavertük.

Romániai front: Dobrudzsában tüzéségi és gyalogsági tüzelés. Keletromániában a szövetséges csapatok folytatják az ellenség üldözését.

A görög fegyverkezés.

Genf. Athénből jelentik Párisba: Athénben 20,000 löny ellenséges (görög) csapatot koncentráltak.

Az új francia kormány.

Genf. Párisból jelenik: Az új francia kabinet a következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök és	Briand,
külügyminiszter:	
igazságügy:	Viviani,
penzügy:	Ribot,
belügy:	Malvy,
hadügy:	Llautay,
tengerészeti:	Lassale.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezérláborszónagy harcvonala: Oláhországban a szövetséges haderők az urziceni—mislil vonalig nyomultak előre. Naponta több ezer foglyot szállítottunk be.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Az oroszok támadó tevékenysége az Ocnától nyugatra és északnyugatra eső határterületen tegnap sem csökkent. Hajnali egy órakor minden tüzéségi előkészítés nélkül kezdett lömegtámadást 3 órakor és 4 órakor további rohamok követték, amelyeket erős ágyutűz vezetett be. Az orosz hadoszlopok, hiába gyalogságunk éberségének és tüzéségünk kitűnő tűzhatásának, mindannyiszor összeomlottak akadályaink előtt és kilinduló állásukba menekültek vissza. A Ludowa területén és a Smotrecen ellenünk intézett több erős támadás sikertelen maradt.

HÖFER altábornagy.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi-
kölcson hivatalos aláírási helye

5 1/2 % adómentes

Járadékkölcsonre

és az

5 1/2 % -os adómentes törlesztéses

Kölcsonre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönyvitésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az eadszerint kibocsájtásra kerülő 6% -os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK.

LEVÉL

a 48-as frontról.

Mi vidáman vagyunk és sokat nevelünk,
Jól vagyunk, — írjuk és emlékezünk,
Hogy szépek voltak ott Kanizsán az esték,
A népes korzó s a lányok oly szendék.

Itt minden — mindent újra élünk,
Minden-mindég, — mitől sem félünk.
Oly édes drága szép az az élet-darab,
Mit esténként élünk át a pokróc alatt.

Hazakisérjük újra a drága nőket,
S halk szavunk árja simogalja őket,
Elmondjuk újra: édes nagyon szerettek,
Hogy téged soh'sem de soh'sem feledtek.

A korzó-sarkra újra odaállunk,
S elgondoljuk, hogy valakire várunk;
Az arcok oly tádak, ránk se néznek,
Akik nincsenek itt, vajjon mit is érnek?

Este van itt, otthon is égnek a lámpák,
Kinek-kinek megvetik puha ágját,
És álmában mindenki ahhoz röpül,
Akinék látásán a szive örül.

Oly szép az élet és hálát rebegünk,
Amikor reggel álmosan ébredünk,
S nehezen várjuk, hogy muljon a nap,
Hogy álmodhassunk újra a pokróc alatt.

Menjünk aludni, álomban szépet élni,
Hogy tudjunk másnap majd mit mesélni.
Még megzörgetem egy kis lány ablakát,
Jöjjön el édes, pá — jóéccakát!

(Feldpost 357. XII/7.) Grünfeld Árpád.

Vaskereszt. Mint a harctérről értesítenek bennünket, Fehér Miklós repülőhadnagynak a német császár a vaskereszt II. osztályát adományozta. — E kitüntetés híre bizonyára sokaknak szerez örömet Nagykanizsán, hol a vitéz repülőhadnagyt középiskolai tanulmányait végezte. Fehér hadnagynak a vaskereszt már harmadik kitüntetése. Mint gyalogos hadapród Délitől lövész rakiban is kitüntette magát és két ezüst vitézségi érmet kapott.

Kanizsai föld a koronázási dombban. A koronázási dombot, amelyen IV. Károly király esküjét fogja elmondani, tudvalevőleg az ország valamennyi vármegyéjének földjéből halmozták össze. Minden megye 5 kilogramm földet küld e célból Budapestre. Természetesen minden országrészből olyan földet igyekeznek e történelmi rendeltetésre kiválasztani, melyhez az ezeréves multnak valami dicső emléke fűződik. Árvay Lajos először ma távlatilag azt a felzárkózást intézte el, hogy a legelőbb jutáson hozzá egy kilogrammnyi mennyiséget az egykori kanizsai vár földjéből, hogy az is benne legyen a Zalamegyéből küldendő 5 kilogramm földben. Kanizsa vára tudvalevőleg a szeszgyár és a Principális kanális közötti berkes réten volt, onnét küldenek tehát a királykoronázáshoz kanizsai földet.

Megjött a petróleum. — uton a cukor. A sok mindenféle hánytól agyonnyargalt kanizsai népnek ez egyszer már valami igazán örvendetes híradással is szolgálhatunk. Mai nappal 60 hordó petróleumot kapott Nagykanizsa városa, erről pedig értesítés jött, hogy a Nagykanizsának egy hónapra kiutalt 320 métermázsas cukrot vasuton elindították, s az a jövő héten már itt is lesz. Van tehát elég petróleum és lesz elég cukor is. A petróleum kiosztását már holnapután, pénteken megkezdik, a cukrot pedig a jövő hét közepe táján. Ellenben úgy a petróleumjegyek, mint a cukorjegyek szétosztását már holnap reggel megkezdik Mindkét cikkről szóló régi jegyek érvénytelenek. Az új jegyek kiosztását a Teleky uti iskolában, az Arany János-utcai ovodában, a városház nagytermében és a kiskanizsai Óvasókörben eszközlik. Mindenki odamenjen jegyekért, ahova kerület szerint már a legutóbbi jegykiosztáskor tartozott. Petróleumból minden család egy hónapra 4 litert kap, kivéve az iparúzókat, akik műhelyük részére is kapnak ugyanennyit, hasonlóképpen az istállótulajdonosok is. Teljes egy hónapra szóló jegyet kap mindenki, de abból egyelőre csak egy hétre szóló mennyiséget lehet érvényesíteni, mert a 60 hordóból több nem futja. Ellenben biztosították a várost petróleum-szükségletének állandó ellátásáról.

A Teleky uti betörők bűnlajstroma. Tegnapelőtt közöltük azt a szerencsés fogást, amellyel a nagykanizsai rendőrkapitányságnak sikerült a Teleky uti belibetörések tetteseit kézrekeríteni. A letartóztatott betörők, Sniderics Ferenc barakképítő lakatos és Floriansz Antal szobafestő a bizonyítékok súlya miatt bevallották, hogy ők törtek be Bölcsődy János fűszerüzletébe és Szabó András hentesboltjába, arról azonban hallani sem akartak, hogy egyéb hasonló bűn is terheli őket. A lefoglalt bűnjelkek között való gondos kutatás ez irányban új eredményeket hozott létre. Sniderics Ferenc holmija között ugyanis megtalálták László Vilmosnak, a Mercurgyár igazgatójának felöltőjét, mely pár héttel ezelőtt tűnt el a gyár irodahelyiségéből. Floriansz Antal, a bűntárs ezenkívül kihallgatása során elmondotta, hogy Sniderics neki nemrég na-

gyobb mennyiségű összevíssza lapított csokoládécukorkákat adott. Kétségtelen, hogy ezek a cukorkák a múlt hó végén a Mako-viczky cukrászdába történt betörésből származtak. Egyelőre tehát négy betörés (illetve ezek között egy lopás) híne derült ki a letartóztatott barakképítő ménkásokra. — Itt említtük meg, hogy Rechnitzel Mór, kinek Erzsébetvári üzletébe tegnapelőtt szintén betörtök, 100 korona jutalmat helyezett kilátásba a nyomravezetőnek.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése. Zalaegerszegről közlik velünk: A kereskedelmi miniszter a következő rendeletet közölte Zalavármegye törvényhatóságával: A hadiállapot folytán érezhető nyomasztó gazdasági helyzet az üzleti pangás enyhítése érdekében az 1891. évi XIII. t. cikk. 3. §-ában biztosított jogomnál fogva kivételesen megengedem, hogy a folyó évi december hó 24-ére és a december 25-ére a postai árusítás és házhoz szállítás, a magyar szent korona országainak egész területén estli hat óráig végezhető legyen.

A
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN

mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az U-ik házkölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamattal és legkisebb költségekkel engedélyeztetnek.

A gazdasági felmentések osztályozása. A honvédelmi miniszter most adta közre legújabb intézkedését a felmentések meghosszabbításáról. E szerint az összes mezőgazdasági érdekekből felmentetteket össze kell írni, a felmentett gazdákat, alkalmazottakat, közéleti intézményeket, fogyasztási és tejszövetkezeteket emberrel. Az összeírottak azután három csoportra oszlanak. Az első csoportba tartoznak a gazdasági cselédek, juhászok, bérsgazdák, hízalók, tejszemélyzet, gazdasági alkalmazottak, bográrok, kovácsok, molnárok s önálló mezőgazdák, ezeknek a főszoigabírók és a város polgármestere 1917. március 1-ig meghosszabbíthatja felmentésüket, ha a front mögött legénységi vagy állományba tartoznak. A második csoportba azok a kiscsok és nem hivatalos mezőgazdasági alkalmazottak tartoznak, akikre télen nincs szükség, de tavasszal igen. Ezek 1917. január 2-ára bevonulásra hívandók fel, kiképzik, azután hazabocsájlik őket további felmentésre legalább március hó 31-ig. A harmadik csoportba azok kerülnek, akiket nem osztályoznak nélkülözhetetlenek, különösen az 1889-1898-ik évek közti született fölmentettek közül. Ide nem tartozhatnak, akik sorozáskor „kevésbé alkalmas”-ok voltak, mert ezek felmentését mind meghosszabbítják 1917. március 31-ig. A nem nélkülözhetetlenek bevonulni tartoznak, mielőtt lejár az ideiglenes felmentésük.

Holnap hatósági husmérés. Holnap, csütörtökön reggeltől alkonyatig mintegy 150 kiló jó minőségű marhahúst és nagyobb mennyiségű sertéshúst fognak kímélni az Eötvös-téren lévő hatósági mészárszékekben. A hatósági hus ára, mint rendszeren, ezúttal is igen mérsékelt lesz.

A rekvirált gabona és tengeri ára. Az újabb rekvirálás alkalmával igénybe vett gabonára nézve a kormány a gardák jogos kivánságait méltányolva, hozzájárult ahhoz, hogy a közéleti intézmények az igénybe vett buza, rozs, kétszertes, árpa és zabkészeletért az eljárás egész tartama alatt, vagyis december 15-ike után is az eljárás befejezéséig, a folyó évi november 28-án érvényben levő legmagasabb árak fizetését rendelhesse el. Ezzel eleje van véve annak a visszásságnak, hogy akinél december 15-ike előtt rekviráltak, az a mai árakat, akinél pedig később, az a december 15-én csökkenő árat kapja. A tengerire nézve pedig hozzájárult a kormány ahhoz, hogy az emberi élelmezésre alkalmas rekvirált tengerikészletekért az eljárás egész ideje alatt az előző eljárásra nézve kimondott prémium fennmaradjon, vagyis a hatóságilag megszabott legmagasabb árt 6 koronával meghaladó ártól megvédve, amely oly rekvirált tengeri készletre, amely emberi élelmezésre alkalmas.

Felelős szerkesztő Görtler István.

Karácsonyi és újévi árjegyzék!

Szobaleány kötény	2'50, 3'50 K feljebb
Gyermeklúster és cloth kötények	6, 7, 8 „
Lúster és cloth kötények	15, 18, 20 „
Lúster és cloth alsók	15, 20, 25 „
Hímzett vászon ingek	10, 12, 15 „
Finom háló ingek	15, 18, 20 „
Bugyik	7, 7 50, 8 50, 9 50 „
Azsur törökösök	4'50, 5 „
Selyem bluzok	15, 20, 25, 35 „
Női kabátok	60, 70, 80, 90 „
Gyermek kabátok	30, 35, 45, 55 „
Szörme garallurák	60, 70, 90 „
Muffok	20, 25, 35, 45 „
Selyem alsók	30, 35 „
Egy 6 személyes damasz kiteríték	15 „

Rumburgi vásznak és asztalneműek gyári árban.

Ezek az árak december 31-éig maradnak érvényben.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

BARTA ÉS FÜRST

divatáranyagkereskedő
Nagykanizsán.

Uránia MOZGOKEP-FALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 229

Szerdán és csütörtökön, december 13., 14-én

A könnyelmű fiú

Dráma 3 felvonásban.

A minta detektív

humoros.

Inkognitó szakácsnő

humoros.

Schascha Messter-Hét

aktuális.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor
vasár- és ünnepnapon 2, 3/2, 5/2, 7 és 9 órákor

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyenlőre 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilvántartott és hirdetésért megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Caengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

A béke-kérdés.

Egy angol miniszter
Anglia álláspontjáról.

Rotterdam, Londonból kábelezik: Tegnap délután az angol alsóház ülésén szóba kerülve a központi hatalmak békeajánlata, Bonar Law miniszter a következő kijelentéseket tette:

Asquith azt mondta nemrég, hogy a szövetségesek követelése: megfelelő elégtétel a múltért és megfelelő biztosítékok a jövőre nézve. — Még mindig ez az angol kormány politikája és elhatározása.

Amerika nem bizik
a békeakció sikerében.

Amsterdam, Newyorkból jelentik: Az egész Amerikai sajtó arra az álláspontra helyezkedik, hogy az antant nem fogadhatja el a központi hatalmak békeajánlatát, mert a békéről tárgyalni ma még időszertlenül.

Belgiumot kértük fel a békeközvetítésre?

Rotterdam, Londonból táviratozzák a Daily News mai alábbi szenzációját:

A központi hatalmak Belgiumnak külön békeajánlatot tettek azzal a feltétellel, hogy Belgium, illetőleg a belga kormány közvetíti a békét. Ennek fejében Belgium részére állami önállóságának visszaállítását és pénzügyi támogatást helyezett kilátásba a német kormány.

Vilmos császár
a békeajánlatról.

Berlin. A főhadiszállásról táviratozzák: Vilmos császár csapatszemlén beszédet intézett a nyugati front katonáihoz, megköszönve azoknak hosszú hónapokon át kifejtett hősségüket. Majd megvételssel emlékezett meg egy keleti népről, mely szövetségeseit hátbatámadta. „De elkövetkezett az istenítélet, — mondotta a császár, — és mi voltunk a bárd, mely az árulóra lesújtott”. Majd a központi hatalmak békeajánlatáról szólva így fejezte be beszédét: „Ha ellenség-

geink ezt a becsületes ajánlatot el nem fogadnák, majd ti megmutatjátok, hogy a gyengeségünk volt-e a szülője ennek a csupán emberi jóérzésből sugallt békeajánlatnak, mint ahogyan bennünket ellenségeink rágalmaznak”.

Görögország háborúja.

Szófia. A bolgár hadsereg hivatalos lapja, a Voenni Izvesztia az alábbiakat közli:

A görög és francia csapatok tegnap jelezték összeütözközése (melyben állítólag 500 francia halott maradt a csataterén) több volt közösleges fegyveres összetűzésnél. Mindazonáltal a hadüzenet még csak ezután várható. A hadüzenet hivatalos notifikálásáról ugyanis még nem történt hivatalos közlés.

A román háboru eredménye.

Stockholm. A szentpétervári Rjecs Irja: Bukarest elvesztésével az ellenség frontja, mely Dornavatrától Konstanzáig (az egész erdélyi román határral, továbbá a szerb-román és a bolgár-román Duna-szakaszokkal) 1100 kilométer volt, 500 kilométerre rövidült; az egész keleti front pedig, mely Rigától Konstanzáig 2400 kilométer hosszúságú volt, 1800 kilométerre redukálódott.

A német közlélmzési diktátor Kürthynél.

Bécs. Batoczy, a német birodalom közlélmzési diktátora Bécsbe érkezett, ahol ma magyar kollégájával, báró Kürthyvel találkozott. Batoczy utjának célja, hogy a három ország, Németország, Magyarország és Ausztria közlélmzésügyét egységes alapokra helyezték.

Höfer jelentése.

Budapest, Hivatalos:

Keleti harcér: Mackensen vezértábornagy harcvonala: Az ellenség a Jalomita alsó folyása körül is visszavonulóban van. Mi újból tért nyertünk.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Az oroszok tovább támadnak. Tegnap is mindenütt, úgy az Uz-völgytől délre, mint Trolosul-völgyben és a Tölgyestől nyugatra véres vereséget szenvedtek.

Comanesci között egy osztrák magyar repülő lelért egy ellenséges harci repülőgépet, amely fölborult s egy erdőben lezuhant.

Az oroszok tűzérési tevékenysége a Dnjeszter mindkét oldalán fokozódott. Különben semmi újság.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Lényeges esemény nem történt.

HÖFER altábornagy.

Hatósági ármegállapítás a kanizsai élelmiszerüzletekben

— Saját tudósítónktól. —

II.

Tegnap már java részét közöltük annak a terjedelmes árlistának, amelyet a nagykanizsai rendőrkapitányság az összes közfogyasztási cikkek követelhető legmagasabb áráról szerkesztett, s amelyet a vásárló publikum állandó tájékoztatása végett a jövő héttől fogva minden üzlet kirakatába vagy bejárójához ki kell függeszteni. Tegnap közleményünkben a fűszerüzletek összes megehető és meg nem ehető portékáinak árlistáját közöltük, míg az alábbi befejező közleményben a csemegeárúknak végre Nagykanizsán is megszabott árjegyzékét reprodukáljuk a készülő üzleti táblákról. Miként a tegnapi árlistát, úgy ezt is ajánlatos minden nagykanizsai olvasónknak kivágván megőrizni, hogy vásárlásaira mindenki már otthon megcsinálhassa a kellő számítást. A tegnapi árlistát kiegészítő (és egyik-másik pontjában igen üdvös redukálásokat jelentő) árszabás itt következik:

Oivasztott disznózsír kilója	K 9.80
Háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsír	K 9.55
Friss nyers szalonna	K 9.—
Elkészített, sózott, füstölt, paprikás, főzött s egyéb csemege szalonna	K 9.69
Töporított préselt	K 4.15
Sertéshus	K 7.—
Máj	K 4.20
Tüdő	K 3.50
Kocsonyahus	K 5.25
Bürke	K 3.85
Vese és velő	K 5.60
Füstölt karaj	K 11.37
Füstölt lapocka	K 11.37
Füstölt oldalas	K 10.50
Sonka (pácolva és füstölve) nyersen	K 13.12
Sonka főzve	K 15.75
Ilusos kalbász	K 9.62
Májas kalbász	K 6.12
Zsemlyés kalbász	K 6.12
Hajdinas kalbász	K 8.75
Rizskás kalbász	K 8.75
Füstölt husoskalbász	K 12.25
Kispár virsli	K —.35
Nagypár virsli	K —.70
Disznósajt	K 8.75
Párisi	K 10.50
Nyári szalámi	K 12.25
Sonkás kalbász	K 14.—

Extravurst kilója	K 10.50
Krakói kalbász	K 12.25
Augsburgi kalbász	K 12.25
Hussajt	K 12.25
Májsajt	K 12.25

Meg kell jegyeznünk azonban úgy a legnap, mint a fentebbiekben ma közölt árszabásra, hogy ez csupán maximális tarifa, melynek tételeinél alacsonyabb tételeket minden kereskedőnek joga van az általa kifüggesztendő és főkapitányi szignatúrával ellátandó árjegyzékébe beírni. Ezek az általunk közölt árjegyzékek csupán tájékoztató alapul szolgálnak a rendőrkapitányságnak arra, hogy az esetleges magasabb árakat tartalmazó jegyzék jóváhagyását megtagadja. Egyébként értesülésünk szerint Kiss Lajos rendőrkapitány a kereskedők közreműködésével általa megszerkesztett árszabást véleményezés végett fel fogja küldeni egyik magasabb szakfórumnak, mert már is kiderült, hogy a jegyzék egyes tételei a tényleg létező árakhoz képest túlmagasan vannak megállapítva.

HIREK.

Nagykanizsa a Bajtószállításnak. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége tudvalevőleg nagyarányú akciót kezdett az irányban, hogy a magyar társadalom segítségével Bártfa földön „Sajtószállítás” elnevezés alatt a beteg újságírók észére pihenő és üdülőháza létesítsen. A V. H. O. Sr. Nagykanizsa városához is megkeresést intézett megfelelő segélynyújtás iránt. A pézügyi bizottság legutóbb tartott ülésén azt javasolta, hogy a közgyűlés Nagykanizsa város nevében 50 koronával járuljon hozzá a „Sajtószállítás” létesítésének költségeihez.

Szerencsétlenség az Arany János utcai cukorjegykiosztásnál. Isten csodája, hogy mindeddig nem történt szerencsétlenség abban a sokszor életveszélyes tolongásban, ami nélkül Nagykanizsán a cukor- vagy petróleumjegyek kiosztása el sem képzelhető. Tegnap azonban ez is megtörtént. A város lakosságának egyharmada az Arany János utcai ovoda helyiségében kapja a várva várt utalványokat. Nem Magyarországon és nem Nagykanizsán volnánk, ha a jegykiosztás hírére nem a szüldiánok módjára rohanta volna meg ismét mindenki a jegykiosztó helyeket. Az Arany János utcai ovoda helyiségébe nyolc-tíz lépcső vezet, mely oldalt téglakorlással van szegélyezve. Ez a lépcső volt tegnap délután a leghevesebb rohamok színhelye. Legalább ötven asszony és gyermek gyömszölte egymást a néhány lépcsőfokon, melynek téglakorlátja egyszerre csak megropant a neki feszülő tömeg nyomása alatt és leomlott. Ugyanekkor a lépcső mellett a földön álldogált egy üres petróleumosüveget szorongatva vigasztalan magánosságban egy 8 éves fiúcska, Farkas István, Farkas György vasuti kalauz kis fia. A leomló téglatömeg és az ezzel együtt lezuhanó 3-4 asszony a szegény kis fiúcskára szakadt, akit majdnem egészen maga alá temetett a rengeteg teher. Mikor jajveszékelésére nagynehezen kiszabadították, mindenki megdöbbenve látta, hogy a gyermeknek az egyik lábszára előrögt. A szerencsétlenül járt fiúcskát a városi kórházba szállították. Értesülésünk szerint szülői a város ellen kártérítési pert fognak indítani. Azt hisszük, nem is egészen kilátástalanul.

Betörés a háztetőn keresztül. Szépen bővül a kanizsai betörések krónikája. Az éjszaka Kertész József ízr. elemi iskolai igazgató Hunyadi utca 36. számú házának padlásán jártak betörők, akik oda úgy jutottak

be, hogy először kívülről a háztetőre másztak fel és annak zsindelyeit kibontották. A padlásra ráakadtak egy nagy ládára, amelyben Kertész igazgató hádbavonult fiának és vejének összes civilruhái voltak elraktározva. A furfangos betörők az 1500 koronát érő összes ruhákat elvitték. A rendőrség nyomozást indított utánuk.

Felolvasás a kanizsai Hadsegélyző javára Oroszországról és Szibériáról. Nem képzelhetünk általánosabb érdekességű előadást mostanában, mint amit holnap, szombathat este 7/9 órakor a Polgári Egylet nagytermében dr. Köpe Viktor honvédhadnagy, a nagykanizsai cs. és kir. katonai reáliskola tanára fog tartani a nagykanizsai Hadsegélyző céljaira. Van e valaki széles ez országban, akit ne érdekelne mindenekelőtt Oroszország és Szibéria, ahol mindnyájunknak nem egy jóbarátja, vagy ismerőse, a szülőknél gyermekek, s a lányoknak vőlegényei eszik a hadifogság kenyereit. Varsótól Szibérián, Mandzsurián, Kóreán és Kinán át egészen Csing-taug (a japánok által elfoglalt német gyarmatig) fogja vezetni hallgatóit dr. Köpe, aki uti élményeit jegyezte fel holnapi előadásában, melyet sajtókezőleg felvett 90 fényképek vetítésével fog illusztrálni.

A
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az V-ik hadikölcsönre
eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard-kölcsönök engedélyeztetnek.

Hatvan korona pénzbüntetés a 36 filléres tojásért. A kanizsai piac falusi stammközönsége nagyjából tudomásul vette, hogy ez a hely már nem az az őserdő, ahol még mindig nyakló nélkül lehet garázdálkodni. Hogy ez a tudat mily mértékben terjed, mutatják a mindinkább gyérülő rendőrbírósi eljárások, amiket Kanizsán a piaci árdrágitók ellen alkalmaznak. Tegnap azonban egy bucsutal asszony mégis hurokra került. Kozma Péterné szül. Árok Erzsé a neve a tájékozatlan falusi menyecskének, aki 36 fillért kért a piacon a tojások darabjáiért, holott annak ára 26 fillérben van megállapítva. Egy rendőri szolgálatot végző népfőlkelő azonban észrevette az illegitim gazdagodni szándékozt, s a menyecskét tojásával együtt bevitte a kapitányságra. Itt Kiss Lajos kapitány 60 korona pénzbüntetést vágott a menyecskére, 45 drb. tojását pedig elkobozta. Ami pedig a legérdekesebb a dologban, a menyecske nem felebezett az ítélet ellen, hanem a 60 koronát nyomban egyetlen szó nélkül kifizette.

Felvetés szerkesztő: **Gürtler István.**

Elveszett

a pályaudvaron, világosbarna hosszuszőrű alacsony pincsi kutya wieni kutyajeggyel. — Megtalálójára kéri a kutyát 50 korona jutalom ellenében BLAU cognacgyárban Erzsébet-tér 12. alatt leadni

Nyíltér.

Értesítés.

Igen tisztelt vendégeink szíves figyelmét felhívjuk a 4580/1915. M. E. rendeletre és egyben tudatjuk tisztelt vendégeinkkel, hogy fenti rendelet értelmében úgy éttermünkben, mint kávéházainkban kenyeret csakis kenyérjegy ellenében szolgálhatunk ki.

Kiváló tisztelettel

Berger Ignác „Fiume” kávéház
Kiss Ernő „Korona” étterem és kávéház
Nardos és Steiner „Központ” étterem, kávéh.
Lang Jakab „Szarvas” étterem, kávéh.
Sattler Lajos „Berlin” kávéház
tulajdonosai.

Karácsonyi és újévi árjegyzék!

Szobaleány kötény	2'50, 3'50 K feljebb
Gyermekek és cloth kötények	6, 7, 8
Lászter és cloth kötények	15, 18, 20
Lászter és cloth alsók	15, 20, 25
Hímzett vászon ingek	10, 12, 15
Finom bálid ingek	15, 10, 20
Bugyik	7, 7'50, 8'50, 9'50
Azsony törökösök	4'50, 5
Selyem blazok	15, 20, 25, 35
Női kabátok	60, 70, 80, 90
Gyermek kabátok	30, 35, 45, 55
Szörme garnitúrák	60, 70, 90
Muffok	20, 25, 35, 45
Selyem alsók	30, 35
Egy 6 személyes damasztk teríték	15

Rombargi vásznak és asztalneműk gyárti árak.

Ezek az árak december 31-ig maradnak érvényben.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

BARTA ÉS FÜRST

divatáranykereskedő
Nagykanizsán.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Péntek, szombat és vasárnap,
916. december 15., 16. és 17-én

A Karthausi

báró Eötvös József regénye a filmen 6 részben.

Közkívánatra:
Őfelsége I. Ferenc József temetésének felvétele.

Előadások hétköznapokon 6 és 8 órakor.
vasár- és ünnepnapon 2, 3¹/₂, 5¹/₂ 7 és 9 órakor

Eladó családi ház,

mely tartalmaz 4 szobát, verandát és mellékhelyiségeket, háromnegyed részben adómentes.

Cím a kladóhivatalban.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben hárhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 61. Kiadóhivatal 61.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Béke-kilátások.

A washingtoni német nagykövet közlései.

Rotterdam. Newyorkból kábelezik: A Sun című newyorki lap munkatársának Bernstorff gróf, az amerikai német nagykövet az alábbi kijelentéseket tette:

— Ha az antant nem utasítja vissza a központi hatalmak békeajánlatát, úgy Hágában már január hónapban összeül a békekonferencia. Ha azonban az antant ahhoz köti magát, hogy az ő föltételei képezzék a tárgyalások alapját, úgy előzetesen a hadviselők képviselői fognak összeülni, hogy a békeföltételeket megbeszéljék.

A fegyverkezés korlátozása a békekötés eredménye.

Hága. Washingtonból kábelezik: A washingtoni német nagykövet a lapok képviselőinek kijelentette, hogy a béketárgyalások legfontosabb pontja az általános fegyverkezés korlátozásáról szóló indítvány lesz.

A francia kormány csak kedden nyilatkozik.

Bern. Párisból táviratozzák: Briand francia miniszterelnök a szenátus mai ülésén kijelentette, hogy a jövő hét keddéig nem hajlandó nyilatkozni a központi hatalmak békeajánlatáról.

Románia megszűnt.

A bolgár fővezér hadparancsa.

Szófia. Zsekow tábornok, a bolgár hadsereg vezérkari főnöke tegnap kiadott hadparancsában megköszöni a bolgár csapatok hősségét. Majd ezeket mondja: Romániának, mely eddig 120,000 katonát és 300 ágyút vesztett, ugyszólván minden további ellenállóereje megszűnt. Románia a teljes megsemmisülés előtt áll, Románia rövidesen eltűnik a térképről.

Egész Dobrudzsát feladja az ellenség.

Szófia. A IX. német hadsereg az ellenség minden ellenállását legyűrve közeledik a Buzeu—Braila vasuti vonalhoz. A Duna mentén előrehaladó szövetséges seregek már egy vonalra jutottak Dobrudzsában álló haderőnk frontvonalával, úgy hogy ennek következtében a Dobrudzsában álló orosz—román hadsereg kénytelen volt frontját észak felé visszavonni és kényszerül legközelebb egész Dobrudzsából kitakarodni, s a Duna balpartján keresni menedéket.

A román király menekülése.

Stockholm. Az orosz határról jelentik: A Jassyban tartott minisztertanács határozata folytán a román miniszterek Oroszországba költözködnek. Ferdinánd román király családjával Angliába akar menni. Brailát és Galatzot már kiürítették.

Höfer jelentése.

Budapest. Hivatalos.
Keleti harctér: A szövetségesek a hátráló románok és oroszok szakadatlan elődzése közben tegnap elfoglalták Buzeut. Buzeutól északra az ellenség még ellenáll.

A legutóbbi két napon ejtett foglyok száma ismét 4000-re rug.

Ocnától nyugatra és északnyugatra a harc elkéseredetten tovább folyik. Az Uz-völgytől délre ellentámadással ismét elragadtunk az oroszoktól egy magaslatot, amelyet átmenetileg megszereztünk. A Csobanos-völgytől északra az ellenség helyi előnyökhöz jutott.

Az Erdős-Kárpátokban az oroszok támadó tevékenysége csökkent. Kozluchynál, Zborowtől délre, osztrák-magyar osztagok háromszázötven méter arcvonal szélességben befészkeltek magukat az orosz előőrsök árkaiba.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Változatlan.

HÖFER altábornagy.

HIREK.

A főkapitány súlyosan megbetegedett. Dedk Péter rendőrfőkapitány már közel egy hét óta nem jelenhetett meg hivatalában. Orvosa elcsúszta jelentéktelen hűlésnek vélte állapotát, de most kiderült, hogy a főkapitányt igen komoly betegség köti ágyához. Valószínűleg műtét beavatkozásnak is kénytelen lesz magát alávetni, s azért a közeli napokban Budapestre fogják szállítani. A súlyosan megbetegedett főkapitányt hivatalában Kiss Lajos rendőrkapitány helyettesíti.

A kanizsai élelmiszerárabszabás és a büntető rendelkezések. Az egész háború alatt kevés, annyira igazán közcélú rendelkezést fogantatosítottak a magyar hatóságok, mint amint rendelkezés értelmében Kiss Lajos rendőrkapitány az összes közfogyasztási árucikkek maximális árát megszabta. Erről szóló eddigi közléseink csak az árakról szóltak, de nem kevésbé lényegesek az ezen árak gyakorlati alkalmazásához fűződő egyéb tudnivalók. Ezeket az alábbiakban foglaljuk röviden össze:

Az ártáblák hirtelen fognak rendőrkapitányi szignatúrával a kanizsai üzletekben megjelenni, s minden kereskedő tartozik magát szigorúan azokhoz alkalmazni. Kötelek minden kereskedő ez árak fejében minden kikötés nélkül áruját a kiskereskedelmi forgalomban szokásos mennyiségben kiszolgáltatni. (Pl. ezentúl a kereskedő nem kényszerítheti a vevőt arra, hogy guzikenőcsöt, meg smirglipapírt és padlólakkot is vegyen, különben nem ad neki kávé, vagy cukrot.) Végül igen fontos tudnivaló ehhez a dologhoz az, hogy az új árabszabás alapját képező belügyminiszteri rendelet szerint nemcsak az büntetendő, aki az említett kihágásokat elköveti, hanem az is, aki azok elkövetésére másra rábír, vagy a kihágás elkövetését előmozdítja, könnyíti, vagy erre másra rábír, hanem az is, aki a kihágás elkövetéséből származó haszon biztosítása, vagy pedig a hatósági intézkedések megghiúsítása iránt a tettessel vagy mással egyetért. — Ami pedig a büntetést illeti, az 2 havi elzárás.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely
jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

sig és 600 korona pénzbüntetésig terjed, amikhez hozzátartozik a kihágás tárgyát képező készlet elkobzása.

Véres incidens a kanizsai cukorkiosztásnál. Az a fejlesség és rendszertelenség, ami Nagykanizsán az évész közéleti ügyintézését jellemzi, úgy látszik, most már minden nap meg fogja teremni a maga véres botrányait. Tegnapelőtt az Arany János utcai cukorjegykiosztásnál egy kisfiú a lábát törte el a megvadult tömeg által kidöntött fal, ma reggel pedig az Eötvös-téren a cukorért tülekedő tumultust rendőrök és katonák véres összetűzése tette változatossá. Közülük 300 főnyi tömeg rohanta meg ma reggel a Balaton Testvérek Bizletét, amelyet *Markoldán József* városi rendőr védett a roham ellen. A rendőr azonban egymagában tehetetlennek bizonyult a tengernyi morajló néppel szemben, mely őt valóságos falnak láptotta. E pillanatban érkezett oda egy másik rendőr, *Beke József*, aki felismerve a helyzetet, szorongatott társának segítségére sietett. Amint így a tömegben magának utat törni igyekezett, egyszerre csak három katona tartott feléje, akik szintén a cukrot várták. A rendőr állítása szerint a katonák egyike, *Császár Károly* 20-as néplőkelő ővezető (civilben magyarutcai napszamos) megragadta a rendőr torkát, mire ez kardot rántott és kardlapozva igyekezett magától támadóit távol tartani. Ekkorben a kard éle *Császár Károly* felén karcolást evelt, minek nyomán az a véreznél kezdett. Nagy ribillió támadt erre, s több száz főnyi tömeg kísérte a katonákat a városházára, ahova azok panaszt tenni mentek. A rendőrkapitányság telefonon értesítésére azonban szuronyos készültség ment a rendőrségre, ahonnan a három katonát, *Császár Károlyt*, továbbá *Simonsics Mátyás* és *József* 20-as honvédeket (utóbbiak közismert magyarutcai alakok) a honvédkaszárnyába kísérték, ahova csakhamar követte őket a rendőrkapitányság által az esetről felvett jegyzőkönyv. De mindez csak kezdet. Ha a legsürgősebben gyökeresen meg nem változik Nagykanizsán a közéleti rendje, akkor itt még sokkal különb dolgot is fogunk látni. — Az Arany János utcai cukorjegykiosztásnál szerencsétlenül járt kisfiút, *Farkas Istvánt* tegnap a kórházban kihalgatta *Sadghy János* vizsgálóbíró. A fiúcska állapota válságosra fordult. Az orvosok megállapították, hogy a lábtörésen kívül agyrázkódás is érte. Apja, *Farkas György* dv. kalauz, mint előre jeleztük, az ovoda tulajdonosa, Nagykanizsán r. t. város ellen büntetőfeljelentést tett, s egyben kártérítéskért is perli várost.

Gazdát cserélt a récesel uradalom. *Szabó Gyula* udvari tanácsos, a tulajdonát képezett récesel uradalmat legnap eladta *Weisz Dezső* ostflasszonyfal földbirtokosnak 4 millió és 650 ezer korona vételárért.

Kiskanizsai gabonarejtegetők ellátása. November hó vége táján a nagykanizsai m. kir. pénzügyőrség emberei nagyarányú kutatást kezdtek a kiskanizsai termelőknél elrejtett és be nem jelentett földes gabonakészletek után. Munkájukat nem is remélt siker koronázta, amennyiben igen jelentékeny gabonakészleteket fedeztek fel. Jelentésük folytán *Kiss Lajos* rendőrkapitány ma délelőtt tartott tárgyalást a kiskanizsai gabonarejtegetők első csoportja fölött. *Bagonyai József* Kistrác-utca 15. szám alatti lakost 150 korona büntetésre és 650 kg. teljes gabonájának elkobzására, *Bagonyai Ferencné* Homokkomáromi-utca 23. szám alatti lakost 60 koronára és 708 kg. gabona elkobzására, *Kis Józsefné* szül. *Varga Jull* Varasd-utca 36. szám alatti lakost 150 koronára és 1540 kg. gabonájának elkobzására és *Nováth István* Szt. Flórián-tér 8. szám alatti gazdát 30 korona pénzbüntetésre és 420 kg. elrejtett gabonájának elkobzására ítélte.

A petróleum ára Nagykanizsán: 50 fillér. Abban az árszabásban, amit mintegy husz nagykanizsai kereskedő jelenlétében és hozzájárulásával a minap *Kiss Lajos* rendőrkapitányhelyettes mint a Nagykanizsán ezentul érvényes maximális élelmiszertarifát állapított meg, a petróleum literjének ára 60 fillérben volt megjelölve. Ennek a ma mindenütt nagyobb figyelemre méltított árucikknek ára eddig 50 fillérben volt Nagykanizsán

megszabva, s a rendőrkapitány a 60 filléres árat a kereskedők előadása alapján az újabb hordóárak és a fuvarköztségek mérlegelésével kalkulálta. A sokfelől kiürösztött szegény nép azonban határtalan zugalóddással fogadta a várvavárt petróleum árának emelkedését, s panaszáinak hangjait eljuttatták dr. *Sabján Gyula* polgármesterhez, aki revízió alá vette a petróleum árát és úgy találta, hogy az 50 filléres ár mellett se fizetnek rá a kereskedők a petróleumra, minek folytán annak árát visszaállította az eredeti, országosan megállapított 50 filléres nivóra. A polgármester intézkedése folytán tegnap már minden kanizsai kereskedő ismét a régi áron mérte a petróleumot, azok pedig, akik előző nap 60 fillérért vásárolták azt, kívánságukra mindentől visszakaptak 10-10 fillért.

Karácsonyi ajándékok a legmeglelelőbb egy elegáns női, vagy gyermek-kalap. *G. Weisz Lujza* női kalapszalónja (Nagykanizsa, Központ-szálló épület) ily ajándékok változatos tömegével van felszerelve, s ezek ott már a minimális áron kaphatók. (Telefon: 3-66)

Elcsípték a Hunyadi utcai padlás tolvajt. Tegnap közölték, hogy *Kertész József* igazgató házában padlására a tetőn keresztül bejöttek és onnét nagyértékű ruhákat elvittek. A rendőrkapitányságnak sikerült kinyomozni, hogy a tolvaj *Szabolcs Mihály* 20-as honvéd, a híres padlásosztogató specialista volt, akit letartóztattak.

Husmérés a hatósági mérszárszékben. Az Eötvös-té hatósági mérszárszékben holnap, vasárnap reggel nagyobb mennyiségű marhahúst fognak méréselt áron kímélni.

A Triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali) az V. hadikölcsönökre ismét 23 000 000 koronát jegyzett és pedig 8.000.000 koronát a magyarra és 15 000 000 koronát az osztrák hadikölcsönre. Ezzel a jegyzéssel a Generali összes jegyzései 77 500 000 koronát értek el, mely összegből 27.500.000 korona esik Magyarországra és 50.000.000 Ausztriára, mi megfelel annak az aránynak, amely szerint a Generalinak odaát Ausztriában tényleg kétszer oly nagy üzlete van, mint hazánkban. A Generali leányintézetel saját számlájukra az eddigi magyar hadikölcsönökre külön összesen 22.000 000 koronát jegyeztek.

Országos bizottság alakulását sürgetik az állatok ellátására. A gazdaságadalmi körében nagy mozgalmat okoz a mostani szigorú rekvizitálás. Attól félnek a gazdák ugyanis, hogy nem tudják majd ellátni állatállományukat a megfelelő takarmánnyal, úgy hogy kénytelenek lesznek potom áron eladni az állatokat. Legutóbb Somogyvármegye közigazgatási bizottsága foglalkozott ezzel a nagyfontosságú problémával. A bizottság feliratban fogja a kormányt kérni arra, hogy az állatállomány élelmézésére megfelelő kvótát állapítson meg, ha pedig ez lehetetlen, úgy az erdélyi hadi állatállattétel bizottság mintájára országos intézőbizottság állíttassék fel az állatok ellátására.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai tárgyakból magántanulókat előkészítő *Rácz Lajos* okl. középsikolai és áll. polgári iskolai tanár. Ugyanott géprúdstanfolyam. Cím: Csengeri ut 1. sz. II. emelet.

Mész helyett cukor. Zalaegerszegről írja tudósítónk: Egy zalaegerszegi cég a minap két waggon meszet rendelt. Meg is kapta az értesítést arról, hogy meclőbb utnak indítják a meszet. Napok mul'tán kézbesítették a vasuti értesítést, mely szerint a két waggon mesz a zalaegerszegi vasúti állomásra megérkezett. A cég intézkedett a küldemény átvétele és beszállítása iránt. Ekkor azonban észrevették, hogy csak az egyik waggonban van mesz, a másik sokkal értékesebb holmival van megpakva, cukor van benne. A címzett nyomban jelentést tett az esetről a hatóságnak, mely most annak a kinyomozásán fáradozik, hogy miként került a manapság ritkaságszámba menő cukor a waggonba mesz helyett. Mert érthetőbb lenne pl. az az eset, hogy ha az egerszegi kereskedő cukrot rendelt volna és meszet küldenek neki.

A kézilpodgyásban vltt elkobzott élelmiszereket visszaadják. Megírjuk, hogy az orsz. közéleti hivatal elnöke leiratot intézett a hatóságokhoz, miszerint kézilpodgyásban szabad élelmiszert vlnni. Ezzel kapcsolatban illetékes helyről kapott értesítéssel érint intézkedés történt az iránt is, hogy az eddig lefoglalt élelmiszerek visszaadassanak.

Feladvós szerkesztő: **Görtler István.**

Arlejtési hirdetmény.

A m. kir. 20. honvéd pótzászlóalj közéleti bizottsága által a pótzászlóaljnál összegyűlemlő csont eladására árlejtés hirdették. Az eladás egyezség útján történik. Eladásra kerül havonta 14-16 q. csont, mely mennyiség a honvédlaktanyában kisebb részletekben legfeljebb 10 naponként veendő át. Az átvevő csont egyezség szerinti ára az átvétel után levonás nélkül, készpénzben a közéleti bizottság pénztárába fizetendő be.

Ajánlatok lepecsételt, zárt borítékban a fenti bizottság helyiségében (Honvédlaktanya, I. sz. főépület, földszint, 11. ajtó) f. hó 19-én délután 6 óráig nyújthatók be.

Elveszett

a pályaudvaron, világosbarna
hosszuszőrű alacsony
pincsi kutya
wieni kutyajegygyel. —
Megtalálóját kérik a kutyát
50 korona jutalom ellenében
BLAU cognac-
gyárban Erzsébet-tér 12. alatt leadni

Üránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 29

Péntek, szombat és vasárnap,
916 december 15., 16. és 17-én

A Karthausi

báró Eötvös József regénye a Illinea 6 részben.

Közkívánatra:

Öfelsége I. Ferenc József
tömetésének felvétele.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3/2, 5/2 7 és 9 órakor

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
véde.

REITTER OSZKÁR

nagybecskerekli ny. főkapitány
és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberek és háziállatokra nem ártalmas és feloldul minden más 1 doboz ára 3 K., irtószer. mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám,
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

A béke körül.

Készül az angol válasz.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Lloyd George, az új angol miniszterelnök holnap az alsóházban vázolni fogja Anglia békefeltételeit.

Hága. Londonból jelentik: Ma, hétfőn délelőtt György angol király elnöklésével minisztertanács volt, amelyen megállapították Lloyd George holnapi nyilatkozatának szövegét. **E nyilatkozatban az angol kormány nem fog minden hidat felégetni magamögött.**

Az angol néphangulat.

Rotterdam. Megállapítható, hogy Angliában a néphangulat a központi hatalmak békejavaslatával szemben néhány nap alatt gyökeresen megváltozott. Már nem kívánják az angolok, hogy a német békejavaslat kereken elutasítsák, hanem hogy azzal kapcsolatban a béketárgyalásokról mielőbb eszmecsere induljon meg.

A francia szocialista kongresszus a béke mellett.

Genf. Párisból táviratozzák: A francia szocialista kongresszus 1026 szavazattal 409 ellenében elhatározta, hogy a hadviselő államokkal a nemzetközi érintkezés újra felvétessék. Ennek első feltétele azonban az legyen, hogy a németek ismertessék meg összes békefeltételeiket.

Görögország tragédiája.

Délre szállítják a görögöket.

Rotterdam. Athénből jelenti a Havas Ügynökség: Az antant-ultimátum első pontjának végrehajtása megkezdődött. Ma reggel óta gyors tempóban szállítják a görög csapatokat Görögország északi részéből annak legdélibb részébe, Moreába. A szállítást francia tisztek ellenőrzik.

(A görög kormány által tegnapelőtt elfogadott antantultimátum legelső pontja tudvalevőleg az volt, hogy a görög csapatok és a hadsereg elszállítását a

görög kormány kezdje meg abból a zónából, ahol most áll, mert igen veszélyesen fenyegetik a szaloniki hadsereg hátát, Morea Görögország legdélibb része, — hatalmas kitejedésű félsziget, — melynél messzebbre Szaloniktól görög földön már nem is lehetne elhelyezni a megbízhatatlan görög hadsereget.)

Károly király a fronton.

Bécs. Károly király Ófelsége f. hó 15-ikén Pólába érkezett, ahol a haditengerészet fölött tartott szemlét, majd az olasz frontra, Boroevics hadseregpáncsnok székhelyére ment, ahol tanácskozásokat folytatott. Szombaton, f. hó 16-án a Karinthiában lévő csapatokat látogatta meg, tegnap, vasárnap pedig visszatért Boroevics frontjára, ahol csapatszemeletet tartott, majd Triesztben időzött. Innét Ófelsége ma, hétfőn reggel Bécsbe utazott.

Károly király magyarsága.

A Ház mai ülése.

Budapest. A képviselőház ma délelőtti ülésén Tisza István gróf miniszterelnök betérjesztette a kivételes hatalom igénybevételéről szóló törvényjavaslatot. A hitlevélvita során Polónyi Géza javaslatára úgy határoztak, hogy jegyzőkönyvbe foglalják Tiszának a hitlevél-szerkesztő bizottságban a király nevében tett azon kijelentéseit, hogy Károly király az ausztriai császári és magyar királyi méltóságot egyenrangúnak ismeri el, az év egy részét Magyarországon tölti, s a trónörökösöt magyar szellemben fogja neveltetni.

A nádorhelyettes választása holnap lesz.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harcér: Mackensen vezértábornagy harcvonala: Kelet-Oláhországban Falkenhayn gyalogsági tábornok csapatai több helyen átlépték a Buzza-szakaszt. A tegnapi nap folyamán 1150 foglyot ejtettünk, 18 mozdonyt és körülbelül 400 megrakott vasúti kocsit zsákmányoltunk.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Valeputinától délre két orosz zászlóalj támadását osztrák-magyar csapatok erőteljes ellentámadással visszaverték. Ez alkalommal 1 zászlóst és 65 főnyi legénységet fogtunk el. Az Uz-völgyben és Cibó-völgytől nyugatra német osztagok vonalainkon túl előrenyomultak és néhány tucat foglyot ejtettek.

HÖFER altábornagy.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses

kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönyvitésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszerinti kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK.

Zalamegye és Nagykanizsa a királykoronázáson. Egész Magyarország hivatali apparátusa lázasan készülődik f. hó 30-ikának nagy eseményére, a királykoronázásra. A koronázási pazar felvonuláson Zalavármegye törvényhatósága három tagú bizottsággal vesz részt, azonkívül a legújabb rendelkezés szerint minden járás és ugy Nagykanizsa, mint Zalaegerszeg r. i. városok két-két adófizető polgári küldenek fel a koronázásra, akik a budai királyi vártól a Mátyás-templomig terjedő útvonalon állanak fel, az ország összes járaiból és városaiból való társaikkal együtt képviselvén a magyar nemzetet, a király népét, Zalavármegye törvényhatóságát a koronázási menetben dr. sipeki Balás Béla főispán, Ottay Guidó és Mesterházy Jenő logják képviselni. A vármegye ősi zászlaját Mesterházy Jenő viszi. Ez alatt a zászló alatt vonult fel Zalavármegye küldöttsége már I. Ferenc József koronázásakor is, amelyet akkor Árvay Lajos alispán nevének néhai nagybátyja Csillag Gyula vitt. — Azt az öt kió földet, amit Zalamegyéből küldtek a koronázási hatomhoz, a vármegye öt különböző részéből szerezte be az alispán. Azt már jeleztük, hogy egy kió földet kértek Nagykanizsától és pedig az itteni egykori török vár helyéről. Ezenkívül még Zalamegye következő, nagy történelmi muliu pontjairól lesz föld Károly király koronázási hatomjában: a Csáktornya melletti zrinyifalvai erdőből, ahol gróf Zrinyi Miklóst, a nagy költőt és hadvezért a vadkan megölte; Deák Ferenc sójtóri szülőházának kertjéből; Csobánc várából és a keszthelyi Ganzgyár melletti telekről, amely mintegy száz évvel ezelőtt a „Georgikon” megalapítója, Festetics György gróf által rendezett „Hellkonk ünnepélyek” színhelye volt. (E megszentelt helyen a hell-

koni ünnepélyekre összesereglett nagyjaink, közöttük Kisfaludy Sándor, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Dukai Takács Judit és mások egy-egy emlékfát ültettek, melyek közül több ma is áll.) — A koronázás útvonalán helyett foglalni jogosult két nagykanizsai polgárt a jelentkezők közül dr. Sahján Gyula polgármester fogja kiválasztani. Aki tehát a történelmi esemény tanul lenni kíván, sűrűn jelentkezzenek a polgármesteri hivatalban.

Csikszereda kérése Nagykanizsához. Szomoru irást hozott a tegnapi posta Nagykanizsa városához. Csikszereda nemes tanácsa kopogtat Nagykanizsa városának ajtaján. Ebben a kérésben benne van az oláhdulta, székeltyöld minden keserősége és bánata. Csikszereda tehát odajutott, hogy kénytelen-kelletlen a többi, szerencsésebb városokhoz kell fordulnia: Adjatok, mit adott az Isten... Az állratb. n fájdalommal tudatja az ottani polgármester, hogy a románok az épületek felégetése, a berendezések feldúlása és elrablása által három millió koronát okoztak a szép városnak. Csikszeredát tehát a végpusztulás fenyegeti, ha az ország nem siet segítségére. Nagykanizsa városa, szerény anyagi erejéhez mérten bizonyára hozzá fog járulni a románoktól legtöbbet szenvedett Csikszereda újjáteremtéséhez.

Munkásbiztosító-pénztári választások helyett — állami kinevezések. Közöttük már, hogy a háború miatt ez évben sem Nagykanizsán, sem egyebütt az egész országban nem tartják meg a munkásbiztosító pénztárak ülnökeinek választását. (A segélyezési ügyekben való bíráskodásra hivatott munkásbiztosítási választott bíróságok ülnökeiről van szó, akiket a közgyűlés három évenként választ egyenlő számban a munkaadók és a biztosítottak köréből.) A kerületi pénztárak, — közöttük a nagykanizsai is, — 1913-ban választották meg az ülnököket, kiknek megbízatala ez év végén jár le. Minthogy pedig a pénztárak a közgyűlési tagok nagy részének hadbavonulása miatt mostanában közgyűléseket nem tarthatnak és így új ülnököket sem választhatnak, a kormány most rendeletet bocsátott ki, mely szerint az Állami Munkásbiztosítási Hivatal fogja az új ülnököket kinevezni. Ezzel a rendelettel, illetve ennek fogatatosításával bekövetkezik az, hogy a kerületi munkásbiztosító pénztárak önkormányzati választásait állami hivatali kinevezések fogják pótolni.

Kézrekerült kanizsai betörőbanda. Röviden jeleztük szombaton, hogy Kertész József iskolaigazgató padlásának kifosztója Szobolics Mihály rovottmullu kanizsai kéményseprőtanonc (jelenleg 20-as honvéd) személyében kézrekerült. Mára azonban kiderült, hogy a betörő-zsonglórnek társa is volt, aki már szintén a rendőrségi fogda lakója. A jól sikerült fogás Pollermann János rendőrtiszt jeles talentumát dicséri. Pollermann a Hunyadi utcai padlásbetörést követő második napon Szobolics Mihállyal találkozáva, rendkívül meglepődött, hogy a notórius padlásfosztogató, kit nemrég ültet el a hadbírószág, már szabadságon van. Majdnem biztosra vette, hogy ő követte el ezt a padlásbetörést is. Azonnal érintkezésbe lépett a pótzászlóaljparancsnoksággal, ahonnan főleg arra nézve kért felvilágosítást, hogy Szobolicsnak kik a barátai. A hivatalos felvilágosítás alapján Varga Vendel polgári rendőr Gergely Sándor 20-as honvéd szüleinek Petőfi ut 32. szám alatti lakásán kutatást tartott, mely igazolta Pollermann rendőrbiztos fellevesetnek alaposságát. Megtalálták ugyanis

Gergelyknél a Kertész-féle betöréskor eltűnt ruhák egy részét, azonkívül még egy sereg egyéb gyanus holmit, többek között 6 ezüst kávéskanalat, egy bödön ludzsirt, különböző női ruhákat és egy nagy darab gépsziját. Ezen az alapon katonák közreműködésével ugy Szobolicsot, mint Gergelyt letartóztatták. Szobolics beismeri, hogy ő követte el a betörést, amiben Gergely segédkezett neki. — A lopott ruhákon megosztózkodtak, s Gergely Sándor a saját részét hazavitte, Szobolics pedig a többit (mintegy 1000 korona értékű ruhát) még azon a hajnalon 80 koronáért eladta Weisz Henrik nagykanizsai zsidóbarosnak, aki ellen orgazdaság elmen szintén eljárás indult. — Ezek után érthetetlen, miért éri Pollermann János rendőrbiztos a városi tanács részéről annyi sérelmes mellőzés, amelyekkel ezt az igazán lehetséges fiatal tisztviselőt máris arra az elhatározásra kényszerítették, hogy a háború után illiagyja a nagykanizsai rendőrkapitányságot.

A
NEPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az U-ik hadikölcsönre
eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamattal mellett lombard-kölcsönök engedélyeztetnek.

Chanuka istentisztelet. A nagykanizsai izr. templomban a szokásos Chanuka istentisztelet f. hó 19-én, kedden 10. u. 4 órakor, a rendes esti istentisztelet keretében lesz megtartva.

Karácsonyi ajándékok a legmegfelelőbb egy elegáns női, vagy gyermek-kalap. G. Weisz Lujza női kalapszalónja (Nagykanizsa, Központ-szálló épület) ily ajándékok változatos tömegével van felszerelve, s ezek ott már a minimális áron kaphatók. (Telefon: 3-66.)

A polgári lakosság talpbőr-szükséglete. A kereskedelmi miniszter a napokban igen érdekes leiratot intézett Miskolc városához, amely legutóbb felirt a kormányhoz, hogy a Bőrközpont nagyobb figyelmet fordítson Miskolc bőrellátására. A nem csupán a miskolciakat, hanem az ország egész polgári lakosságát mélyen érdeklő leiratban rámutat a miniszter, hogy a polgári célra felhasználható mennyiség, tekintve hogy javítási célokra a katonaság a silányabb minőségű árura is igényt tart, igen kevés és rossz minőségű. Ezen kis mennyiségekből is elsősorban a közintézmények (a máv., a posta, a rendőrség, stb.) szükségletet kell ellátnia, úgy hogy a közfogyasztás céljaira csak igen kevés jutott eddig. Számszerint átvett a központ erre a célra mintegy 80.000 kg.-ot, ebből 32.000 kg.-ot kaptak a közintézmények, a tulajdonképpen felosztásra az egész országban 29.000

kg. jutott, míg a többi részben uton van, részben esetleges sürgős szükségletre tartalékban marad.

Szabadságot kapnak az óvónők. Két esztendő óta szünet nélkül dolgoztak, láradoztak az óvónők. A gyermekvédelem föllendülése különösen nagy föladatot rótt az óvónőkre, akiknek a háború folyamán még szabadságot sem engedélyeztek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter most leirt a zalaegerszegi m. kir. tanfelügyelőséghez, hogy a zalamegyei óvónők részére hat hetet szabadságot engedélyezhetők.

Felelős szerkesztő: **Görtler István.**

Karácsonyi és újévi árjegyzék!

Szobaleány költény	2'50, 3'50 K feljebb
Gyermekláster és cloth költények	6, 7, 8
Láster és cloth költények	15, 18, 20
Láster és cloth alsók	15, 20, 25
Hímzett vászon ingek	10, 12, 15
Finom hálá ingek	15, 18, 20
Bugyk	7, 7'50, 8'50, 9'50
Azsur törökösök	4'50, 5
Selyem bluzok	15, 20, 25, 35
Női kabátok	60, 70, 80, 90
Gyermek kabátok	30, 35, 45, 55
Szörme garatturák	60, 70, 90
Muffok	20, 25, 35, 45
Selyem alsók	30, 35
Egy 6 személyes damasz k teríték	15

Rumburgi vásznak és asztalneműk gyártó árba.

Ezek az árak december 31-éig maradnak érvényben.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

BARTA ÉS FÜRST

divatáranyagkereskedő
Nagykanizsán.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Hétfőn és kedden, 1916. december 18., 19-én

Az örvény

Egy könnyelmű asszony regénye
3 részben.

Öfelsége I. Ferenc József királyunk temetése.

Előadások hétköznapokon 8 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3¹/₂, 5¹/₂, 7 és 9 órakor

A „Tungsrám-lámpa“

gazdaságos, mert hosszú élettartamu.

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindenütt a „Tungsrám“ védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az

Egyesült Izzólámpa és Villamosság R.-T.

UJPEST 4. Hazai gyártmány!

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

Magyar Távirati Iroda és Híradó táviratai.

A béke-kérdés.

A békehangulat növekedése az összes antantállamokban.

Genf. A semleges diplomaták információi szerint a központi hatalmak békeajánlatával szemben az összes antant hatalmak kormányainál mindegyre növekszik a javaslat józón megítélésére való készség. Az antantkormányok nem térhetnek ki egyszerűen a kérdés tárgyalása elől és nem utasíthatják vissza azt ridegén, mert különben mindenütt, az összes antantállamokban kormányválságot idéz elő ez a vonakodás.

Az olasz képviselők a békét követelik.

Új offenzívát kezdünk Dél-tirolban?

Zürich. Az olasz kamara tegnapi ülésén Durati képviselő hevesen támadta a kormányt, melynek a mai lehetetlen helyzetből való kibontakozásra nem áll más mód rendelkezésére, mint megkezdeni az ellenséggel a béketárgyalásokat. Más szónokok is támadták az olasz kormányt, mely vonakodik az egész olasz nép békeóhajtásának eleget tenni éppen akkor, amikor az osztrák-magyar hadsereg Dél-tirolban új offenzívára tesz előkészületeket.

Az Asquith kormány békét okort.

Amsterdam. A minap megbukott angol kormánynak közvetlenül a német békejavaslat hírdetésekor tartott utolsó tanácskozásán a kormány három tagja, Grey, Balfour és Lansdowne kijelentették a békére való készségüket és ehhez később Asquith miniszterelnök is hozzájárult.

A görög krízis.

Elfogatóparancs Venizelosz ellen.

Athén. A görög királyi kormány elfogatóparancsot adott ki Venizelosz ellen, akit hazatérésért körvöznek.

Románia katasztrófája.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Keletoláhországban a gyors üldözés folytán nőttön nőnek sikereink. A menekülő ellenséget Galac és a délkeleti erdélyi határ között mindössze 80 kilométer széles területre szorítottuk, miáltal keleti frontunk 900 kilométerrel megrövidült. — A nyugati harctéren (Franciaországban) olyan a helyzet, mint múlt év decemberében volt. A francia offenzíva demonstratív jellegű.

Új áttörés fenyegeti a románokat?

Lugano. Az összes olasz lapok közlése szerint Románia helyzete igen komoly. Az ellenség gyors előnyomulása veszélyeztetni visszavonulásukat, ha pedig sikerül az ellenségnek a moldoval áttörés, úgy a román hadsereg egyenesen kétségbeesítő helyzetbe kerül. Egyetlen vigasztaló van csak a dologban, az, hogy az egész román sereg orosz főparancsnokság alá került.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezértábornagy harcvonala: A helyzet változatlan.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Az Uz völgyének két oldalán az oroszok heves tüzérségi előkészítés után megtámadták állásainkat. A harcok még nincsenek befejezve.

Lipót bajor herceg harcvonala: Az oroszoknak tábori előrs-vonalaink ellen Augustow-

kánál intézett támadással eredménytelenek maradtak. Épp így eredménytelenek maradtak Bol. Porsknál új állásaink ellen intézett gyenge ellenséges támadások.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Nincs kiemelős esemény.

HÖFER altábornagy.

HIREK.

Indul a menet.

Zene zendül, telt az utca,
Népesek a házak;
Híves, anyák könnye csordul:
Megy a menetszázad!

Mind vlg szegény, mind énekel,
Mindje dalt ujrát;
„Áldjon Isten!” Bucsut intnek,
Megy a menetszázad!

Pereg a dob, temetés van,
Ötvent itt, ott szárat;
Itt pihen meg, itt nyugszik az
Égi menetszázad!

SÓLYOM GÉZA.

Miniszteri elismerés a tanfelügyelőnek. Zalaegerszegről jelentik, hogy a kultuszminiszter Zalavármegye kir. tanfelügyelőjének, Szirmai Miksának a IV. hadikölcsön érdekében kifejtett napysikerű tevékenységéért elismerését fejezte ki.

Holnapután városi közgyűlés. Nagykanizsa város képviselőtestületét holnapután, csütörtök délután 4 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze dr. Szabón Gyula polgármester. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. A város jegyzése az V. hadikölcsönből.
2. A borítal és husfogyasztási adó megváltásáról szóló jegyzőkönyv bemutatása.
3. A polgármester előterjesztése városi életmezési hivatal szervezése tárgyában.
4. Egyes alapokból kölcsönvett összegek bejelentése.
5. A városi pénztár léleves megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv bemutatása.
6. Lóvételek bejelentése.
7. A városi intézmények és alkalmazottak szénellátása.

Új rend Nagykanizsa közlelmzésének adminisztrációjában. Előbb egy kisflunak halálos sérüléseket kellett szenvedni és egy rendőrnök karddal kellett verekedni, hogy

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely
jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megkönyvtésére a bankfiók magas kölcsönököt nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

Nagykanizsán is rájöjjenek arra, hogy három helyen egyazon időben 28 000 ember lisztjét, vagy liszt- és egyéb utalványait nem lehet kiszolgáltatni. Ma reggelre polgármesteri hirdelmény jelent meg, mely egészen új rendet állapít meg ezen a téren, remélhetőleg olyan rendet, mely véglegesnek és eredményesnek fog bizonyulni. Az új rend lényege az lesz, hogy a különböző utalványokat (jegyeket) és a lisztet ezentúl utóankint meghatározott sorrendben és különböző időpontokban fogják kiadni. Már ma reggel kezdődött az új rendszer alkalmazása, melynek csak egy hibája van, és pedig az, hogy az arról szóló hirdelmény még csak ma reggel jelent meg, amikor már több utca népének a megfelelő helyeken jelentkeznie kellett. A kiosztó helyek számát nem szaporították, amennyiben ezt a szerepet a városban lévő három hatósági iktel tölti be, ellenben pontosan megjelölték ezúttal, hogy melyik utcák népe melyik hatósági iktelhez tartozik, ahol ez utócabellek pontos megállapítás szerint egy-egy lénapra eső négy különböző csoportban jelentkeznek, az esetleg lemaradottak pedig a végén, egy ötödik csoportban. Pé. ma reggel 8 órától délig az I. számú hatósági iktelben (a városházán) csak a Csengery, Gyá. és Hajesár utcabeliek kaptak fejéknél mástól kiló karácsonyi lisztet, s ugyanez az időpontban a jövő havi liszt- és kenyérjegyeket is. Délután 2 órától kezdve már másik 8 utca jelentkezett a központi hatósági iktelben, ahol holnap délig a harmadik és délután a negyedik csoportot s a lemaradottakat szolgálják ki. Ugyanolyan van az új rend a másik két hatósági iktelben is, amiól pontosan az utócsarkokra kiragasztott plakátok tájékoztatnak. A ma délig szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy az új rendszer a nagy probléma megoldását jelenti. Csak máskor kell időben jelenjék meg a hirdelmény.

Háromezer koronás ítélet egy kanizsai hentes ellen. Ha bíró Kürthy Lajos közéleti mezei diktátornak az élmiszertársaságok kártételén büntetését meghagyó legújabb rendelete se vezet célra, akkor emberi eszközökkel egyáltalán nem teremthető rend ebben a megvadult emberi ösztönökkel zsúfolt őserdőben. A legmagasabb meghagyás értelmében Kiss Lajos nagykanizsai rendőrkapitány ma megint egy igazán klasszikus tanúságokat nyújtó és a szó szoros értelmében elrettentő ítéletet hozott. *Somogyi Zsigmond* volt ipartestületi vendéglős, jelenleg hadseregszállító alkalmi hentes volt a mai rendőrbírói tárgyalás hőse, akire az bizonyult rá, hogy egy kanizsai kereskedőnek nagymennyiségű szalonnát kilónként 12 koronáért adott el a maximális 9 K 80 f. helyett. Ezért a rendőrbíró *Somogyit 2400 koronával megvádolt 120 napi elzárásra és 60 napi elzárással megvádolt 600 korona pénzbüntetésre ítélte.* *Somogyi* természetesen felelősködött a példás ítélet ellen.

Szegyentáblára kerülnek, akik nem jöveznek hadiköcsönt. Hajdanában a városok és falvak piacán szegyenpadot, és szegyenoszlopot állítottak s azokra az olyan nőket állították s illetve költötték ki, akik a liszt erkölcs ellen vétettek. Most pedig — mint értesülünk — szegyenáblát állítanak azok részére, akik megismerődnek pénzes zsákjaik fedőzéke mögött s ottan bójólik ki az ötödik magyar hadiköcsönt is. Ezt a pompás díszet Nagyvárad közéleti vezetésére vetette föl és maga a főispán vállalkozott annak megvalósítására. Nagyvárad példáját, — mint halljuk — más városok is követik. Eből a versenyből kivételesen Nagykanizsa se

marad távol. A nyílvánosságra és napfényre került tehát sok olyan név, melyek viselője eddig csak dícsőrd cikkek keretében szeretett sütkérezni a lapok hasábjain. Sokan vannak, akik dugdugók lettek a háborús konjunkturák folytán, akiknek tekintélyes vagyont juttatott a háború és most egészen csendes és névtelen emberek lettek, amint arról van szó, hogy a busás jövődelemnek csak egy kis hányadával teljesítsék hazafias kötelességüket. Amíg csak huszárról, olesó dícsőségtől volt szó, addig nagyon kedves dolognak tartották nevük portálását s a közélet terén szerzett „hallhatatlan” érdemeiket szívesen szellőztették. Ezek a derék urak most nagyon távol szeretik tartani magukat a publicitástól, a hadiköcsönt jegyzők névsorában pedig — távollétükkel öndökölnék. Nos tehát, szerepelni fognak ismét! Akarva nemakarva foglalkozni fognak velük a lapok. Egy külön rovatot, abban is egy fekete táblát, szegyenáblát készítenek a számukra és szépen olvasható betűkkel lesznek kinyomatva, hogy kik azok, akik a véráldozatok két és negyed esztendeje alatt dukáltak a jólétben, akik aranyban fürödtek, míg mások az életüket áldozták érte. A közönség erkölcsi ítélőszéke elé állítja azokat, akik bezárkóznak Wertheim-szekrényükbe és semmiféle hazafias felhívás és nemzeti kötelességtudás nem tudja kicsalni őket onnan. Hadd olvassa és hadd tudja az egész ország, hogy kik azok, akik a háború révén mindent szereztek, de kik a nemzetnek semmit nem adtak!

Drágul a vasút. A már napokkal ezelőtt jelentett vasút tarifák (személy és árutforgalom) emelése, miután círe nézve Ausztriával és Boszniával teljes a megegyezés, február elsején csakugyan életbe fog lépni úgy a Máv., mint a *Déli vasút vonalán.* Az emelés 30%-os lesz, melynek felét mint szállítási adót, másik felét pedig vitédij alakjában fogják beszédel. A vasutak anyagbeszerzése oly mérvben emelkedett, hogy ez a szállítási emelkedés elkerülhető már nem volt.

Karácsonyi ajándékok a legmegfelelőbb egy elegáns női, vagy gyermek-kalap. *O. Weisz Lujza női kalapszalondó* (Nagykanizsa, Központ-szálló épület) ily ajándékok változatos tömegével van felszerelve, s ezek ott már a minimális áron kaphatók. (Telefon: 3-66.)

Nem utazhatnak haza az erdélyi menekültek. Ugy volt, hogy a napokban mintegy ezer, Zala megyében elhelyezett erdélyi menekülteket különvonat indul el Nagykanizsáról. Ez a terv most váratlanul megfusult. Távirati értesítés érkezett ugyanis Nagykanizsa városához, amely szerint a belügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg úgy intézkedett, hogy az Erdélybe való utazást egyelőre beszüntetik. A rendelet szerint a visszatelepítést azért kellett beszüntetni, mert a Romániából beszállítandó hadizsákmány továbbítása oly nagy forgalmi apparátust igényel, hogy a vasút ilyen halaszthatatlan feladat mellett nem képes a visszatelepítőket szállítani. A romániai hadizsákmány beszállítása állandóan folyik és lefoglalja a rendelkezésre álló vonalakat és vasúti kocsikat. Különösen a teherjáratok vannak túlságosan igénybe véve, mert Romániából rengeteg mennyiségű gabonát szállítanak. A miniszteri intézkedés következtében a kanizsai rendőrség beszüntette az Erdélybe szóló igazolványok kiadását, s a rendőrség ez uton is közli a közönséggel, hogy az erdélyi területekre csak az kap utazási engedélyt, aki hitelesdedően tudja igazolni, hogy sürgős és fontos ügyben halaszthatatlan a hazautazása.

Mivel ámitják a tyukászok a faluszlakat? A kanizsai városházán és a főszolgabírószágon nap nap után tömegesen kérdezősködnek a falusi atyafiak, vajjon igaz-e, hogy van olyan rendelet, amely zár alá vette a baromfioltást és megtiltotta a városba való szállítást? Most hát a falujukban járó tyukászok mondták, hogy tilos Kanizsára baromfioltást szállítani; egyedül ők, tudniillik a tyukászok, mint a hadsereg számára szállítók, jogosultak a tojás vásárlására és pedig a „tojásközpont” által megszabott áron, ami darabonként 20 fillér. Aki készleteit fel nem tárja, át nem adja, közigazgatást követ el és 2000 koronáig büntethető és hat hónapra elzárható. A faluszlaknak megmondták, hogy szó sincs ilyen rendeletről, csak a tyukászok találták ki, ezzel ámitották a faluszlakat és ha ismét ilyen hazugsággal jelennének meg a faluban, azonnal jelenjék fel őket csatlás miatt a közönséghez. Egyébként minden faluban megtudhatják a közönség bírónál, hogy milyen rendeletet adott ki a kormány és a hatóság.

Felölös szerkesztő: Görtler István.

Karácsonyi és újévi árjegyzék!

Szobaleány kötény	2'50, 3'50 K feljebb
Gyermeklúster és cloth kötények	6, 7, 8
Lúster és cloth kötények	15, 18, 20
Lúster és cloth alsók	15, 20, 25
Hímzett vászon ingek	10, 12, 15
Finom hálós ingek	15, 18, 20
Bagyik	7, 7 50, 8 50, 9 50
Azsur törökösök	4 50, 5
Selyem blúzok	15, 20, 25, 35
Női kabátok	60, 70, 80, 90
Gyermek kabátok	30, 35, 45, 55
Szőrme garatlarák	60, 70, 90
Muffok	20, 25, 35, 45
Selyem alsók	30, 35
Egy 6 személyes damaszki teríték	15

Rumburgi vásznak és asztalaemlékek gyári árban.

Ezek az árak december 31-ig maradnak érvényben.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék

BARTA ÉS FÜRST

divatruha- és gyékereskedő
Nagykanizsán.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 250

Hétfőn és kedden, 1916. december 18. 19-én

Az örvény

Egy könnyelmű asszony regénye
3 részben.

Öfelsége I. Ferenc József királyunk temetése.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 2, 3^{1/2}, 5^{1/2}, 7 és 9 órakor

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyitlár és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41.   Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mal táviratai.

A béke ügye.

Lloyd George sem adott választ.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Általános meglepetésre Anglia miniszterelnöke, Lloyd George se adott tegnapra hirdetett nagy beszédében határozott választ a központi hatalmak békeajegyzékére. Beszéde éppugy, mint az antant részéről eddig elhangzott többi nyilatkozatok, szintén a legnagyobb általánosságok között mozgott és arra konkludált, hogy a békeajegyzékre szóló választ az angol kormány a szövetségesekkel való egyetértésben fogja megadni.

Az antant válasza.

Briand a készülő jegyzékről.

Berlin. Kerülő uton érkezett az alábbi tudósítás Parisból: A francia kamara tegnapi ülésén Beranger képviselő meginterpellálta Briand francia miniszterelnököt a német békeajegyzék ügyében. Briand válaszában ezeket mondta:

— Németország ezzel a manőverrel senkit se fog lépre csalni. Az antantkormányok holnap fogják megadni együttes válaszukat. Ebben hangsúlyozni fogják, hogy lehetetlen a németek békekérését komolyan venni, mert a központi hatalmak végvonaglásban szenvednek és ez volt a legutolsó fogás, amivel Németország megpróbálkozott.

Vádak a francia kormány ellen.

Genf. Parisból jelentik: A francia szenátus (felsőház) ülésén Briand miniszterelnök és kormánya ellen heves támadásokat intéztek. Humber szenátor gyengeséggel és előrelátás hiányával vádolta a kormányt, majd az antant összes háborús kudarcát szegezte le. Brusszilow offenzívája a lőszerek hiánya miatt hiúsult meg, de nem tudták Belgiumból se kiűzni az ellenséget. „Képtelenek vagyunk eredményeket elérni a kifáradt és kiéhezett németekkel szemben. Ez a kormány nem ért a háborúhoz”, — fejezte be beszédét.

Konstantint detronizálta a párisi görög kolónia.

Genf. Parisból jelentik: A francia fővárosban élő görög állampolgárok közül mintegy 300-an tegnap tartott összejövetelükön Konstantin görög királyt trónvesztettnak nyilvánították. (Igy csinálnak konkurenciát a párisi görögök az ottani operettszínházaknak és orfeumoknak.)

A királykoronázás előkészületei.

Tisza — nádorhelyettes.

Budapest. A képviselőház mai ülésén gróf Tisza István miniszterelnököt 21. szavazattal a koronázást végző nádorhelyettesé választották, míg az ellenzék által e tisztségre javasolt József főherceg csak 103 szavazatot kapott.

A királyi pár bekocsizza az egész fővárost.

Budapest. Miután a budai vár kis területén, ahol a koronázás ceremóniái lesznek, csak igen kevesen lehetnek jelen, Károly király elhatározta, hogy ha az idő megengedi, közvetlen a koronázás összes formájával után Zita királynővel együtt nyitott kocsiában végighajtat Budapest összes főbb utvonala. — A koronázási szertartások egyébként jövő szombaton reggel 8 órakor fognak kezdődni és 10 re, véget is érnek. Az arany-sarkantyus vitézeket déli 2 órakor avatja föl a király, a sétakocsizás pedig délután 3 órakor lesz. A királyi pár 27-ikén délután 2 órakor a nyugati pályaudvaron érkezik Budapestre és a Varba hajtat. Ez alkalommal a közönség csak a járdákon foglalhat helyet. A koronázásra a fővárosi rendőrfőkapitányság már minden előkészületet megtett. Ma plakátokon közölték, hogy 30-ikán reggel 6 órakor lezárják a Várat, s oda csak igazolójegygyel és belépőjegygyel lehet bejutni. Reggel 8 óra után pedig már egyáltalán nem eresztenek oda senkit. Fényképező gépeket a koronázási ünnepélyre vinni tilos, ezeket a rendőrség elkobozza.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mickensen vezértábornagy harcvonala: Északoláhországban a helyzet általánosságban változatlan. A két utóbbi nap alatt körülbelül 1000 foglyot szállítottunk be és sok járművet zsákmányoltunk.

József főherceg vezérezredes harcvonala: A mesli—canesi szakaszon két erős tüzérségi előkészítés után megindult ellenséges gyalogsági támadás védőtűzünkben összeomlott.

Lipót bajor herceg harcvonala: Az ellenség tüzérségi tevékenysége helyenkint fokozódott.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy.

43-tól—50-ig

ujrasorozzák a volt tiszteket

Csak a front mögött fognak szolgálni.

— Saját tudósítónktól. —

A minap már hírt adtunk arról, hogy legközelebb sor kerül a 43—50 éves volt tisztek sorozására, akiket az „öregek” eddigi szemléin alkalmatlannak találtak.

A front mögötti szolgálatot teljesítő csapat-tisztek régi vágyát teljesíti a honvédelmi miniszternek Nagykanizsa városához tegnap leérkezett legújabb rendelete, amely szerint az eddigi népfőlkelői szemléken és földvizsgálatokon elbocsátott 43—50 éves volt tisztek és zászlósok új sorozásra kerülnek és aki közülök „katonai igazgatási és helyi szolgáltra” alkalmas, az elfoglalja a csapat-tisztek által betöltött helyeket az irodákban és a csapat-tisztek ismét a fronton teljesíthetnek szolgálata-

tot, ahova hazaszeretelük és minden ambíciójuk eddig is állandóan vonzotta őket.

A honvédelmi miniszter új rendelete kifejti, hogy a fegyveres erő szolgálati ágazataiban nagyszámu olyan alkalmaztatás van, amelyeknek ügyükre a tulajdonképeni csapat szolgálattól lényegesen eltér. Ezt az ügykört rendszeres körülmények között többnyire csapatok látják el. Az ilyen szolgálattal teljesítő csapatok között olyan sokan jelentkeztek frontszolgálatra, hogy a honvédelmi kormány elhatározta, miszerint a kérelmek teljesítése érdekében az eddigi népfőlközi szemléken alkalmazatlanoknak talált 1873—1866. évi születésű volt tisztekkel és tisztjelöltekkel fogja ellátni ezeket az alkalmazásokat.

Ezért elrendelte az 1873—1866. évi születésű, jelenleg katonai szolgálattal nem teljesítő volt tisztek és tisztjelöltek összeírását. Az összeírás eredménye alapján a honvédelmi parancsnokság megállapítja az új népfőlközi szemlé idejét. A megállapított népfőlközi bemutató szemlébizottság a megjelenteket katonai igazgatási és helyi szolgálattal alkalmasnak vagy ugyanerre a szolgálattal alkalmatlanoknak minősíti.

Repülő földvizsgáló bizottságok csak abban az esetben minősíthetik az alkalmasokat csapatszolgálatra is alkalmasnak, ha már el volna rendelve a megfelelő korosztályok új pótszemléje. Az alkalmasokat a harcvezetésben elhelyezett parancsnokságoknál, hatóságoknál és intézeteknél fogják felhasználni. A szemléen alkalmasok rögtönösen meg kell, hogy tolyamodják tiszti kinevezetésüket, mert máskülönben valamennyien mint népfőlközi őrmesterek vonulnak be.

A polgári állásukban közérdekből nélkülözhetetlen alkalmasok fölmentése éppen úgy történik, mint a többi szemlék után. A fölmentési kérelem elintézéséig azonban a behívási parancs dacára sem kell bevonulniuk, hanem folytathatják polgári foglalkozásukat.

HIREK.

Városi élelmezési hivatal Nagykanizsán. A holnapi városi közgyűlésnek napunk tegnapi számában közölt tárgysorozatából különösen egy programpontra vonta magára mindenki figyelmét. „Városi élelmezési hivatal szervezése tanácsjavaslattal”, így hangzik ez a tárgysorozati pont, melyhez valóban érdemes néhány ismertető sort írni. A közellátásnak a harmadfél éves háboruban való, s mindinkább növekvő nehézségei, a városi hivatalnokok mindegyre szaporodó munkája és a hivatali személyzetnek mindegyre csökkenő létszáma arra indította dr. Sabján Gyula polgármestert, hogy egy olyan intézmény tervét dolgozza ki, mely hivatalos lenne Nagykanizsa közeli mezésének egész adminisztrációját ellátni. Ez a hivatal csinálná ezenül azt a rengeteg sok névjegyzéket és nyilvántartási listákat, mely a gabonavásárlási igazolványoktól egészen a liszt-, cukor- és petróleumjegyekig az egész közellátás alapját képezi. E hivatal embereinek dolga lenne a jegyeket kiosztani és a közellátás lebonyolítását mintaszerevé tenni, úgy hogy a jövőben senkinek sehol ne kelljen tolongani és a mindenki részére pontosan meghatározott kereskedésben bárki bármikor megkaphassa a részére megállapított lisztet, cukrot, petróleumot, stb. A városházán felállítandó, 8—10 munkatérből álló ilyen hivatali tervez dr. Sabján Gyula polgármester, aki azt fogja indítványozni, hogy a közgyűlés annak élére egy városi képviselőt válasszon, aki egész

munkaképességét ez intézmény vezetésének szentelheti, amiért részére természetesen megfelelő honorárium állapíttassék meg. Ezenkívül hatalmazza fel a közgyűlés a tanácsot, — szól továbbá az erre vonatkozó javaslat, — hogy e hivatalban megfelelő intelligens emberek szerzõdtesse és azok részére havi 200 koro állg terjedhetõ fizetéseket állapíttasson meg.

Dr. Bartha István — orosz fogságban. Pár héttel ezelõtt jött a hivatalos híradás Nagykanizsára, hogy dr. Bartha István cs. és kir. tartalékos löhadnagy, dr. Rothschild Samu nagykanizsai ügyvéd ifjabbik fia és egyben ügyvédtársa az erdélyi fronton orosz hadifogságba került. Most ezt a hírt dr. Bartha István sajtókezûleg írott kártyájában is meg erősítette, melyet tegnap kaptak meg aggódó szülei. A levelezõlap november 28-án Kiew-bõl van keltevezve, s azt közli azon annak írójáról, hogy november 11-én a békási szorosban sebesülten került orosz fogságba, a körülményekhez képest a legjobban érte magát és hogy egyelőre Kiewben marad.

A kanizsai szeszgyár jótékonyasága. A szûkmarkuság és szûkeblõség hazájában, Nagykanizsán, arany belõkkel kellene fejlegyezni a mi napot és azzal együtt a Nagykanizsán székelõ „Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaságát”, mely azzal tette nevét örök idõkre való fejlegyzésre érdemessé, hogy egyetlen jótékony adományával *lehetővé tette a nagykanizsai közpõrház felépítését.* A szeszgyár igazgatója Felschner Miksa ugyanis dr. Sabján Gyula polgármesternél ma tett bejelentésében közölte, hogy az igazgatása alatti részvénytársaság közgyűlése ezévi mérlegébe beállított 24 000 korona jótékony adományából a kanizsai üdõvész paviilon létesítésére 14 000 koronát szavazott meg, mely összeget Felschner igazgató a városi pénztárba be is fizette. Kevés ilyen esete volt még ennek a galléros nemeslelkûségnek a nagykanizsai részvénytársaságok között, melyek évi nyereségüknek ekkora hányadát nem igen szokták közcélok szolgálatára átengedni, pláne egyetlen adománnyal mindjárt egy egész nagy intézményt megalkotni. A kanizsai szeszgyár igazgatósága minden alismerést megilletõ tanúságot tett arról, hogy a háborús konjunkturát nem tekintve csupán jója tehénnek, hanem igazi közérdeket és közcélokat is ismer, s azokért kész valódi áldozatokat is hozni.

Kõfõskereskedõink figyelmébe. A sörigõsségre való tekintettel az Omke kerület ez uton tudatja az érdekeltekkel, hogy a téliárak, kötõárak bejelentése elhalasztott. Január 1-én meglévõ készletek január 11-ig bejelentendõk. Minthogy a készletek bejelentésének elmulasztása nagyon szigorú bírságolást és az áru elkobzását vonja maga után, figyelmébe ajánljuk az érdekelteknek ez ügyet. Bõvebb felvilágosítást adhat ez ügyben az Omke-fiók helybéli iktára. Telefon 332.

A Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. mint az V. magyar hadikõlcsõn hivatalos aláírási helye, jegyzéseket az eredeti feltételek mellett elfogad.

Áldakozzunk a közpõrház karácsonyára. A nagykanizsai közpõrházban a Megváltó születésének ünnepét ezidén is a hagyományos bensõséggel szándékozik megünnepelni. Ebbõl a gyönyörû tradícióból a közpõrház vezetõsége most sem engedhet, mert a kórház lakóinak legnagyobb részét azok a szegény sebesült katonák alkotják, akik mindnyájunkért szerzett sebeik következtében nélkülözik

A
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN
mint hivatalos aláírási hely
elfogad jegyzéseket
az V-ik hadikõlcsõnre
eredeti feltételek mellett. A jegyzések
elõsegítése céljából, a legolcsóbb
kamatláb mellett lombard-kõlcsõnök
engedélyeztetnek.

nemcsak rég elhagyott otthonaik melegét, hanem a bajtársi indulatoknak azt a sok mindent pótoló érzésmegét is, amivel a lövészárkok lakói egymást állandóan felvidítanik. Itt bár kissé késõ, de meggyõzõdésük szerint még mindig nem elkésve fordul a nagykanizsai közpõrház kedvestestvér-lõõrnõje és dr. Szekeres Józsefné Nagykanizsa város egész érzõ szívû társadalmához, járuljon hozzá mindenki némi adománnyal ahhoz, hogy a kórház ezideli karácsonyát is a régi keretek között lehessen ünnepé avatni. Ugy pénzbõl, mint élelmiszeradományokat szíveskedjenek a kegyes adakozók a közpõrház lõõrnõkhöz juttatni, ahol azokért késõbb hûlapilag is nyugtázandó hálás köszönetet mondanak.

A fényezés ellen. Legegyszerûbb módja a takarékoságnak, ha a német asszonyok példáját követjük. Ugyanis a legelõkelõbb német családok ezzel otthon kés. Ittetik összes ruhaszükségleteiket. Minden német nõ tud varni, aki pedig nem tud, az most tanul. Örvendetes jelenség, hogy magyar asszonyaink ezt a szép példát követik és ebben segédkezni nyújt a Bazár divatlap, mert elõfizetõinek a leggyönyörûbb szabásu ruhamintákat szállítja alig néhány fillérért, s ennek alapján a magyar háziasszony is negyedáron állíthatja el ruháit.

Felölös szerkesztõ: Görtler István.

Reklámnaptár

cégnyomással

csinos kivitelben kapható

METZGER FERENCNÉL

Nagykanizsa. — Telefon 183.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 229

Szerda és csütörtök, 1916. dec. 20., 21-én

A nõgyûlölök

Vigjáték 3 felvonásban.

Istenítélet Egy halászlány drámája 3 felv.

Smalandi vilzesések Természeti felvétel.

Öfelsége I. Ferenc József királyunk temetése.

Elõadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3¹/₂, 5¹/₂ 7 és 9 órakor

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyenlőre 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilatkozatok és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkezési utca 41.   Kiadóhivatal 61.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és Híradó távirataival.

Növekedő békeremények. Lloyd George békefeltételeinkre kíváncsi.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: A Manchester Guardian tegnapi vezércikke meglepéssel állapítja meg, hogy Lloyd George a központi hatalmak békeajánlatára vonatkozó válaszában nem csapta be nagy zajjal az íjt, mint néhány híve kívánta, hanem felhívta Németországot, hogy békeajánlatára vonatkozólag tegyen részletes nyilatkozatot.

Készül a válasz.

Genf. Párisból táviratozzák: A Matin jelent, hogy a francia kormány dolgozik a központi hatalmak békeajánlatára adandó pontos válaszon. Ezt nemsokára átadják az antant összes fővárosaiban székelő azon semleges követeknek, akik a központi hatalmak békeajánlatát közvetítették az antantkormányokhoz.

Lloyd George hajlik a békére

Rotterdam. A Rotterdamse Courant londoni tudósítója jelent lapjának:

Lloyd George ez alsóházban a béke ügyéről mondott beszédében legalább is annyira mérsékelt volt, mint Bethmann-Hollweg kancellár, amikor Németország győzelmét hangoztatta a birodalmi gyűlésen, midőn itt a békejavaslatot bejelentette. Mindamellett az ajtók nincsenek egészen bezárva, mert feltűnő a külvilágra Lloyd George parlamenti beszéde és az azt megelőző hírlapi nyilatkozata között.

A kisellenségek csatlakoztak az antant válaszához.

Genf. A Petit Journal távirata szerint az antanthoz tartozó kis államok, ugymint Belgium, Szerbia, Montenegró és Románia ma bejelentették, hogy csatlakoznak az antant válaszához, amit ez a központi hatalmak békeajánlatára adni fog.

A román hadsereg válságos helyzete.

Lugano. A Corriere della Sera azon tegnap közölt párisi jelentése, hogy a visszavonuló román hadsereg a Szereth mögött már teljes biztonságban van, még nincs megerősítve. A román hadsereg helyzete még mindig igen nagy mértékben fenyegetett, mert a IX. német és osztrák-magyar hadsereg ék alakban nyomul előre a magyar határtól Braila felé azzal a rendelettel, hogy elvágja a románok visszavonulását fedező oroszok útját.

A koronázó zászlósorak.

Budapest. Megállapították a tíz zászlósor személyét, akik a közjogi előírás szerint a koronázáskor asszisztálni fognak. Ezek a következők: Nádorhelyettes: gróf Tisza István, országbíró: gróf Apponyi Sándor, horvát bán: báró Skerlecz Iván, tárnokmester: herceg Festetics Tasziló, főlovászmester: herceg Eszterházy Miklós, főudvarnok: gróf Schönborn Emil, főajtónálló: gróf Bánffy György, főasztalnok: gróf Csekolics Endre, főkamarásmester: gróf Festetics Pál és testőrkapitány: gróf Lónyay Albert.

Adakozzunk a Hadseregélyzőnek!

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: A meszicanezi szakaszon levő állásaink ellen az oroszok tegnap megismételték heves támadásaikat, amelyeket az ellenség legnagyobb veszteségei mellett visszavertünk. Az arcvonal többi részének egyelőre sem történt lényeges esemény.

Olasz és délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan.

HÖFER. altábornagy.

HIREK.

A kanizsai rekvizálás eddigi eredménye. Tudvalevőleg Zalamegyére újabb erőt hozott a termény beszolgáltatásának kötelezettségéről rótt ki az Országos Közeljárásügyi Hivatal. Ennek a szigorú parancsnak helymánya az a szigorú rekvizálás, ami Nagykanizsán a múlt héten kezdődött. Még nem érkezett meg ide az utolsó lapnak arra vonatkozó jelentés, mely meg fogja állapítani, hogy az 1916. évi termésből mennyit kell Nagykanizsa városának produkálni, s éppen ezért nem lehet tudni, milyen arányban áll a kontingentálomhoz a városi termés. Ez az eredmény a mai napig összesen 4 és 1/2 waggont létező mennyiség, mely 8 részletekben így oszlik meg: búza 81 métermássa, rozs 33 mm., árpa 6 mm., tiszta 27 mm., tengeri 57 mm., bab 9 mm., borsó 4 mm. és pohánka (hajdina) 214 mm., vagyis összesen 431 métermássa.

A zalamegyei bandérium esete az 1867-iki koronázáskor. Országos érdeklődésnek most az 1867-iki királykoronázás emlékére. Ilyen emlékek nekünk, zalamegyieknek is több van, de ezek közül leginkább érdemes az alábbi humoros történet. Gróf Batthyány Ernővel az életem során két alkalommal a koronázási menetben. A zalamegyei lovasok előtt egy püspöki kocsis haladt, melynek utközben valami baja történt, úgy hogy a kocsit meg kellett állítani, hogy a hibát megvizsgálják. Míg a kocsit rendezték, várt a kocsit követő zalamegyei bandérium is. Közben a menet petere jövedelmét tovább vonult. Mikor aztán az ut megint szabad lett, a zalamegyei bandérium megvárta a kocsit, galoppban áletett a koronázási menet után s azt vágatva érte utol éppen a régi országház előtt.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminisztérium által közzétett ersdési aláírási feltételek mellett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megküldésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőnég 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és az Est mai táviratai.

Amerika a békéért.

„A béke közelebb van,
mint hiszik.“

Berlin. Az Associated Press itteni megbízottja ma a következő tartalmu értesítést kapta Newyorkból: Wilson elnök az összes európai hadviselőkhöz kábeltelegrammot fog intézni, azt indítványozván, hogy azok a békefeltételekre vonatkozó nézeteket hasonlítsák össze. Ezek a tárgyalások a végleges békeegyezkedést előznék meg és azokon a semleges államok képviselői is vegyenek részt. „A béke közelebb van, mint hiszik“ — írja Wilson a hadviselőkhöz intézendő jegyzékében, — és az ellenségek képviselői által körvonalazott békefeltételek nem annyira összeegyeztethetlenné, mint sokan gondolják“.

Lansing az amerikai akcióról.

Rotterdam. Washingtonból táviratozzák: Lansing, az Északamerikai Egyesült Államok külügyminisztere az amerikai békeakcióról az alábbi kijelentéseket tette:

— Wilson, az Újó elnöke arra, hogy a béke ügyében a hadviselőkhöz jegyzéket intézzen, Amerikának nem anyagi érdekeiből valóalkozott, hanem mert minden amerikaiak leghőbb vágya, hogy az európai nemzetek gyilkolása már véget érjen.

Az angol sajtó

Wilson békeközvetítéséről.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Az angol lapok nem tartják kilátástalannak Wilson békejegyzékének törekvéseit. Elismerik a jegyzék azon megállapításának helyességét, hogy a hadviselő államok békefeltételeinek leglényegesebbjel megegyeznek abban, hogy mindkét fél a kisállamok jogaiért és a jövő békéjének biztosításáért küzd. Amerikának pedig a világbékét célzó törekvéseket minden eszközzel támogatni kell.

Románia után — Oroszország ellen.

Genf. Az összes párisi lapok katonai szakértői egyértelműen annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy ha Hindenburg Romániával végezett, akkor teljes erővel Oroszország ellen fog fordulni. A német haditerv kétség-telenül Odessza elfoglalására irányul, hogy Oroszországot teljesen elvágják a tengerrel.

Dobrudzsa meghódítása befejezés előtt.

Stockholm. Szentpétervárról jelentik: Az odesszai „Odeskai Listok“ hiteles értesítése szerint a Dobrudzsában eönyomuló német—bolgár és török haderők négy kilométerre megközelítették Tulcsát.

(Tulcsa városa Dobrudzsának legészakibb pontján, a Duna deltájának éppen a szétágazási helyénél fekszik. Azon túl, a Duna másik oldalán már Oroszország van. A fenti távirat tehát körülbelül annyit jelent, mint hogy Dobrudzsa meghódítása közvetlen befejezés előtt áll.)

A polgári hadikötelezettség Angliában.

17-től — 60 évig.

Rotterdam. Londonból jelentik: Az angol kormány törvényjavaslaton dolgozik, mely német mintára 17 évesőtől 60 évig minden angol férfit polgári hadimunkára fog kötelezni. A főleges iparágakat Angliában mind megszüntetik, hogy ezzel az acélgyárak munkásszámát szaporítsák.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezértábornagy harcvonala: A kelet-láthországi hegységben lokozott tüzérségi tevékenység.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Az oroszok tegnap megkísérelték, hogy a Mesiti-Canesci alagút támaszpontját hatalmukba kerítsék. Ői erős tüzérségi tűzzel kísért roham hiúsult meg tüzérségünk kiváló közreműködése mellett, a vitéz cs. kir. népfelkelő csendőrezred szivós kilartásán.

Lipóti bajor herceg harcvonala: A cs. kir. csapatoknál a nap nyugodtan tel el.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Nincs fontos esemény,

HÖFER altábornagy.

Városi közgyűlés.

Nagy vita a közfelmezési hivatal körül.

Dobrovics Milán felmentését kéri.

— Saját tudósítónktól. —

Felülnő néptelenséggel tartotta meg tegnap délután Nagykanizsa város képviselőtanácsa renukívül közgyűlést, melynek tárgyszorát a pedig egy elsőrangú fontosságú várospolitikai kérdés is szerepelt: a városi élmezési hivatal létesítése. Mindössze 40 városi képviselő tartotta érdemesnek a kanizsai ügyek tárgyalásának vagy állakásának ezt az eminens fontosságú kérdését magas érdekfűzővel kezelni is az ok nélkül lassú hosszúra nyúló vitalkozásnak nem volt figyelemreméltó részlete, mint Knortzer G. örgy azon letesőlalása, amelyben megbotrákoszással állapította meg, hogy az ősi kanizsai közgyűlésből és nem-törődésből Nagykanizsa város képviselői csak nem akarnak engedni és egy ilyen nagyfontosságú közgyűlésre negyvenegy-dhányszor jönnek el. Ami egyébként a tárgyszorának ezt a fő programját illeti, elhatározták a városi közfelmezési hivatal létesítését, annak vezetőjévé a jelenleg Nagykanizsán katonai szolgálatot teljesítő Dobrovics Milán városi képviselőt jelölték meg és a városi képviselőtanácsot kérelmezték annak a katonai szolgálat alól való felmentését.

A közgyűlésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Elnök: dr. Sabján Gyula polgármester.

Elkádó: Herényi József tb. aljegyző.

Nagykanizsa jegyzése az V. tk. hadikötelezettségről.

Előterjesztik a tanácsnak a pénzügyi bizottság véleménye alapján készített azon javaslatot, hogy Nagykanizsa város községe az V. hadikötelezettségről 150,000 koronát jegyezzen, miáltal összes hadikötelezettségeinek összege kerek egy millió koronát fog kitenni. A mostani másfél-száz ezer koronás jegyzésre a községmunkálatok alap egy részét használtják fel. A javaslatot a képviselőtanács a hazánk lelkesedés egyhangúságával elfogadta.

A fogyasztási adók megváltása.

A legutóbbi (I. hó 31 én lejárt) három éves ciklusban évi 94,000 korona átlagösszeget fizetett a város a kincstárnak azért, hogy a nagykanizsai borítal és buszlogasztási adókat saját céljaira fordíthatta. A következő (1917—1919) három évi ciklus: — tekintettel a busz-és buszlogasztásnak a háboru folytán való csökkenésére, — évi 80,000 koronában történt megállapodás. Enhez kért és kapott a városi közgyűlési jóváhagyást. Ezt megelőzőleg dr. Sabján Gyula polgármester kifejtette, habár a fogyasztási adókezeles egyelőre nem valami jó üzlet, de a háboru befejeztével abból a város elég szép jövödelmet remélhet.

A közfelmezési hivatal.

Ismertettük már a városi tanács, illetve dr. Sabján Gyula polgármester azon tervét, hogy Nagykanizsán városi élmezési hivatali szerveztessek, melyben megfelelő fizetésű Intellig-

HIREK.

gens alkalmazottak dolgoznának és ez a hivatal látná el a közlelemzés napról-napra mind bonyolultabbá váló egész adminisztrációját, a sokféle lajstrom és nyilvántartás készítését, a liszt-, kenyér-, cukor-, petróleum-síb. jegyek kiosztását, a kereskedők ellenőrzését és az idevágó többi százele dolgot. A városházán berendezendő intézmény élére a tanács a képviselőtestület kebeléből ahhoz érő felelős vezetőt kér választani, aki megfelelő díjazást kapjon és ugyancsak megfelelő díjazással további alkalmazottakat szerződtethessen.

Knortzer György elfogadja és igen üdvösnék tartja a tervet, de egy 3-4 tagú bizottság választását kívánja, mely ott a pénzügyi elszámolások ellenőrzését végezze.

Kohn Samu, Plander Boldizsár és Vimmer Fetenc a városi közlelemzés mai egyes hibáit teszik szóvá, amire

Dr. Szabón Gyula polgármester azaz ad mindenkit ki légitő feleletet, hogy éppen e hibák megszüntetése végett kell a közlelemzési hivatal, melynek vezetőjévé való megválasztásra legalkalmasabbnak Dobrovics Miklós, a Jóléti Loda volt kiűnt vezetőjét tartja, akinek azonnali megválasztását javasolja, s a képviselőtestület kérelmezze annak felmentését.

Ujnép **Elek Ernő** elhivatottan kívánja a választást, mert szerinte eltravezetőbb, ha Dobrovics Miklós ny alapon való felmentésének lehetőségét felől előbb tájékozódna.

Amire Újra azonnali választást javasol, mert ez biztos sikkrel kezelető erkölcsi súlyt adna a felmentési kérvénynek, amit Dobrovics Miklós érdekében a képviselőtestület a honvide mi miniszterhez fordít. Addig pedig szabadságának a körgyűlés által e kelonai érdekeit is érintő honos célra megválasztott Dobrovicsot.

Dr. Róskald Jakab és **Dr. Fiedl Oda** szintén elismerőben tartják a választás elhalasztást, míg **Dr. Székely József** és **Fidris Lajos** az azonnali választás mellett vannak.

A közeli egy órási vitában a tanács állapontja győz és egyhangúlag kiemondják a háború tartama a városi közlelemzési hivatal felmentését, annak vezetőjévé ugyancsak egyhangúlag Dobrovics Miklós választják meg. Ennek felmentése végett a képviselőtestület a honvide mi miniszterhez, a legelőbbi szabadságolása márt pedig a pozsonyi honvid. hivatalban parancsmóksághoz is fel.

A **Knortzer György** által javasolt ellenőrző bizottság tagjai megválasztják **Stommer Ignác, Knortzer György** és **Tóth István** városi képviselőket.

Egyéb ügyek.

A körgyűlés tárgya. toratask korábbi egy pontja most márt gyorosa leperelt. legelőbb el fogadják **Knortzer György** által javasolt, hogy a körgyűlés által elterjesztett megbeszélés városi alapok miadegyszerűsítésére kérésre legyen rendezés. Egyedül csak a városi közlelemzés kérdéssel volt komoly vita. A körgyűlés jóváhagyta a tanács, melőleg a polgármester által elküldött közlelemzési és többek közötti feladatok megbeszélésére, hogy semmi kifogás alá nem esik, ha a polgármester, mint a városi meggyőződésű legáltalánosabbnak legelőbb óra, a városi vezetés közeli egyet akár leperesen saját használatára tart fenn.

Ujra redukálták a zalamegyei termelők gabonaportóját. Nem valami tulságosan kedves és kellemes tartalmu táviratot intézett ma **Árva Lajos** alispán Nagykanizsa városához. Az foglaltatik ugyanis abban, hogy arra való tekintettel, hogy Zalamegye a reá kirótt 1000 waggon terményt az Országos Közlelemzési hivatalnak másként beszolgáltatni nem tudja, ha csak a 15 éven felüli termelőknek eredetileg havi 18 kg ban megállapított, majd 16 kg-ra redukált gabonaportóját nem redukálják még 2 kilóval, vagyis havi 14 kg-ra. Az alispáni rendeletnek megfelelően tehát ott, ahol Nagykanizsán már végeztek munkájukkal a rekvirálók, ezt a pótlást szintén eszközölni tartoznak.

Ellítették a kanizsai palostojáskereskedőket. Mint gy két hónappal ezelőtt egész Nagykanizsa városa palostojások dögletes szagától bűzlött. A palostojásokat a piacra árulták, s azokat két nagykanizsai tojáskereskedő megbízottal sózták reá drága pénzen a vásárlók tömegére. A dolgba a rendőrkapitányság is beletört és összesen 192 darab palostojást sikerült elkobozni, a két felkísmeretlen üzérkedő ellen pedig kihágást eljárást indítottak. A minap tartott rendőrbizottsági tárgyaláson azok egyikét, **Weisz Soma** mártkereskedőt, akinél 150 darab palostojást találtak, 500 korona pénzbüntetésre, a másikat, **Kremser Károly** tojáskereskedőt pedig, akinél 42 palostojást foglaltak le, 200 korona pénzbüntetésre ítélték.

Olcsó gyertya a hatóság boltban. Nagykanizsa városi rendőrkapitánysága a minap eszközölt általános árnevizálásban a gyertya árújának ártól 15-16 koronában szabta meg. Ennek elevebban már hónapok óta nem is lehetett Nagykanizsán gyertyát kapni. Képviselet tehát a petróleumhiányban szenvedő kanizsai nép öröme, mely annak hátra ént fogja, hogy a városi épületében lévő központi hatósági boltba holnap nagyobb mennyiségű és elsőrendű minőségű gyertya érkezik, melynek kifizét mindössze 9 korona 50 fillért fogják árulni. Egy egykötés csomagban 24 darab 30 centiméter, hosszúságú gyertya van, melynek darabjára tehát csak 40 fillér esik.

A népfőlkélek ellenőrzése Nagykanizsán. Erősebbre szorít a közeli jövőben már megkezdik a civitek fokozottabb ellenőrzését. A honvide mi parancsot kap, hogy mindenkit, aki polgári ruhában jár, igazoltasson, s aki azáltalán volt igazolt nem tudja, a legelőbbi hadalegészeti parancsmókságnak adja át, amiről legelőbbi sorozásbizottság eldönti, vagy ha korona az illető, s mégis polgári ruhában van, elhívása elene. Mánthogy az igazoltasoz eredet okiratok kelnek, tanácsos, ha minden civit magánál hordja határozatát.

Az erdélyi menekültek hazaszállítására. Zalamegyei polgárok: A haditegparancsmókság li alban értesítette Zalamegye alispáni hivatalát, hogy a Fogaras-Brássó-Siposzentgyörgy-Szekelyudvarhely-Mircsény-Újgyőrszentmiklós és a nagyszombati vasútvonalakról a menekültek részére megnyitott és az e vonalak mellett fekvő közlegrűbe a menekült lakosságot haladéktalanul vissza kell telepíteni. A menekülteket utazásuk alatt a nagyobb vasutálomssokon látják el. A kormány az erdélyi lakosság gyorsabb visszatelepítésére az erdélyi visszatelepítő bizottság megszervezése és felállítására iránt intézkedett, mely a földművelésügyi miniszterium koleravári kiemeléséig vezetője alatt áll. Ezek szerint már annak sincs akadályja, hogy a

Zalamegyében és Nagykanizsán elhelyezett, s majdnem kivétel nélkül a fent jelzett vidékről származó menekültek is hazamehessenek. S remélhetőleg a részükre kilátásba helyezett különvonat rövidesen elindulhat Nagykanizsáról.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Kitűnő állapotban lévő fődeles fekete hintó eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 211

Pénteken, 1916. december hó 22-én

Lelkek harcai

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Barátnóm barátnője

Vigjáték 3 felvonásban.

A meghódított Szerbia

Terméstelekép.

Feladások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3, 5, 7 és 9 órakor

Reklámnaptár

cégyomással

csinos kivitelben kapható

METZGER FERENC NÉL
Nagykanizsa. — Telefon 183.

GUTENBERG NYOMDA

Üzletkönyvgyár
Vonalozóintézet

NAGYKANIZSA, Csengery-ut 7. sz.

Minden legkisebb
nyomtatványrendelést
nagy gondal szállit.

Saját gyártmányu üzletkönyvek minden nagyságban kaphatók.

TELEFON 41 SZÁM.

Zalai Hirlap kiadóhivatala
Hirdetéseket jutányosan felvassz.

Állásajánlatok a Helyi Pályázatoknál

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1 50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
D. HAJDU GYULA

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

(A Magyar Távirati Iroda és Az Est napi táviratát.)

Az amerikai békejegyzék.

A semlegesek bizakodása.

Rotterdam. Londonból táviratozók: A Daily News írja Wilson tegnapi békejegyzékéről: Wilson elnök az összes semlegesek helyeslésével cselekedett, amikor az összes hadviselő feleket jegyzékben hívta fel, hogy ismeressék meg feltételeiket. Amerikát az összes semleges államok kormányai kérték fel, hogy mindnyájuk helyett beszéljen ily értelemben.

Az amerikai sajtó a békeügyről.

Rotterdam. Newyorkból kábelezik: A németekkel rokonszenvező amerikaiak újongva fogadták Wilson békejegyzékének híreit, amelyet a washingtoni német nagykövet, Bernstorff gróf sikerének tulajdonítanak. Ugyanily értelemben írnak az amerikai német lapok is, míg a többi lapok véleménye megoszlik. Egy részük ugyanis Wilson lépését korának tartja, mások szerint azonban az amerikai békejegyzék könnyen célt érhet.

Az angolok bosszankodnak.

Rotterdam. Londonból jelentik: Az angolok nagy meglepetéssel és bosszúsággal fogadták Wilson elnöknek a békekötésre való felhívását, amelyről az egész angol sajtó a legkedvezőtlenebbül írt. A „Manchester Guardian“ elismeri Wilson jegyzékének emberszerető és barátságos szándékait, de erről szóló közleményét azzal fejezi be, hogy reméli, Amerikában nem fog kellemetlen hatást kelteni, ha a békejegyzéket az angol kormány elutasítja.

Nagy harcok Dobrudzsában.

Szófia. Hivatalos. December 21-én a Budaörs—Takia vonalon az oroszok ismét nagy csatába bocsátkoztak, hogy főhaderőiknek a Duna-deita felé való visszavonulását fedezzék és az egész arcvonalon megkezdett támadásaikkal üldöző csapataink előnyomulását készlelessék.

Új nagy események készülnek Romániában.

Lugano. A Corriere della Sera jelenti Párisból: A romániai arcvonalon ismét nagyobb események vannak készülöben, azonban a francia katonai szakértők véleménye szerint ezek csak néhány nap múlva várhatók, mert a román és orosz seregek rendkívüli gyorsasággal vonulnak vissza és az ellenség még nem tudja nehéz tüzérségét ismét összevonni. Csak ha ez már megtörtént, akkor lehet megismerni Hindenburgnak Romániával szemben való újabb céljait.

Bratianu a vereségről.

Genf. Bratianu román miniszterelnök a következő kijelentéseket tette egy újságíró előtt:

— Örömmel látom, hogy belátják, hogy a román hadsereg a legnagyobb ellenállást fejtette ki. Céltalan most a siránkozás és ezért csak annyit mondok, hogy vereségeinket tartalékaink teljes hiánya okozta. A román hadsereg teljesíteni fogja kötelességét a közös győzelem elérése érdekében.

Höfer jelentése.

Budapest. Hivatalos

Keleti harctér: Mackensen vezértábornagy harcvonalára: Nem volt jelentős esemény.

József főherceg vezértábornagy harcvonalára: A Trolusó-völgy két oldalán sikertelen ellenséges vállalkozások.

HÖFER altábornagy.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadi-kölcsön hivatalos aláírási helye

6%-os adómentes járadékkölcsönre

és az

5 $\frac{1}{2}$ %-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt. Az előszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtás alapján fizetés gyanánt felhasználhatók.

Nagykanizsa képviselői és a városatyai szorgalom.

Az 1916. évi közgyűlési statisztika.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnap esti városi közgyűlésen Knortzer György takarékpénztári igazgató dörgedelmes szónoklatban ostorozta Nagykanizsa város képviselőinek azon tömegét, mely a városi közgyűlésekről való távolmaradásával demonstrálja Nagykanizsa város közügyeivel szemben való teljes közönyét. A városi képviselőknek ez az ősi közönye volt az oka annak, — mondja, — hogy összes riválisaink, Szombathely, Kaposvár, Pécs, stb. mind elbékültek a fejlődés útján, noha Nagykanizsa a természettől fogva arra volt predestinálva, hogy ez legyen a Dunántulnak legelső kereskedelmi városa. Ily képviselőtestülettel, a közügyeknek ilyen semmibevevésével nem is fejlődhet soha Nagykanizsa. Aki a városi képviselők közül nem érez magában kedvet, vagy ambíciót, hogy a városi képviselőséggel járó csekély kötelességeket is gyakorolja, az mondjon le, és adja át helyét az arra hivatottaknak, — fejezte be mondókáját a csupa arany igazságokat szavakba foglaló képviselő.

Az V. Nemzeti Hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminisztérium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely
jegyzéseket elfogad.

a jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

HIREK.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinak és barátainak.

Legközelebbi számunk szerdán délután a rendes időben jelenik meg.

Azelőtt is így volt?

Keresem, kutatom, mikép, hogyan is volt, Miféle érzésnek, szenvedélynek hódolt Azelőtt az ember?

Volt-e régente is önzés, mocsok érdek, Képmutatás, színlés, gyarlóság tömérdek Azelőtt is volt-e?

Gyehena, vérpatak, szentesített gyilkos Oly nagy számmal volt-e azelőtt is, mint most, Ember az embernek sok volt-e a földön, S embertől jutott az embernek sírbörtön Azelőtt is?

Vaskos Históriaik, mindet bujom, falom: Embertől embernek sohse volt irgalom.

Az egész történet csaták sorozatja; Most ez uralkodott, (meghalván az atya) Mostan az hódított háborúval ottan: Elhagyta az egyik, jött másik legottan, S az támadott ujra.

Egyszer volt özönvíz, többször nem is kellett, Elvégeztük azt mi az uristen helyett Hathatósabb módon.

Ember! a természet legyen jó barátod, Féregtársad kerülj messziről, ha látod, Állatoktól tanulj szeretetet, példát; Életed bőcs istenfélelemben éld át Természet ölében.

Sólyom (Strém) Géza.

Nagykanizsaiak a királykoronázáson. Közöltük a polgármesteri felhívást, mely jelentkezésre szolgáltatta fel azokat, akik mint Nagykanizsa város lakosságának képviselői jelen akarnak lenni a királykoronázáson, ahova minden járás és minden rendezett tanácsu város részére két-két helyet tart fenn a nagy történelem aktus rendezősége. A jelentkezők nem hozták zavarba dr. Sabján Gyula polgármestert, hogy kiket válasszon ki közülük a két helyre, mert a koronázáson való részvételre Nagykanizsa lakosságából éppen csak ketten jelentkeztek. És pedig: dr. Kovács Gyula láblabíró, a járásbírószág vezetője és Grünhut Henrik pabonakereskedő, akiknek már készítik a budai Várba való bejutásához szükséges passzusokat.

A főkapitány állapota. Nagykanizsa város rendőrfőkapitányának, a nagybeteg Dedk Péternek állapotában néhány nappal ezelőtt örvendetes javulás állott be, úgy hogy az operáció szüksége is elkerülhetté vált. A főkapitány még jó pár hétig az ágyat fogja nyomni, de immár tul van minden veszélyen, mely nemrég még igen komolyan fenyegette.

A 43—50 éves volt tisztek szemléje Nagykanizsán. A minap közöltük azt a nagy felhívást keltő intézkedést, hogy az eddigi pótszemléken untauglicsnak talált 43—50 éves volt tiszteket és katonai havidíjasokat (törzsőrmestereket és tiszthelyetteseket) katonai szolgálatra hívják be, hogy egy nagy sereg lthonszolgálo harc képes tiszti a frontra mehessen. Az ezen kategóriába tartozó 43—50 évesek népfelkelő bemutató szemléje Nagykanizsán f. hó decembaer 29 ikén (Jövő pénteken) 10 órakor lesz a 20. honvédkiegészítő parancsnokságnál, a 20. as honvédiaktanyában. A szemlebizottság polgári elnökévé az állapán dr. Pálhál Viktor kir. közjegyzőt, a Nagykanizsa városi képviselő közigazgatási meg-

A városi közgyűlésen elhangzott ezen szavak után valóban nincs mostanában aktuálisabb közügy, mint ennek a kérdésnek teljes kifejtése. Mindenben aláírjuk a Knortzer igazgató által mondottakat, mert ahol egy város közügyei iránt csak akkora érdeklődés konstatalható, mint amit a nagykanizsai városi közgyűlések képe szokott mutatni (kivéve a választásokat, vagyis a személyi ügyeket), annak a városnak nincs közszelleme, s annak a városnak dolgozni, alkotni hivatott tisztviselői is elkedvetlenednek és közülük a legambiciózusabb is lassankint csak a napi robot lerázására törekvő közönyös beamterré válik. Hogy pedig Knortzer képviselőnek mennyire igaza volt, amikor Nagykanizsa város képviselőtestületének a közgyűlésekkel, tehát a városi közügyekkel alig törődő tulnyomó többségéről beszélt, a legelénkebben illusztrálják ezt az alábbi hiteles adatok, melyek számszerű összegezését tartalmazzák annak, hogy minden egyes városi képviselő az 1916. év folyamán hány városi közgyűlésen vett részt.

Ezek az adatok a városi közgyűlésekről felvett hiteles jegyzőkönyvekből valók, amelyek első lapjára mindenkor mindazon városi képviselők neveit feljegyzik, akik az illető közgyűlésen megjelentek. Ha tehát valaki úgy találná, hogy az alatti adatok között némi tévedés is előfordul, ez a tévedés kizárólag a „hiteles” jegyzőkönyv rovására irandó. Annyi azonban bizonyos, hogy általánosságban egészen pontos képet nyújt az alábbi adatgyűtemény, mely egyszersmind annak is beszédes dokumentuma, hogy nem kell Nagykanizsára kétszáz tagu képviselőtestület, hanem egy legfeljebb 50—60 főnyi társaság, mint ahogyan azt a kormány a közigazgatás reformjának megalkotásával már a háború előtt tervezte. A statisztikai összeállításból, amit a kanizsai városi képviselők városatyái szorgalmáról készítettünk, kihagyjuk a városi tisztviselőket, akik hivatalból tagjai a képviselőtestületnek és ha nincsenek is jelen minden közgyűlésen, éppen elég, ha naponta reggeltől estig a városi közügyekkel foglalkoznak.

Külön háborús specialitással kezdjük az érdekes kimutatást. Külön csoportba foglalandó ugyanis azoknak a városi képviselőknek névsora, akik *katonai szolgálatra vannak bevonulva*, tehát a legjobb akarat mellett sem lehetnek jelen a közgyűléseken. Ez a csoportosítás egyszersmind első feljegyzése annak, hogy kik vettek részt Nagykanizsa város képviselői közül mint ugynevezett teitkekkel tényezők a világháborúban. És pedig: Ilj. Anek József, Csillag Jenő, Dobrovics Milán, dr. Domján Lajos, Dedovác Béla, Diósy Béla, Dolmányos Antal, ujnépi Elek Géza, dr. Friedl Ödön, dr. Hoch Oszkár, dr. Hajdu Gyula, dr. Hegedüs György, Horváth Majdák József, Kiss Ernő, Kardos Sándor, Knausz Kolecz György, Ledólszky Ernő, Lányi Pál, Lányi László, dr. Malek László, Móger Károly, dr. Ollop Mór, dr. Ritetz József, Sanwéber József, Schwarz Oltó, Szántó Lajos, Szuknai Lajos, Szmodics György, dr. Tamás János, Weisberger Kálmán és dr. Weisz Lajos.

Nagykanizsa város képviselőtestülete az 1916. év folyamán összesen hét közgyűlést tartott. A képviselőtestületnek legszorgalmasabb két tagja volt Bogndr István és Irmter József, akik mind a 7 közgyűlésen jelen voltak.

Hat közgyűlésen részt vettek: Ebenspanger Leó, Eperjesy Gábor, Knortzer György, Krátky József, Löwenfeld Joachim, Övös Emil, Plander Boldizsár és Witmann Mátyás.

Öt közgyűlésen megjelentek: Csóka Ferdinánd, Halász József, Labor Arnold, Lodner Ferenc, Malán Ödön, dr. Sartory Zsigmond, Scherz Richárd és Ujváry Géza.

Négy városi közgyűlés iránt érdekűdést mutatnak: Barti Lajos, Dauscha Ottó, Kohn Samu, Muzikár Vince, Nith Norbert, Rosenberg Miksa, dr. Rotschild Jakab, Sneff László, Szavary Sándor és Tóth Lajos.

Három közgyűlésre elmentek: Anek József, Böhm Jenő, Bolf László Dozsi, Erdősi Bálint, Fleischner Miksa, Goldmann Ignác, dr. Lőke Emil, Plander György, Sattler Mór, dr. Szekeres József, Szabó István, Szedlmayer Ferenc és dr. Villányi Henrik.

Már csak két közgyűlés erejéig terjedt az alábbiak érdeklődése: Aigner Géza, Anek József, Armuth Náthán, Blau Lajos, Bun Samu, Blau Oltó, Bolf Iván József, Bunczom József, Bagonyai László, Dani János, ujnépi Elek Ernő, Falcs Lajos, Gábor György, Guth Arnold, Horváth György, Jozsifovics Millivoj, Kődi József, Keller Mátyás, Kaszler Miksa, Knausz László, Lendvai Samu, Leltner Ödön, Millényi Sándor, Mihályi István, Melczér Jakab, Mátyás Ferenc, Mátés József, Major József, Neumann Aladár, idősb. Orbán János, Petrik Dezső, Reinitz József, dr. Szabó Zsigmond, Szállinger Antal és Viola József.

Mindössze *egyetlen* egy közgyűlésen vettek részt az egész 1916. év folyamán: Bazsó József, Forbáth Arthur, Grünhut Alfréd, Geizl Viktor, Gyergyák György, Gyergyák József, Györi László, Heltai József, Horváth György, Horváth György Gáspár, Jámbor Ferenc, Kardos József, Knausz László Irgi, Kálovics László, Kis István, Mancsek György, Mátés József, Marton József, dr. Neumann Ede, Pálffy Alajos, Pollák József, dr. Plihal Viktor, Plemmer József, Rosenfeld József, Remete Géza, Rotschild Samu, Révész Lajos, Rauschenberger Adolf, Stern Sándor, Sommer Ignác, Strém Károly, Schillhán János, Somogyi Zsigmond, Unger Ullmann Elek, Wailgurszky Antal, Weisz Tivadar, Wimmer Ferenc és Zerkowltz Lajos.

Ebben az 1916. évi hét városi közgyűlés jegyzőkönyveinek *egyetlen egyikében se találtuk* a jelen voltak névsorába bejegyezve az alábbi neveket: Bogenleder József, Bettlheim Győző, Bettlheim Rezső, Bay György rendőrkapitány (beteg), dr. Beatrik Ferenc (beteg), Csanádi János, Eppinger Gyula, dr. Fábán Zsigmond, Fatér Mihály, Fischer Antal, Ferencz Győző, Goldhammer Károly, dr. Gráner Adolf, Grünhut Henrik, báró Gutmann Vilmos, dr. Havas Hugó, Hillez Lajos, Jankovics János, Kaiser József dr. állomástöndök, Köhler Gyula, dr. Kreisler József, Kohn Lipót, dr. Miklós Dezső (beteg), Mátyás István, dr. Ország Lajos, Pongor Henrik, Rapoch Gyula, dr. Rotschild Samu, Schwarz Guszláv, Sirém Vilmos, Strém Tivadar, Sásvári János, dr. Szigelthy Károly, Szalóky Elek, Ungár Márton és Weiser József neveit.

Festőiskola Nagykanizsán.

Sass Ferenc festőművész festőiskolájában tanít kezdőket és haladókat csakis természet után (élőmodell, csendélet, tájkép stb.) rajzolni és festeni a rajzolás elemeitől kezdve az összes festészeti technikákat (szén, aquarell, pastel és olajfesték). A tanítás három turnusban fog folyni és pedig hetenkint 1-szer 2 órában (csakis vasárnap) havi 10 korona, hetenkint 2-szer 2 órában havi 20 kor., és hetenkint háromszor 2 órában havi 30 korona tandíjjal.

Jelentkezni lehet szombaton és vasárnap délután 2—4-ig a festőiskola helyiségében Csengeri-ut 5. sz. alatt.

biztató dr. *Sabján* Gyula polgármestert, polgári orvossá pedig dr. *Rácz* Kálmán városi orvost nevezte ki.

Tíz waggon terményt rekviráltak eddig Nagykanizsán. Tegnap nagy fogást csináltak a kanizsai rekvirátók. Sorra véve ugyanis a kanizsai gabona és terménykereskedőket, annyi mindenféle elrekvirátható holmit találtak azok raktáraiban, hogy a kanizsai rekvirálás eddigi eredménye egyszerre a duplájára szökött fel. Csupán hajdinából négy és fél waggont kitevő mennyiséget találtak náluk, azonkívül közel másfél waggon babot, 20 métermázsa kölest és 87 métermázsa lisztet. Most már a kanizsai rekvirálás legújabb eredménye így összegezhető: 104 métermázsa buza, 39 mm. rozsa, 11 mm. árpa, 129 mm. liszt, 61 mm. tengeri, 153 mm. bab, 24 mm. köles és 486 mm. hajdina, vagyis összesen 1007 métermázsa, tehát *kerck 10 waggont kitevő mennyiség.*

Meghosszabították a hadikölcsönjegyzést. Ma, szombaton járt volna le az V. magyar hadikölcsön jegyzésének terminusa. A pénzügyminiszter azonban elrendelte, hogy a hadikölcsönjegyzést 1917. január 10 ig bezárólag lehet folytatni. A meghosszabbításra egerészi az adott okot, hogy még tömeges jegyzések várhatók, másrészt a király halála több napra megakasztotta a jegyzést.

Ujságosbázisok a kanizsai főúton. Nagykanizsa főútcája rövidesen egy igen csinos és felette praktikus látnivalóval fog gazdagodni. *Horváth* József, Az Est és több képes hetilap nagykanizsai kolportörje arra kért és kapott a városi tanácstól engedélyt, hogy a Főút és a Sugárút sarkán díszes pavillont állíthasson fel, melyben kora reggeltől késő estig megszállás nélkül Az Est és a Pesti Hírlap, továbbá egy csomó képes ujság, valamint anizskártyák és bélyegek lesznek kaphatók. Az ujságházikó mintegy harmadfelméter magas és két méter átmérőjű nyolcszögletű tornyos alkotmány lesz, mely művészi tervezésével akár melyik fővárosi utcának is díszére válna. A transzparenszekkel és köröskörül lámpákkal erősen kivilágított házikó egészen este 11 óráig nyitva lesz, így tehát abból a szempontból is kényelmére szolgál majd a közönségnek, hogy Az Estet ezentul nemcsak fél 10 óráig lehet a kanizsai utcán megvenni, hanem egészen 11-ig. Az ügyes ötletet a közönség bizonyára érdeme szerinti pártfogással fogja honoítani.

Befizetések elhalasztása. A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezetnél a f. hó 25-ére és 26-ára (hétfő—keddre) eső befizetések az ünnep miatt f. hó 29-én, azaz pénteken délelőtt lesznek megtartva.

Karácsony a kanizsai tartalékkórházban. A nagykanizsai cs. és kir. tartalékkórházban jelenleg 1600, többnyire sebesült katona van ápolás alatt. Mind hősök, akik megérdemlik, hogy érettek és velük a szent karácsony ünnepét a maga fenségében és vallási vigasztalással megünnepeljük. — A kórházparancsnok dr. *Mayerböck* ezredorvos ur nemes szívének és a katonák iránti szeretetének, valamint *Samuely* Ottóné urnő fáradságot nem kímélő buzgalmának köszönhető, hogy holnap, f. hó 24-én délután pontosan 3 órakor a cs. és kir. tartalékkórházban (53. sz. barak) művészi hangversennyel egybekötött karácsonyfa-felszentelést és szeretet adományt kiosztó ünnepélyt tarthatunk, amelyre a f. közönséget meghívom, *Dr. Hart Albert*, osztályvezető orvos.

Karácsonyi ajándékok a legmegfelelőbb egy elegáns női, vagy gyermek-kalap. *G. Waisz Lujza* női kalapszalónja (Nagykanizsa, Központ-szálló épület) ily ajándékok változatos tömegével van felszerelve, s ezek ott már a minimális áron kaphatók. (Telefon: 3—66.)

Tíz métermázsa kávé kapott Nagykanizsa. Zalavármegye allspánjának hivatalos közlése szerint a Kávéközpont Zalamegye

lakossága részére egy waggon Jáva-Malang kávé bocsátott az allspán rendelkezésére. Ebből Árvay Lajos allspán a lakosság lélekszáma és az eddigi fogyasztás arányában Nagykanizsa város részére 10 métermázsat utalt ki a Franz Lajos és fia i. i. kezelésében lévő megyei központi raktárból. Ennek szétosztására vonatkozó rendelkezését az allspán azzal a bevezető megjegyzéssel tette meg, hogy a várható behozatal arányában Magyarország lakosságából fejenként legfeljebb 100 gramm jutna egy egész esztendőre. Ezért tehát a legszükségesebben kell azt beosztani. Egy személyre ebből legfeljebb 40—50 gramm juthat, s az allspán rendelkezése szerint a kanizsai kereskedőknél esetleg még meglévő kávékészletek ezentul szintén csak ily kis mennyiségben hozhatók forgalomba. A város kávéját a kereskedők mellőzéseivel közvetlenül a hatóságnak kell a fogyasztókhoz juttatni (a hatósági üzlet útján), annak árát pedig a maximális árnál 50 fillérrel olcsóbban, kilogrammonként 10 korona 20 fillérben állapította meg az allspán.

Kézipodgyászban az ország határain túl is lehet élelmiszert vinni. Az országos közlelmészeti hivatal elnöke táviratilag az alábbiakat közölte Nagykanizsa város polgármesterével: Vasuton szabadon szállítható kézipodgyász gyanánt az ország határállomásai és az azokon túl történő utazásoknál élelmészeti vagy közszükségleti cikkekből olyan mennyiség, amelyre az utasnak utazásának három nap tartama alatt szüksége van. Az ország határain belül való utazásnál pedig oly cikkekből, amelyeknek Magyarország területén való vásárlására, beszerzésére az illetőnek jogosultsága van s a kézipodgyász fogalmának megfelel a mennyisége.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Uránia MOZGOKEP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szombat és vasárnap, 1916. dec. 23., 24-én

Varázskeringő
Szenzációs pompás vigjáték 3 részben.

Divatkirálynő
Szenzációs vigjáték 3 részben.

Természetkép kiegészítéssel.

Előadások hétköznapokon 8 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3¹/₂, 5¹/₂, 7 és 9 órakor

Kitünő állapotban lévő
Fődeles fekete hintó
eladó. — Cim a kiadóhivatalban

A „Tungram-lámpa“
gazdaságos, mert hosszú élettartamu.
A minőségért a gyár szavatol.
Kérje mindenütt a „Tungram“ védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az
Egyesült Izzólámpa és Villamosgyár Rt. UJPEST 4. Hazai gyártmány!

Karácsonyi és újévi árjegyzék!

Szobaleány kötény	2 50, 3 50 K feljebb
Gyermeklászter és cloth kötények	8, 7, 8 „
Lászter és cloth kötények	15, 18, 20 „
Lászter és cloth alsók	15, 20, 25 „
Nemzett vászon ingek	10, 12, 15 „
Finom háló ingek	15, 18, 20 „
Bugyik	7, 7 50, 8 50, 9 50 „
Azsur törökösök	4 50, 5 „
Selyem bluzok	15, 20, 25, 35 „
Höl kabátok	60, 70, 80, 90 „
Gyermek kabátok	30, 35, 45, 55 „
Szőrme garattarók	60, 70, 90 „
Mullok	20, 25, 35, 45 „
Selyem alsók	30, 35 „
Egy 6 személyes damasztk teríték	15 „
Rumburgi vásznak és asztalaemlék gyári árban.	

Ezek az árak december 31-éig maradnak érvényben.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

BARTA ÉS FÜRST

divatáranykereskedő
Nagykanizsán.

Reklámnaptár
cégnomással

csinos kivitelben kapható

METZGER FERENCNÉL
Nagykanizsa. — Telefon 183.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
védve.

REITTER OSZKÁR

nagybecskerekli ny. főkapitány
és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNIN“

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más 1 doboz ára 3 K.

irtószer.
mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

KIRÁLY-SÖRFŐZDE

Telefon
36. szám

Részvénytársaság
NAGYKANIZSÁN

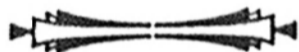
Telefon
36. szám

Főraktár Sopronmegye részére Sopron, Magyar-utca 19. sz.

Telefon 78. sz.

Kiviteli telep: **Fiume, Via G. Parini**

Telefon 332. sz.

Ajánlja elsőrendű minőségű **Ászok, Márciusi, Dupla-Márciusi** és **Királysöreit**

valamint a hírneves nagykanizsai

Szent István-sört, továbbá Bajor és baksör
különlegességeit.

Betegeknek, lábbadozóknak mint tápanyagot ajánlja az elsőrendű

Duplamaláta tápsör különlegességét.

Gyárt ezenkívül legjobb minőségű **malátát**, etetési és hizlalási célokra pedig **malátacsirát és sörtörkölyt.**

Árjegyzékkel és felvilágosítással a vállalat

mindenkor készséggel szolgál.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz bordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világháború.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mal táviratol.

A béke ügyében

késik az antant válasza.

Bécs. Egy itteni semleges diplomata hitelesnek mondott információja szerint az antantnak békejegyzékünkre adandó válasza azért késik, mert az antantkormányoknak rendkívül nehéz egységes programot megállapítaniok közös békefeltételekre vonatkozólag.

Radoszlawow

a béke ügyéről.

Szófia. Radoszlawow bolgár miniszterelnök az antant válaszána késedelméről ezeket mondotta Az Est munkatársa előtt:

— Az antant válasza azért késik, mert ellenfeleink vagy az arra alkalmas pillanatot várják, vagy azt, hogy a békekötés érdekében még egy semleges állam erélyesen közbelépjen.

A francia szocialisták

kitartásra tüzelnek.

Genf. Párisból jelentik: A francia szocialisták minapi kongresszusának résztvevői, akik mint ismeretes, a leggyorsabb békekötést sürgették, ugyanekkor ezzel kapcsolatban azt is hangoztatták, hogy Franciaországnak a jelen pillanatban nem szabad csüggedést mutatnia, s az ágyuzás egy percre se szűnjön meg a francia lövészárkok mögött, nehogy az ellenség azt higye, hogy ők engedékenyek.

A román király

trónbeszédje Jassyban.

Rotterdam. A Havas ügynökség jelenti Jassyból: A román-orosz határon fekvő Jassyba menekült román parlament új ülészakát tegnapelőtt Ferdinánd román király trónbeszédével nyitotta meg. Azt mondotta a trónbeszéd, hogy a román fajnak és Románia jövőjének érdekei megköveteltek Romániának a háboruba való beavatkozását. Igen nagy áldozatokat követelt ez a háboru Romániától, — veymond Ferdinánd király, — de szilárd meggyőződése, hogy az antant végül győzedelmeskedni fog.

Besszarábiát nem támadjuk?

Genf. A párisi Petit Journal katonai kritikusa lapjának legutóbbi számában azt fejtegeti, hogy Besszarábiát a központi hatalmak seregei részéről nem fenyegeti veszedelem, mert a németeknek és bolgároknak Besszarábiába való benyomulása teljesen céltalan lenne.

A királyi pár érkezése Budapestre.

Budapest. Károly király és Zita királynő ma kora reggel Schönbrunnból a bécsiek nagy óvációja közben az Ostbahnhofra hajtottak, ahonnt kíséretükkel udvari különvonaton Budapestre utaztak. A vonat vezetését a magyar határon, Marcheggnél Tolnay Kornél, a Máv. elnökgazgatója vette át. Pozsonyban, az első magyar állomáson, ahol a királyi pár vonata megállt, a város küldöttsége üdvözölte a felségeket. Az udvari vonat pontban délután 2 órakor érkezett Budapestre a nyugati pályaudvarra, ahol a főváros küldöttségének élén dr. Bárczy István polgármester és dr. Boda Dezső főkapitány, továbbá a magyar kormány tagjai diszmagyarban várták. A vonatról leszálló királyi párt Bárczy polgármester üdvözölte, amire Károly király röviden válaszolt. Ezután a menet nyitott udvari diszhintókban elindult a várba. Legelől dr. Boda Dezső rendőrfőkapitány és Bárczy polgármester kocsija haladt, majd hatfogatu diszkocsiban a királyi pár következett. Előttük kivont karddal egy tábornok lovagolt, utánuk szintén. Ezután a szárnysegéd, majd a magyar kormány tagjainak kocsil haladtak, végül a fővárosi küldöttség fogatai. A pompásan fellobogózott és feldiszipelt főváros lakossága leirhatatlan melegséggel köszöntötte a bevonuló új királyt és királynét, akiket a Várban gróf Széchenyi magyar udvarnagy és a várkapitány fogadott.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezériábornagy harc vonala: Nagyoláhországban a harc tovább tart. Német és osztrák-magyar csapatok a Buceuból Brailába vezető vasut mindkét oldalán előrenyomulva rohammal elfoglalták Filipesti mellett az erős orosz állásokat. Romnicu-Sarat területén is előrehaladtunk. Az

utolsó napokban Oláhországban több mint 5500 orosz foglyot szállítottunk be.

József főherceg vezérezredes harc vonala: Sultától délnyugatra és Dornawaltrától délre orosz parttyázó különítmények eredménytelenül kísérelték meg állásainkat tapogatózva megközelíteni.

Az Erdős-Kárpátokban több ízben újra föléledt az ágyuharc.

Lipót bajor herceg harc vonala: Nem volt jelentős esemény.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Nincs fontos esemény.

HÖFER altábornagy.

HIREK.

Ferenc József király ajándéka egy zalabaksal földművesnek. Alsólendváról közlik velünk: Lukács László zalabaksal lakosnak is hét katonafia van, kik mindannyian példás kötelességtudással és hősiességgel harcolnak a különböző frontokon. A derék apát, aki hét vitéz katonát adott a hazának, néhal öreg királyunk egy I. F. J. monogrammal ellátott ezüstórával és 500 koronával jutalmazta meg, amit a kabinetiroda a napokban küldött meg az alsólendval főbírói hivatalhoz kézbesítés céljából. Székely Emil alsólendval főszolgabíró a király ajándékát megküldte a zalabaksal körjegyzőnek, aki szép ünnepség keretében fogja azt átnyújtani a derék apának.

Stubenberg gr. fné — egy orosz fogságba került 20-as honvédtisztről. Stubenberg grófnének, az osztrák mágnásasszonynak neve ismeretes minden újságolvasó előtt. Ő az, aki az elmúlt ősz elején kormányaink megbízásából dán vöröskeresztes urak kíséretében oroszországi utra indult, hogy az ottani hadifogolytáborokat meglátogassa és személyesen győződjék meg arról, mint folyik orosz hadifogságba került véreink sora. Nagy meglepetés érte a minap Áts Józsefet, Nagykanizsa város közigazgatási tanácsosát, midőn a Bécsben székelő „Gemeinsames Zentralnachweisebureau, Auskunftstelle für Kriegsgefangene" től (Wien I., Fischhof Nr. 3.) az alábbi magyar szövegű értesítést kapta fiáról, ifj. Áts József 20 as honvéd zászlósról:

Stubenberg grófné szeptemberben történt omszki fogolytábor látogatása szerint Áts József 20. honvédtáborozó zászlósa III. Bataillon 11. század, 21 éves, nagykanizsai illetőségű (tanító) egészséges, tartózkodási helye Omsk, Kriegsgefangenen-Lager, Sibirlen, Russland. Panaszodik a rossz postal összeköttetés miatt.

Az ötödik hadikölcsön eddigi eredménye Nagykanizsán. Az eredeti megállapítás szerint karácsony előtti szombaton, i. hó 23-ikán járt volna le az ötödik magyar hadikölcsön jegyzési terminusa, amit azonban a pénzügyi kormány az utolsó pillanatban több mint két héttel, január 8-ig prolongált azal az indokolással, hogy néhal I. Ferenc József király közbejött halála jelentékenyen aka-

dályozta a hadikölcsönjegyzéseket. Habár nincs lezárva még az V. hadikölcsön jegyzése, mégsem érdektelen, minő eredménnyel zárult Nagykanizsán az eredeti terminus, melyet ugyszólván az utolsó óráig a végső terminusnak vélt mindenki. Lokálpatriotizmusunk büszkeségével közölhetjük, hogy Nagykanizsa és környékének népe ezuttal is győnyörlően kitélt magáért, amennyiben az V. hadikölcsönből való jegyzésének már az eddigi összege is csak alig valamivel marad mögötte a negyedik hadikölcsön lényes sikerű, rekordszámba menő nagykanizsai eredményének. Míg ugyanis a negyedik hadikölcsönből a kanizsai pénzüntézetek kerek 12 millió korona jegyzést produkáltak, addig az ötödik hadikölcsönből már a szombati csonka terminusig (vagyis 16 nappal a jegyzés végső lezárása előtt) 10 és fél millió meghaladó összeget értek el. Pontosán 10,669.600 korona az ötödik hadikölcsön nagykanizsai jegyzéseinek máris az eddigi eredménye, ami arra a reményre jogosít fel bennünket, hogy a végső eredmény nagyobb lesz, mint amit az eddigi hadikölcsönök bármelyikéből produkált Nagykanizsa. A tíz és fél millió az egyes kanizsai pénzüntézetek között így oszlik meg: A legnagyobb jegyzési eredményt ismét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja érte el, mely az ötödik hadikölcsönből eddig 6,430.700 koronát produkált. Utána sorrendben a Nagykanizsai Bankkegyesület következik 1,200.000 koronával, azután a Nagykanizsai Takarékpénztár 1,075.000 koronával, majd a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár 820.000 koronával, a Néptakarékpénztár 598.300 koronával, a Délzalai Takarékpénztár 495.600 koronával és az Osztrák-Magyar Bank nagykanizsai fiókja 50.000 koronával. — Mind ezek közül részletes adatok csak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókját illetően állanak rendelkezésünkre, melyek az alábbiakban összegezhetők: A Kereskedelmi Bank fiókjánál az ötödik hadikölcsön jegyzésének második időszakában (december 5-től 22-ig) nagykanizsai ügyfelek 703.000 koronát, a bankfiók körzetébe tartozó pénzüntézetek pedig 1,165.000 koronát egyeztek. A jegyzés kezdetétől azonban f. hó 23-ig 6,430.700 koronát tesz a jegyzések összege, amiből nagykanizsai kereskedők és magánfelek, iparvállalatok, alapok, egyesületek, továbbá a környékbeli községek (összesen 437 tételben) 2,379.000 koronát, a fiók körzetébe tartozó pénzüntézetek pedig 4,050.700 koronát jegyeztek. A bankfiók jegyzési eredménye tehát máris megközelíti a negyedik hadikölcsönnél általa produkált 8 millió rekortot, amit azonban január 8-ig kétségtelenül egészen el fog érni, sőt azt túl is fogja haladni.

Az uzsonnakávét beállítására Nagykanizsán Amikor Arvay Lajos alispán részletes indoklást kívánt dr. Sabján Gyula polgármestertől arra vonatkozólag, hogy miért nem javasolja az uzsonnakávénak Nagykanizsán való beállítását, — már akkor biztosra jeleztük, hogy a tiltalmat el fogja rendelni az alispán. Így is történt. Vasárnap délelőtt érkezett meg az alispánnak erre vonatkozó rendelete a kanizsai városházára, s azt karácsony délelőtt foganatosították. A rendelet egyformán szól Nagykanizsa és Zalaegerszeg városokra, s annak következtében már a karácsonyi ünnepek alatt egyellen kanizsai kávéházban és cukrászdában nem lehetett uzsonnakávét kapni. A kanizsai kávéházakban úgy oldották meg az uzsonna-problémát, hogy talpas üveg poharakban kész rumos vagy citromos teát szervíroznak 50 filléres árért, továbbá tej nél-

kül készülő csokoládét 1 koronáért adagonként. Az így felszabaduló tejmennyiségek fölött az alispáni rendelet úgy diszponált, hogy abból elsősorban a csecsemők, betegek és aggodok szükségletét elégítsék ki. Evégből legközelebb polgármesteri hirdetmény fog megjelenni, mely a tejsze igényt tartókat jelentkezésre szólítja fel, hogy az igények osztályozhatók legyenek és a ma még rendszertelen tejesztés szabályoztassék. A rendeletnek azon nyilvánvaló tévedése ellen, mely a tiltalmat 3 órától este 8-ig szabja meg, — holott ez az egész országra 7 órában van megszabva, a kanizsai kávécsokosok illetékes helyre orvoslásért fordulnak.

Fekete pecsétet a hivatalos írásokon. Zalaegerszegről közlik velünk: A belügyminiszter leiratot intézett Zalavármegye alispánjához, amelyben annak az óhajának ad kifejezést, hogy a királyi elhunyt alkalmából elrendelt országos gyász teljes ideje alatt, tehát 1917. május 29-ig, a vármegye által tett írásos intézkedéseken fekete pecsétet használjanak. Gyászkeretű papir használata az ismert viszonyok folytán nehézségekbe ütközik, ezért óhajja a miniszter, hogy a kegyeletes gyászt a fekete pecsét használatával dokumentálják a hatóságok. Természetesen Zalavármegye törvényhatósága meg fog felelni ennek a felhívásnak.

A plébánia-épületek felülvizsgálása Zalamegyében. Megyéspüspökünk, báró Hornig Károly veszprémi bíboros-püspök most kiadott körlevelében elrendelte, hogy ezentúl a kerületi esperesek a számadások vizsgálata alkalmával a plébánia épületeket is felülvizsgálják, főként azokat az épületeket, melyeket a javadalmas tartozik tartani és egyben felhívja az espereseket, hogy szerzett tapasztalataikról hozzájárják, mint főpásztorhoz évenként jelentést tegyenek.

Az oltárban elrejtett gabona. A parasztfurlangnak a szigorú rekvirálással szemben való klasszikus megnyilatkozásáról közöl egy esetet csáktornyai tudósítónk: Murasiklóson történt a páratlan eset, ahol a ravasz parasztlak egy társasága a falu templomában lévő oltárt szemelte ki arra, hogy ott rejtsek el gabonájukat a rekvirálók elől. Egy beavatott ember jelentette fel a hallatlanul botrányos esetet a csáktornyai csendőrsőrnél, melynek emberei a murasiklósi templom oltárában, az oltárszentség alatt mintegy 4 métermázsza buzára és rozsrá akadtak. A szentségtelen eset elkövetőit még kutatják a csendőrök.

Árad a Dráva. Az országos vízépitési igazgatóság jelentése szerint a legutóbbi napok jelentős csapadék következtében a Dráva vize 5-8 fokos és a folyó a zala-stejeri határtól Barcsig árad, másutt pedig apad.

Lehet táviratozni az oroszországi hadifoglyokhoz. A romániai háború megkezdése óta az Oroszországban levő hadifoglyokhoz táviratozni nem lehetett. Mivel az érintkezés eddigi akadályai elhárultak, a nagykanizsai postafőnökség hivatalos közlése szerint, most ismét megengedték a táviratozást az orosz fogságban levő katonákhoz. Egy szó dija 64 fillér.

Felhívás. A nagykanizsai izr. elemi fiú- és leányiskola 2., 3. és 4. osztályok tanulóit felszólítottam, hogy szombaton, f. hó 30-án d. e. negyed 9-re az iskolában megjelenjenek. Kertész József igazgató.

Új vásárcsarnok és jéggyár Veszprémben. Veszprém város tanácsa még a háború előtt határozta el, hogy a Rákóczi-téren új vásárcsarnokot épít és az erre vonatkozó elő-

munkálatokat folyamatba is tette. Most ismét aktuálissá lett a terv, mert a városnak sikerült megszereznie a vásárcsarnok céljaira szükséges ingatlant, sőt az újabb határozat szerint a vásárcsarnok alatt jéggyárat is építenek. A város ajánlatokat kért be a jéggyár berendezésére és ha azok közül kedvező akad, a napi 50 métermázsza termelőképességgel bíró jéggyár építését a háború alatt is megkezdik.

Befizetések elhalasztása. A Nagykanizsai Gazdasági Önségélyző Szövetkezet f. hó 25-iki (hétfői) befizetését 29-én; 26-iki (keddi) befizetését pedig az ünnepnap miatt 30-án (szombaton) tartja meg.

Kitaálás. (Jelenet a piacon.) A piacon két magyar alaposan szemügyre veszi egymást. Azt mondja az egyik:

- Kendtek tán nem is ösmer?
  - Dehogyan nem — feleli a másik. Vélekszünk kendre.
  - Mondja meg a nevetem.
  - János.
  - Nem találta el, feljebb.
  - Feljebb. Akkor bizonyosan József.
  - Annál is feljebb.
- A vizsga alá vont magyar nagyot bámul, egy kicsit meg is hőköl.
- A fene nézte ki volna kendből, hogy István.
  - Eltalálta kend.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Festőiskola Nagykanizsán.

Sass Ferenc festőművész festőiskolájában tanít kezdőket és haladókat csakis természet után (élőmodell, csendélet, tájkép stb.) rajzolni és festeni a rajzolás elemétől kezdve az összes festészeti technikákat (szén, aquarell, pastel és olajfesték)

A tanítás három turnusban fog folyni és pedig hetenkint 1 szer 2 órában (csakis vasárnap) havi 10 korona,

hetenkint 2-szer 2 órában havi 20 kor., és hetenkint háromszor 2 órában havi 30 korona tandíjjal.

Jelentkezni lehet szombaton és vasárnap délután 2-4-ig a festőiskola helyiségében Csengeri-ut 5. sz. alatt.

Reklámnaptár

cégnomással

csinos kivitelben kapható

METZGER FERENCNÉL

Nagykanizsa. — Telefon 183.

Uránia MOZGOKEP - PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szombat és csütörtök, 1916. dec. 27., 28-én

Az igazi férfi

Dráma 3 felvonásban. A főszerepben
Waldemár Psilander.

Holmes, a remete Monda a sá-
tán kutyájáról
És egy természeti kép.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor
vasár- és ünnepnapon 2, 3¹/₂, 5¹/₂, 7 és 9 órakor

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41.   Kiadóhivatal 41.

Királykoronázás előtt.

Magyar Távirati Iroda és Híradó Esti távirat.

A képviselők és főrendek Károly király előtt.

A hitlevél átadása.

Budapest. Ma délelőtt a magyar országgyűlés mindkét Háza, a képviselők és a főrendek az országház kupolacsarnokában együttes ülést tartottak, amelyen báró Jósika Sámuel, a főrendiház elnöke elnökölt. Jósika Sámuel bejelentette, hogy őfelsége jóváhagyta Ambrózy Gyulának koronaórré történt megválasztását. Szász Károly, a képviselőház elnöke közölte ezután, hogy őfelsége gróf Khuen Héderváry Károlyt és Mezőly Antalt nevezte ki a koronázáson funkcionáló királyi biztosokká. Gróf Tisza István miniszterelnök indítványára a két Ház elhatározta, hogy azonnal lemegy a Várba, hogy a trónteremben királytól átvegye az aláírt koronázási hitlevelet.

A trónterem páholyában megjelent kíséretével Zita királyné, akit, midőn helyet foglalt, a királyra várakozó főrendek és képviselők dörgő éljenzéssel köszöntöttek. Pontban 1 órakor vonult be Károly király a trónterembe. Előtte a testőrök haladtak, akik a trón körül foglaltak helyet. Zajos éljenzéssel fogadták a magyar nemzet képviselői a belépő királyt, aki fejbiccentéssel üdvözölte a megjelenteket. A trón lépcsőjén baloldalt gróf Széchenyi Gyula országbíró helyettes az ország pallosával foglalt helyett, jobboldalon pedig a testőrkapitány. A trón sarkain Csernoch János hercegprimás, továbbá Széchenyi Béla és Ambrózy Gyula koronaőrök foglaltak helyet. Tisza István gróf miniszterelnök előlépett és rövid beszédben kifejezte az uralkodó előtt a nemzet alattvalói ragaszkodását és arra kérte őt, hogy az aláírt hitlevelet nekik átadni, az új koronaórról, Ambrózy Gyulától pedig esküjét kivenni szíveskedjék. Báró Roszner Ervin, a felség személye körüli miniszter felolvasta az eskümintát és Ambrózy annak szövegét utána mondta. Csernoch hercegprimás beszélt ezután, majd Károly király csengő hangon a következőket mondotta:

— Az országgyűlés által elének terjesztett hitlevelet kegyelemben elfogadva és aláírásunkkal ellátva Hűség-
leknek becikkelyezés végett ezennel átadjuk.

Dörgő éljenzés követte a király szavalt. Majd Csernoch János hercegprimás szólott ismét, arra kérve őfelségét, hogy a becikkelyezett hitlevél átadásának, valamint a koronázásnak napját kitűzni és a nádorválasztást megerősíteni kegyeskedjék.

Károly király erre adott válaszában legnagyobb örömet és meglepedését fejezte ki afelől, hogy az alkotmányos jogának biztosítására szolgáló hitlevelet kiállíthatta, majd a nemzet és a király közötti állandó egyetértés reményét hangoztatta, s végül Isten áldását kérte együttes vállvetett munkálkodásukra. — Ezután megerősítette gróf Tisza István nádorhelyettesé történt megválasztását és a koronázás napjául f. hó 30-kát jelölte meg.

A képviselők és főrendek viharos éljenzése közben hagyta el ezután Károly király a tróntermet.

Dobrudzsa végnapjai.

Koppenhága. Félhivatalosan jelentik Szentpétervárról: Dobrudzsában csak utóvédharcok vannak folyamatban, amik a visszavonuló orosz csapatok fedezésére szolgálnak. Az orosz főhaderők kinosan elkerülik az ellenséggel való megütközést.

Harc a Szereth-vonalon.

Lugano. A Stampa szentpétervári jelentése szerint 48 óra óta óriási harcok folynak a Szereth vonalon. A német—osztrák—magyar—bolgár és török főerők a Romniku-Sarat—Bralla vonalon (Moldova kapujában) vannak koncentrálnak.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Keleti harctér: Mackensen vezérláborszórnagy harcvonal: Nagyoláhországban a harcok tekintélyes orosz erősítések harcbevételére, kedvezően haladnak előre. A Calmatulul alsó folyása mentén tért nyertünk. Romnicu-Sarattól délnyugatra Falkenhayn tábornok csapatai öt napos csata után 17 kilométer szélességben áttörték az ellenség erősen kiépített állását. December 22 óta lit 7600 foglyot (többnyire oroszokat) és 27 géppuskát szállítottunk be. Az ellenség vesztesége halottakban és sebesültekben rendkívül nagy.

József főherceg vezérezredes harcvonal: A határterületen Kézdivásárhelytől keletre és északkeletre fokozott harci tevékenység.

Egyébként magas fagy mellett csak csatározások és ágyútűz.

Lipót bajor herceg harcvonal: Zalocsetől északnyugatra osztrák-magyar osztagok egy sikeres portyázásukról 34 fogollyal és 2 géppuskával tértek vissza.

Olasz és délkeleti hadszíntér: Nincs fontos esemény.

HÖFER altábornagy.

HIREK.

Nagykanizsa és a koronázás

A hivatalok és iskolák ünnepe. — Ipari munkaszünet. — Délelőtt zárva lesznek a kereskedések. — Ünnepl ebéd a Népkonyhában.

— Saját tudósítónktól. —

Még két nap választ el bennünket IV. Károly magyar király megkoronázásának világtörténelmi eseményétől, amelyet az egész magyar nemzet a legszebb ünnepévé fog avatni. Tulajdonképpen nincs is egyéb okból szükség az erre vonatkozólag tegnap megjelent kormányrendeletre, mint csupán azért, hogy a nemzet ünnepének rendje egységesíthessék, mert nincs magyar ember sem Nagykanizsán, sem egyebütt e hazában, aki minden rendelet nélkül is ne a legbensőbb érzésekkel ne ünnepelné ezt a gyönyörű napot.

A hivatalos lap országos rendelkezési értelmében a koronázás napján, vagyis f. hó 30 án szombaton az összes közhivatalok szünetelni fognak. Birósági tárgyalások nem lesznek és az e napra szóló összes hatósági (törvényszéki, járásbirósági, rendőrségi, községi bírósági stb.) idézések semmisek. Kereskedelmi üzletekben, ipari és egyéb üzemekben a munka végzésére e napon a vasárnapi munkára vonatkozó megfelelő szabályok irányadók, — vagyis szombaton egész napon át szünetelni fog a munka. A nyitott üzletek (boltok) Budapesten délelőtt 9—2 óráig, vidéken pedig d. e. 9-től 12 óráig zárva tartandók, kivéve az ételek és italok kiszolgáltatására rendelt helyiségeket (vagyis a vendéglőket és kávéházakat.)

Nagykanizsán a királykoronázás napján két ünnepl istentisztelet lesz, amelyeken az összes városi, állami és járási, továbbá a katonai hatóságok részt vesznek. Az elsőt, délelőtt 10 órakor a szentferencrendiek templomában tartják, amelyet 11 órakor az izraelita templomban tartandó díszes istentisztelet követ.

Ami a koronázási ünnepélyvel kapcsolatban a vidéki tanulóifjúságot illeti, a kultuszminiszter elrendelte, hogy az intézetek gondoskodjanak arról, hogy az ifjúság a trónváltással járó eseményekben ne csak az érdekes külsőségeket, hanem nemzeti életünk új szakának felémelő és biztató kezdetét lássa. Evégből a kanizsai iskolákból a karácsonyi szünetre távozó ifjúságot tanáraik és tanítóik figyelmez-

tették, hogy tartózkodási helyén saját hittelekezele által tartandó koronázási istentiszteleten mindenki vegyen részt, az intézet székhelyéről nem távozó tanuló-ifjúságot pedig a napon tanítók, tanáraik, vagy hitoktatóik vezeték saját hittelekezeteik istentiszteletére. A koronázás napját követő legközelebbi tanítási napon pedig szünet lesz, illetve tanítás helyett valamennyi iskola, tanintézet ünnepélyt tart. Őfelsége trónra lépésének öröme. Ez iskolai ünnepélyeken főleg azokkal a nyilatkozatokkal kell majd foglalkozni, amelyekből a nemzet uralkodójának lelkét és királyi szándékait ismerheti meg az ifjúság. Az egybegyűlő ifjúság előtt az egész tantestület jelenlétében egyik tanár vagy tanító fel fogja olvasni Őfelségnek népeihez intézett első kiáltványát; ismerteti a szent korona és a koronázás jelentőségét és lefolyását, továbbá megmagyarázza és felolvassa a hitlevelet. Azután egyik tanuló elmondja az ezen alkalomra szóló valamelyik imát a királyért és hazáért vagy megfelelő alkalmi költeményt fog szavalni. Az ünnepély a „Szózat” és a „Himnusz” elénekelésével fog véget érni.

A nagykanizsai Népkönyha vezetősége a legnagyobb elismerést megérdemlő határozatával a koronázás napját a kanizsai legszegényebb népréteg részére is ünneppé fogja avatni. A Népkönyha nagy anyagi áldozattal szombaton napivendégeinek négyfogásos ebédet szolgál fel, melynek munkája a következő lesz: leves, hus, főzelék és tészta.

Ujévi üdvözlések megváltása. Nagyon kérjük a nemeslelkű közönséget, hogy az újévi üdvözlések megváltási összegét úgy a bankok, takarékpénztárak, valamint kereskedők és magánosok az ellenség által elűzött és koldusbotra jutott erdélyi menekültek támogatására hozzájuk juttatni kegyeskedjék. Tisztelettel az Erdélyi menekülteket gyámollító bizottság Nagykanizsán.

Mégsem engedik meg a zsemlyesütést. A kanizsai pékek már nagyban készülődtek arra, hogy január elsejétől kezdve ismét zsemlyét fognak sütni, mint ahogyan az erről szóló hírek az ország egész sajtóját bejárták. A várvavárt terv azonban máris meghalt, még mielőtt valóra vált volna. Hiteles értesülésünk szerint Kürthy Lajos báró, az Országos Közéletmezősi Hivatal elnöke tényleg foglalkozott ezzel a tervvel, melynek híre a pékeken kívül az egész közönségben is igen nagy örömet keltett. Az örömdetes hír azonban, sajnos, korainak bizonyult, mert az illetékes tényezőkkal folytatott tanácskozások során arra az eredményre jutottak, hogy a zsemlyesütés egyelőre még mindig nem engedhető meg. A tilalmat ugyanis annakidején nem a lisztforgyaszítás korlátozása végett adták ki, hanem a velünk szövetséges államok élelmezésével való teljes paritás megőrzése céljából. Ausztriában és Németországban ugyanis, ahol a zsemlyesütés szintén el van tiltva, kellemetlen benyomást kelthetne, ha Magyarországon szabad lenne a zsemlyesütés és ez tápot adhatna bizonyos körök ama többször haugoztatott vágyainak, hogy Magyarország a háború élelmezési terhelte kevésbé érzi és hogy a magyarországi állítólagos bőség a szövetséges államok közönségének megkínosításával jár. Ezekből a szempontokból vezéreltetve tehát a kormány egyelőre a tilalom fenntartása mellett döntött.

Manlicherpatron a kályhában. Majdnem végzetes szerencsétlenség történt karácsony estéjén Nagykanizsán az Eötvös-tér 24. sz. házában. Özv. Simoncsics Antalné, egy 74 éves

őregasszony a szén közölt véletlenül egy régi Manlicherpatron dobott a kályhába. Alig pár perc múlva óriási dörrenés hallatszott ki az őregasszony lakásából. A szomszédok berohantak oda és a matrónát arcán súlyos sebből vérezve találták, a kályha oldalán pedig nagy lyuk tátongott. A Manlicherpatron felrobbant és a belőle kirepülő lövedék majdnem halálát okozta a matrónának, akinek dr. Rácz Kálmán városi tiszt orvos nyújtott gyors segélyt. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A gyermekek és a háború. Alig hinné az ember, hogy a gyermekek lelkében milyen rendkívüli nyomot hagy a háború. Az egész életre kiható fontossággal bír, hogy a serdülő ifjúság ennek a háborúnak a történetét úgy kapja olvasás végett a kezébe, hogy az az ő lelkületének megfeleljen. „Az ifjúság és a világháború”, melyből eddig két kötet jelent meg, a negyedik kiadást érte el. Minden könyvkereskedésben megszerezhető. A mi a Magyar Kereskedelmi Közlöny hírlap és könyvkiadóvállalatnál jelent meg.

A népkönyha köszönete. A népkönyha vezetősége hálás köszönettel nyugtázza az újabban befolyt következő adományokat: Rosenfeld Józsefné (alapítói tagdíj) 200 K, ugyanaz 50 K adomány, báró Gutmann Vilmosné, 100 K, Brunner Victoria Triest, Löwenstein Emilné Pogányszentpéter 50—50 K, Sommer Sándorné 40 K, Weisz Jakab 35 K, Strém Tivadarné 30 K, özv. Rijky Lajosné Ungjakabfa, dr. Tamás Jánosné, Acél Pál, N. N., Svastics Elemérné 20—20 K, Berényi Árpádné, Berényi Józsefné 15—15 K, Weisz Tivadarné, Kelell Mórné, Horváth Kálmán, dr. Szekeres Józsefné, dr. Bereczky Viktorné, Csizmadia Vilma 10—10 K, dr. Villányi Henrikné 6 K, Csillag Jenő 5 K, Hackler Oszkár 4 K, Kisfaludy Márton, Feldmann Jenőné, Felsenburg Manó 2—2 K, özv. Szalacsy Farkasné Ventespuszta 5 zsák burgonya, Breuer Vilmosné Bánokszentgyörgy 60 kiló burgonya, 20 kiló bab, Strém Vilmosné 35 kiló bab, Rosenfeld Józsefné 20 kiló bab, dr. Döri Józsefné 12 kiló bab, 1 üveg ribiszke íz, Strém Józsefné 6 kiló vöröshagyma, Strém Károly 10 métermáza aprított tűzifa, özv. Schwarz Samuné 10 kiló cukor, Goldmann Ignác gabonakereskedő 35 kiló bab, Weisz Emilné 6 kiló bab, Heltai Józsefné 30 kiló bab, Kövesdy-Bóér Gusztávné 5 kiló vöröshagyma, Relchenfeld Edéné 50 kiló bab, Goldmann Ignác vendéglős 85 kiló bab és 2 zsák burgonya, Eppinger Gyuláné 1 zsák burgonya és tea, Salt'er Józsefné 5 kiló bab és 3 koszoru vöröshagyma, Fändler Hugóné 3 kiló vöröshagyma, 26 fej káposzta, 2 koszoru foghagyma, Zerkowitz Lajosné 1 zsák burgonya, 1 zsák zöldség, Hadsegélyző Hivatal 241 kiló bab. — Aki igazi jótékonyt kíván gyakorolni, adakozzék a népkönyha javára.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

A „Tungsram-lámpa”
gazdaságos, mert hosszú élettartamu.
A minőségért a gyár szavatol.
Kérje mindenütt a „Tungsram” védjeggyel ellátott lámpát. — Gyártja az
Egyesült Izzólámpa és Villamosság R.-T. UJPEST 4.
Hazai gyártmány!

Prima minőségű
gyertya és burgonya
kapható a legolcsóbb áron a
közponli hatóságú üzletben.
(városház épület)

Festőiskola Nagykanizsán.

Sass Ferenc festőművész festőiskolájában tanít kezdőket és haladókat csakis természet után (élőmodell, csendélet, tájkép stb.) rajzolni és festeni a rajzolás elemeitől kezdve az összes festészet technikáit (szén, aquarell, pastell és olajfesték).
A tanítás három turnusban fog folyni és pedig hetenkint 1-szer 2 órában (csakis vasárnap) havi 10 korona,
hetenkint 2-szer 2 órában havi 20 kor., és hetenkint háromszor 2 órában havi 30 korona tandíjjal.
Jelentkezni lehet szombaton és vasárnap délután 2—4-ig a festőiskola helyiségébe Csengeri-ut 5. sz. alatt.

Reklámnaptár
cégnyomással
csinos kivitelben kapható
METZGER FERENCNÉL
Nagykanizsa. — Telefon 183

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szerda és csütörtök, 1916. dec. 27., 28-én

Az igazi férfi

Dráma 3 felvonásban. A főszerepben
Waldemár Psillander.

Holmes, a remete Monda a sátán kutyájáról

És egy természeti kép.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor
vasár- és ünnepnapon 2, 3 1/2, 5 1/2, 7 és 9 órákor

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben hárhoz hora 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre postán: 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapítottak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A világ háború.

A Magyar Távirati Iroda és Hírlap Esti hírlap táviratai

Kész az antant válasza.

Hága. A Reuter ügynökség jelent: Az antant hata hatalmak a központi hatalmak békeajánlatára adandó válasza Párisban elkészült és azt az összes antantkormányok elfogadták. A válaszjegyet Wilson, az Unió elnöke rövidesen megkapja és eljuttatja a központi hatalmakhoz. — Beava ott helyen az antant válaszában tartalmáról azt közli, hogy az a Lloyd George parlament beszédében foglaltakkal egyező, tehát nyitott ajót hagy a tárgyalásokra.

Wilson második

békajegyzéke.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Wilson, az Egyesült Államok elnöke egy második békeajánlatot is intézett a hadviselő államokhoz, amely az első amerikai békeajánlat magyarázatát tartalmazza. Wilson második jegyzéke tegnap délután érkezett meg az angol külügyminiszteriumba. Ez a második amerikai jegyzék már nem változtatja meg az antant válaszát, amit a központi hatalmak békeajánlatára csináltak, s amelyet szombat este fognak átadni továbbítás végett a semleges diplomataknak.

Az angolok nem mondanak le a győzelemről.

Rotterdam. A londoni Daily Telegraph a következőket jelenti az antant válaszáról: A központi hatalmak békeajánlatára hozott válasz szövegéhez az érdekelt kormányok már mind hozzájárultak és azt Wilson fogja átnyújtani. A válaszjegyzékből úgy a hadviselők, mint a semlegesek fel fogják ismerni azt, hogy semmi értelme sem lenne annak, hogy a szövetségesek lemondjanak a győzelemről. A válasz igen részletesen ki fogja fejteni, hogy a béke mindaddig lehetetlen, míg a Németország által erőszakkal létesített uralmi rendszer meg nem szűnik.

Az antant válasza.

Rotterdam. Egy semleges diplomata szerint a szövetségesek válasza meg fog egyezni azokkal a nyilatkozatokkal, amiket erről a felelős politikai tényezők tettek.

A franciák békeföltétele ?

Genf. Párisból jelentik: A francia szenátus határozata szerint a béketárgyalásokat föltétlen meg kell előznie a központi hatalmak hadseregei által megszállott területek kiűrésének és a szövetségesek győzelmének (?)

A németek nem közlik előre békeföltételeiket.

Rotterdam. Londonból kábelezik: A Daily News az antant készülő válaszjegyzékével és az amerikai békeajánlatával foglalkozva, annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a németek mindaddig nem akarják békeföltételeiket nyilvánosságra hozni, míg a békekonferencia össze nem ül.

A Times föltételei.

Rotterdam. A londoni világlap, a Times a következőket írja az antant válaszával kapcsolatban: Mi mindaddig nem tárgyalhatunk békéről, míg Belgium, Szerbia, Montenegro és Románia megszállott részei nincsenek kiűrtve. Addig minden békekísérlet meddő.

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Pénteken, 1916. december hó 29-én

Aranyvirág

Dráma egy előjátékkal és 3 felvonásban.
Az asszony verve jó vigj. 3 felv.
Zambesz-től Közép-Afrikáig
Természet kép.

Szombat és vasárnap, dec. 30. és 31-én

A dolovai nábob leánya

és egy szép kiegészítő kép.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor
vasár- és ünnepnapon 2, 3¹/₂, 5¹/₂, 7 és 9 órákor

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

1916

a kanizsai anyakönyvben.

476 születés — 793 halál.

— Saját tudósítónktól. —

Ezúttal immár a harmadik évfolyam összegeztet írjuk Nagykanizsa városának a háború folytán való elnéptelenedéséről. A harmadik keservis háborús esztendő lepe-gésének utolsó óráiban vajjon van-e nagyobb éroekességű újságtéma a kanizsai lapolvasó részére, mint azt megtudni, minő eredményekkel zárult a nagy világpusztulásnak e harmadik évében Nagykanizsa város anyakönyvi statisztikája. Annak megállapításán már rég túl vagyunk, hogy minden város fejlődésének sarkköve népességének szaporodása, ami magával hozza a kereskedelem, az ipar fejlődését, tehát a városiasodás alapjainak bővülését. Különösen ebből a szempontból érdemel tehát figyelmet az alább következő szomorú statisztika, amelyben négy év adatai vannak összehasonlítva és pedig a háború előtti teljes békeév, az 1913-ik esztendő is, hogy egészen tiszta képet nyújthassunk arról, minő arányokban alakultak a háború folytán Nagykanizsa népességi mozgalmal, ahogyan a statisztika tudománya a lakosság szaporodásának vagy apadásának jelenségét nevezi. Előjáróba még csak annyit jegyzünk meg, hogy közvetlenül a háború előtti évek egyikében 314 lélekkel szaporodott Nagykanizsa város lakossága, melynek háborús *apadása* volt az idén majdnem pontosan ugyanennyi, és pedig 317 lélek. Még néhány ilyen esztendő, s akkor nem a várva várt 30,000, hanem a huszonöt év előtti 20,000 főnyi lakossága lesz ismét Nagykanizsa városának. De maradjunk csak a dolgok rendjénél.

Kezdjük a *halotti* anyakönyvvel. A háború megelőző utolsó teljes békeévben, 1913-ban 639 haláleset fordult elő Nagykanizsán. A félig háborús 1914-ben (amikor augusztustól decemberig már a város lakosságának egy jó nagy része Kanizsától messze, a különböző frontokon pusztult) a halálozási szám itthon 724-re emelkedett. Még nagyobbra nőtt 1915-ben és pedig 859-re. Valamivel csökkent azonban ez a szám a holnapi nappal végződő szomorú 1916. esztendőben, amelynek mai, utolsóelőtti napjáiig 791 halálesetet jegyeztek be Nagykanizsa város halotti anyakönyvébe. Némivel apadt tehát az idén a múlt évhez képest a halálozási percent, de ebben egy csepp vigasztaló sincs, mert viszont ennél még sokkal nagyobb mértékben csökkent 1916-ban Nagykanizsán a születések száma, mint azt az itt következő adatok mutatják.

Mert mit mutatnak ezekkel a döbbenetes nagyságu halálozási számokkal szemben Nagykanizsán a *születési* anyakönyvek? Még szomorúbb képet. Magától értetődő, hogy a háború kiűrés óta hétről-hétre mind kevesebb gyermek születik Nagykanizsán. Valami-

kor alig volt nap, hogy két-három újszülött gyermeket el ne könyvelt volna a boldogult emlékeztető ihászai Horváth István, addig utóda. Zieger Ferenc most már egyet, néha kettőt ha bejegyez egy nap alatt, de nem ritkán napokig egyet se. Az 1913. békében 821 gyermek született Nagykanizsán, 1914-ben 806, 1915-ben már csak 615 míg a holnap véget érő 1916. esztendőben hirtelen, szinte átmenet nélkül 476-ra zuhant Nagykanizsán a születések számossága. A hatodik háborús évben tehát majdnem csupán teleannyi gyermek született Nagykanizsán, mint a háborút megelőző utolsó esztendőben.

Összehasonlítva már most a halálozási statisztikát ezzel a siralmasan apadó születési statisztikával, Nagykanizsa város legutóbbi 4 évi „szaporodását” illetően ezeket az adatokat kapjuk; Amíg 1913-ban 182 lélekkel szaporodott Nagykanizsa város lakossága, 1914-ben már csak 82 léleknyi volt a szaporodás, 1915-ben pedig már 241-gyel apadt városunk lélekszáma, az idén, 1916-ban pedig 317 lélekkel több halt meg Nagykanizsán, mint amennyi született. Tehát a legutóbbi négy évet összegezve, az 1913—1916. évek alatt nemcsak hogy nem szaporodott, hanem 295 lélekszámmal apadt Nagykanizsa város lakossága, míg normális körülmények között (az 1913. évi véve alapul) a négy év alatt legalább 800 lélekkel gyarapodnunk kellett volna. Ez pedig a 295 főnyi apadást is számítva, mintegy 1100 főnyi differenciát jelent.

Ami végül a házasságkötések statisztikáját illeti, itt is majdnem hasonló az eset. Míg ugyanis 1913-ban 230 pár állt Nagykanizsán az anyakönyvvezető elé, 1914-ben már csak 197, az 1915. teljes háborús évben pedig mindössze 116, vagyis éppen a tele annak, mint 1913-ban. Alig nevezhető javulásnak az, hogy az idén 138 házasságkötés történt Nagykanizsán, amelyek kétharmad része katonaházasság volt.

Ilyen szomorú kilátásokkal lépjük át az egyébként a legjobb reményekkel, a közeli békének közös reményeivel biztató 1917. esztendő küszöbét.

HIREK.

A királykoronázás miatt holnapra elrendelt általános munkaszünetre való tekintettel ma nappal adjuk ez évi utolsó lapszámunkat. Lapunk legközelebbi száma 1917. január 2-án, kedden délután a rendes időben fog megjelenni. — Előfizetőinknek és hirdetőinknek boldog újévet kíván a Zalai Hírlap szerkesztősége és kiadóhivatala.

Felkérjük vidéki tisztelt előfizetőinket, hogy előfizetésüket január 5-ig megújítani szíveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek volnánk a lap további küldését beszüntetni.

A király ajándéka egykanizsai özvegyasszonynak. Néhai jó öreg királyunk, I. Ferenc József egy kanizsai özvegyasszonynak, a Huszti-tér 7. szám alatt lakó özv. *Herustein* Gyulánának, akinek 7 fia küzd a hazáért, — magánpénztárából 500 koronát utalványozott és ezenkívül egy emléktárggyal ajándékozta meg. A királyi ajándékot dr. sipeki Balás Béla főispán a napokban adja át Zalaegerszegen a boldog anyának.

A királykoronázás és a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola. Jeleztük már, hogy a kultuszminiszter rendeletére holnap, IV. Károly magyar király koronázásának napján az ország összes iskoláiban ünnepélyeket

tartanak, amelyeken a tanárok vagy tanítók a nap közjogi és történelmi jelentőségét fogják magyarázni. Valamennyi nagykanizsai iskolában tartanak mostanában ünnepélyeket, amelyekre az iskolavezetők a karácsonyi vakációra Nagykanizsáról el nem távozott egész tanulóifjúságot berendelték. Ez ünnepségek közül csak a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola bocsátott ki meghívót, mely a következő:

A nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola ifjúsága f. é. január 3-án d. e. 9 órakor a felsőkereskedelmi iskola nagytermében IV. Károly Ó császári és apostoli kir. Felsője trónraléptének örömeire iskolai ünnepélyt tart, amelynek sorrendje:

1. Hymnus, énekl az ifjúság.
2. A királyi kézirat és proklamáció felolvasása.
3. A királyt hitlevél felolvasása és magyarázata.
4. A koronázás története és lefolyása.
5. Imádság, Kiss Menyhértől, szavalja: Singer Kálmán f. o. t.
6. Szózat, énekl az ifjúság.

Vendégeket az ünnepélyen szívesen látnak. — Itt említjük meg azt is, hogy holnap délelőtti fél 9 órakor az Izs. templomban a tanulóifjúság résyére külön ünnepi istentisztelet tartanak.

Betörések éjszakája Nagykanizsán. Néhány heti szünet után ma éjszaka egyszerre négy betörés történt megint Nagykanizsán. *Kleinfeld* Ignácnak, a Gazdasági Takarékpénztár hadbavonult főtisztviselőjének felesége gyermekeivel együtt néhány napja a veszprémi tartalékkórházban fekvő férjének meglátogatására elutazott. A Kisfaludy-utcai család háza éjszakánként minden felügyelet nélkül maradt, mert a cseléd is csak nappal szokott ott tartózkodni. Midőn ez ma reggel takarítani akart a lakásban, nagy meglepetésére úgy a ház kapuját, mint a lakás bejáratát nyitva találta. Amikor pedig belépett a lakásba, egy talárjárás képe tárult eléje. A lakásban lévő összes szekrények és fiókok feltörve és össze-vissza dult állapotban talongtak, s a szobában szanaszét üres ékszerdobozok heverték. A cseléd rémes tapasztalatairól azonnal jelentést tett a rendőrkapitányságnak, mely Veszprémbe táviratozott a Kleinfeld-családnak, mert nélkülk lehetetlen megállapítani, mi mindent vittek el az átkulccsal felnyitott lakásból a betörők. — Az éjszaka ismeretlen tettesek felfeszítették *Grünfeld* Mór fűszerkereskedő Teleky-ut 20. szám alatti üzletének fából vát külső kirakattábláját, s az üvegtáblát benyomva, a kirakatból mintegy 40 korona értékű szappant és gyertyát vittek el. — Ugyancsak az éjszaka betörők jártak *Pinke* György déllvasuli kalauznak a Csányi László-utca 28. számú házában lévő pincéjében. A betörők a felső pinceajtót átkulccsal nyitották fel, az alsó ajtón levő lakatot pedig feltörték és a pincéből 10 liter rumot és 6 liter petróleumot szállítottak el. — Még egy negyedik betörés is történt ma éjszaka Nagykanizsán, de arról a nyomozás érdekében egyelőre még nem lehet írni.

Egy zugkávéház leleplezése a Teleky-uton. Egy obskurus helyet fedezett fel tegnap délután a nagykanizsai rendőrség a Teleky-ut 8. számú házában. *Németh* Antalné és ennek leánya *Jámbor* Györgyné egy valószínűs kávéházat tartottak fenn ott, melynek vendégei kizárólag cseh infanteristák, akik ott naponta délután 1/2 óráról 1/29-ig hihetetlen mennyiségű tejet és tejeskávét szoktak fogyasztani. Amikor a rendőrség emberei rajtaütöttek a

társaságn, éppen tizenegy Landwehr élveze a finorhaboskávét. A rendőrség lefoglalt a zugkávéházban 3 liter felforralt tejet, 11 liter fekete kávé, 5 drb. pékkenyeret, 10 katonakenyere mellett kiló cukrot és egy kiló szemeskávét. A zugkávéházat a rendőrség behatoltta és tulajdonosai ellen kihágási eljárás indította. Nagy kellemetlensége lesz ez ügyből folyólag egy kanizsai péknek is, aki a zugkávéháznak a kenyereket szállította, természetesen enyérjegy nélkül.

Husmeés a hatósági mézszárszékben. Nagykanizsa város hatósági mézszárszékében holnap, szombaton és holnapután vasárnap délelőtti nagyobb mennyiségű hus kerül kimerésre. A hatósági hus ára igen mérsékelt.

A feldarabolt kétkoronások továbbra is érvényesek. Az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai fiókjának főnöke, tehát a legilletékesebb klyről vettük azon információkat, hogy teljesen téves az az újabbban elterjedt felfogás, mátha a kétkoronás bankjegyek fél és negyedkoronát újév után érvényüket veszítik. A nagykanizsai jegybankfiók főnöke, *Záborszky* Istvánnak közlése szerint ugyanis az 1917. esztendőben épp úgy tartozik mindenki elfogadni a fél és negyed 2 koronás bankjegyeket fizetőképessé pénz gyanúként, mint eddig. Egyelőre a bank semmiféle intézkedést nem tett arra nézve, hogy a kétkoronásokat, vagy azoknak részelt bevonja. Épp már csak a háború befejezése utánra marad természetesen az új 1 koronás bankjegyek forgalomba hozatala ezután szükségtelenné teszi a 2 koronások további feldarabolását, de azért a feldarabolt pénzek értéke mit sem változott.

Újévi üdvözetek megváltása. Nagyok kérjük a nemeslelkű közönséget, hogy az újévi üdvözetek megváltási összegét úgy a bankok, takarékpénztárak, valamint kereskedők és magánosok az ellenség által elűzött és koldusbotra jutott erdélyi menekültek segítségére hozzájuk juttatni kegyeskedjék. Tisztelettel az Erdélyi menekülteket gyámolító bizottság Nagykanizsán.

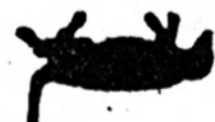
Felelős szerkesztő **Gürtler István.**

Prima minőségű

gyertya és burgonya

kapható a legolcsóbb áron központi hatósági üzletben. (városház épület)

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

REITTER OSZKÁR

nagybecskerekli ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya

„PATKÁNIN”

palkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felül minden más 1 doboz ára 3 K. mely elegendő körülbelül 60 palkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás mellékelve. Ismertető prospektust, melyben van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárultója a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság Nagybecskereken.